ਤਤਸਤਿਸ੍ਰੀਪਰਮਾਤਮਨੇਨਮਃ॥ਅਥਗੁਰੂਸਿਖਬਿਲਾਸਸਾਰਾਸਾਰਬਿਬੇਕਪ੍ਰ
ਆ॥ਗੁਰਗੋਬਿੰਦਗਣੇਸਪਦਪੰਕਜਕੋਉਰਧਾਰ॥ਬਿਘਨਹਰਨਮੰਗਲਕ
ਬਿੰਦੋਪਾਦਉ[illegible]ਰਸਰਸ੍ਰਿਤੀਅਹਦ੍ਰਿੜਰਚਨਾ॥ਆਸੁਰੀਸੰਪਤਿਹਰਹਿਕਰ
ਤਿਸੰਤਨਿਰਬਾਣੁਸੁਰਾਗੀਮਨਹਰਿਮੁਰ॥ਦੋਹਿ॥ਬਾਲੁਤਮਮਅਰਥਅ
ਗੁਰਨਾਨਕਜੀਆਦਿਲੈਦਸਮਗੁਰੂਪ੍ਰਜੰਤ॥ਕਾਇਜਿਬਾਜਕਮਾਨਸੀਨਸੋਸਰ
ਗੁਰਸੀਤਮਰਥਕੇਜੋਹਿਤਕਾਰੀ॥ਸੰਆਪਿਕਾਰਸਾਹਿਤਕੀਏਮੁਕਤਅਨਕਾਜਿ
ਨਤਿਸੰਤਨਿਰਬਾਣੁਸੁਬਸਕਰਮੇਰੇਉਰ॥ਅਤੋਗਤੀਕਰੋਬਿਮਲਸਰਬਸੁਖਦਾ
ਗੁਰੂਵਾਕਸ[illegible]ਪਰਾਚੀਨਪਹਿਚਾਨ॥ਕਹਿਤਨਵੀਨਪ੍ਰਬੀਨਸੋਸੁਗਮਬੋਧ
ਹਿਤਮਾਨਹਿ॥ਖਬਹੁਸੰਤਬਨਾਵਤਾ॥ਸ੍ਵੈਸ੍ਵੈਮਤਿਅਨਸਾਰਵਾਕਸੁਸੋਭੀਅਲਾ
ਣਉਸੋਖਕਲਹਿਸੋਪੰਥਾ॥ਪਰਮੋ[illegible]ਨਵੀਨਵਾਕਗੁਰਸੀ[illegible]ਗ੍ਰੰਥ॥੩

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਓਂ ਤਤਸਤਿਸ੍ਰੀਪਰਮਾਤਮਨੇਨਮਹ॥ ਅਥਗੁਰੂਸਿਖਬਿਲਾਸਸਾਰਾਸਾਰਬਿਬੇਕਪੂ
ਰਨਲਿਖ੍ਯਤੇ॥ ਕੁੰਡਲੀਆ॥ ਗੁਰਗੋਬਿੰਦਗਣੇਸਪਦਪੰਕਜਕੋਉਰਧਾਰ॥ ਸਿਧਿਸਦਨਹਰਨਮੰਗਲਕ
ਰਨਬੰਦੋਪਾਦਉਦਾਰ॥ ਬੰਦੋਪਾਦਉਦਾਰਸਰਬਸ੍ਰੁਤੀਅਹਦੁਰਚਾਰਨਾ॥ ਆਸੁਰੀਸੰਪਤਿਹਰਨਹਿਕਰ
ਸਿਵੇਦੀਕਕਰਨਾ॥ ਭਨਤਿਸੰਤਾਨਿਰਬਾਣਮੁਰਾਰੀਮਨਧਰਿਸੁਧ॥ ਦੇਹਿਬਾਛਤਸਭਅਰਥਅ
ਨਬਾਧਿਨਾਸਕਗੁਰ॥੧॥ ਗੁਰਨਾਨਕਜੀਆਦਿਲੈਦਸਮਗੁਰੂਪ੍ਰਜੰਤ॥ ਕਾਇਬਾਜਕਮਾਨਸੀਨਸੋਸਰ
ਬਗੁਰਸੰਤ॥ ਨਸੋਸਰਬਗੁਰਸੰਤਸਰਬਕੇਜੋਹਿਤਕਾਰੀ॥ ਅਧਿਕਾਰਸਹਿਤਕੀਏਮੁਕਤਅਨਕਜਿ
ਹਅਨਅਧਿਕਾਰੀ॥ ਭਨਤਿਸੰਤਨਿਰਬਾਣਸਭਸਕਰਸੇਰੇਉਰ॥ ਅੰਤਗਤੀਕਰਬਿਮਲਸਰਬਸੁਖਦਾ
ਇਕਗੁਰ॥੨॥ ਸ੍ਰੀਸੰਤਗੁਰੂਵਾਕਸੁਪਰਾਚੀਨਪਾਠਿਹਾਨ॥ ਕਹਿਤਨਵੀਨਪ੍ਰਬੀਨਸੋਸੁਗਮਬੋਧ
ਹਿਤਮਾਨ॥ ਸੁਗਮਬੋਧਹਿਤਮਾਨਰਚਿਬਹੁਸੰਤਬਨਾਵਤ॥ ਦ੍ਰਿੜਮਤਿਅਨਸੂਰਦਾਕਸੁਸੋਭੀਅਨਾ
ਵਤ॥ ਭਨਤਿਸੰਤਾਨਿਰਬਾਣਸੋਖਕਹਿਸੋਪੰਥ॥ ਪਰਸ[illegible]ਨਵੀਨਵਾਕਗੁਰਸੰਤਰਗਬਿ॥੩

ਏਹੀ ਏਤ ਵਿਚਾਰਉ ਰਮਸਰ ਬੋਧੀ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥ ਸਾਰ ਮਾਗ ਤੇ ਬੇਕ ਬਰਾ ਨਿਖਤ ॥ ਰੂਖ ਅਬਜਾਣ ॥ ਸਨਿਖ
ਤਰੂ ਖਆ ਅਬਜਾ ਣੁ ਸੁਸੁ ਖੁ ਹਿਤ ਸੋਬਗ ॥ ਨਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਕਉ ਧਾਜਾ ਹਤੁ ਇਕ ਹਜ ਸਤ ॥ ਭੁ ਨਿਤ ਸੰਤ
ਨਿਰਬਾਣੁ ਨਖੇ ਸੋ ਦੇ ਹਿ ਇਹ ਦੇਹੀ ॥ ਰ ਬਹਰੀ ਕੀ ਓਗ੍ਰ ਬਧਾਰ ਉਰ ਹਿਤ ਸੋਏਹੀ ॥੪॥ ਜਾਤੇ ਦਮਤੁ
ਅਦਮਤ ਕਾਹੋ ਵੇਕੁ ਲੇਬ ਬੇਕ ॥ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸੰਬਾਦ ਬਰਧਾਰ ਮਨ ਉਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਉਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਸੁਨੇ
ਅਬ ਸੋਈ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਸਿਖ ਜਿਉ ਕੀਨ ਪ੍ਰਸਨ ਗੁਰੂ ਜਸੋ ਉਤ੍ਰ ਗਾਵੈ ॥ ਭਨਿਤ ਸੰਤ ਨਿਰਬਾਣ ਵਾਕ ਇਹੁ
ਸੁਣੀ ਏਤਾਂ ਤੇ ਵਸਤੁ ਅਦ ਤਾਂ ਧਿ ਬੇਕ ਹੋਵੈ ਹੈ ਭਨੇ ਸੂ ਧਾਤੇ ॥੫॥ ਦੋ ॥ ਸਿਖ ਪ੍ਰਸਨ ਗੁਰ ਪੇਕਰੈ ਪਦ
ਵਾਕ ਅਰਥ ਪ੍ਰਭੁ ਕੌਨ ॥ ਸੁਹਸਰ ਤਾ ਗਾਤ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹੀਏ ਕਰ ਨਾ ਭੌਨ ॥੬॥ ਸਾਵਧਾਨ ਅਨਕਾਨਕ
ਰਸੁਣ ਹੋ ਸਿਖ ਸੁਜਾਨ ॥ ਤ ਵਾ ਪ੍ਰਸਨ ਉਤ੍ਰ ਕਹੋ ਗਏ ਜਸੋ ਬ੍ਰਿਧ ਬਖਾਨ ॥੭॥ ਆਤ੍ਰੂਨ ॥ ਪਦ ਜਨ
ਗਜਾਨ ਕਾਓ ਸੁਧ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣਤੂ ॥ ਤਤ ਦਾ ਵਿਖਜ ਗਜਾਨ ਕਾਜ ਨਕ ਸੁਪਰ ਹੈ ਸਾਨਤੂੰ ਹਿਰਣ
ਰੂਪ ਸੋ ਪਦ ਹੈ ਸੁਧੀ ਅਲਾਵਤੇ ॥ ਕਿੰਦਾ ਪਦ ਅਰਥ ਬ੍ਰਹਮ ਅਨੂਪ ਾਈ ਹੀ ਸਗਾਵਤੇ ॥੮॥ ਵਾਕ ਜਨ

ਜੋਗਿਆਨਹੈਤਾਕਾਵਿਖਯਜੋਮਹਾਵਾਕਅਰਥਹੈਸੋਈਕ੍ਰਾਖਤਹੈਨਜੋਸਤਦਾਵਿਖਯਗਿਆਨਕਾਜਨਕਸੋ
ਵਾਕਬਖਾਨਦੇ।ਸਕਿੰਚਾਪਦਸਮੂਦਾਯਜੋਵਾਕਸੁਸਮਅਰਕਮਾਨਦੇ।੯।ਪਦਵਾਕਅਰਥਅਨੂਪਆਪਗੁਰ
ਗਣਾਇਆ।ਸੋਸੇਤੇਤਰਸੰਤੁਹੈਪ੍ਰਭੁਆਣਾਇਆ।ਪਦਵਸਤਅਦਸਰੂਪਆਪਪ੍ਰਭੁਗਾਈਐ।ਸਕਿੰਚਾਸੋਰੇ
ਉਰਗੁਰਸਤਿਅਰਸੰਦੇਹਗਵਾਈਐ।੧੦।ਸਤ੍ਰਿਕਾਲਅਬਾਧਸਰੂਪੂਵਸਤਸੋਈਆਤਮਾ।ਆਵਿਚਾਰਤ
ਸਿਧਸੁਸਕਲਅਵਸਤਅਨਾਤਮਾ।ਪਦਵਸਤਅਦਸਤੂਅਰਥਾਇਹੀਸਿਖਜਾਨਤੂ।ਸਕਿੰਚਾਅਪਾਰ
ਰਸੀਭਿਨਤੁਸੁਸਅਰਕਮਾਨਤੂ।੧੧।ਸਆਧਕਾਰੀਆਦਅਨੁਬੰਧਚਾਰਜੋਗਾਈਐ।ਸਰੂਪਧੀਪ੍ਰਾਧੂਤੀ
ਅਰਥਸੁਗੁਰਸਮਝਾਈਐ।ਅਧਿਕਾਰੀਬਿਖਯਸੰਬੰਧਪ੍ਰਯੋਜਨਜਾਣਲੈ।ਸਕਿੰਚਾਕਹੋਸੁਤਿਨਕੇ
ਰੂਪਸੁਰਿਦੇਪਛਾਣਲੈ।੧੨।ਚਤੁਸੈਸਾਧਨਸਹਿਤਜੋਈਨਰਦੇਖੀਐ।ਸੋਵੇਦਾਂਤਗ੍ਰੰਥਅਧਿਕਾ
ਰੀਸ੍ਰਿਸੁਪੇਖੀਐ।ਜੀਵਬ੍ਰਹਮਅਭੇਦਾਵਿਖਯਸੁਜਾਨੀਐ।ਸਕਿੰਚਾਯਥਾਸੰਬੰਧਸਰੂਪਸੁਸਅਣੋਬ
ਖਾਨੀਐ।੧੩।ਚੌ।ਗ੍ਰੰਥਾਵਿਖਯਸਨਿਰੂਪਜਾਣ।ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ।ਜੀਵਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ

ਵਿ[illegible]ਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ॥ ਕਰਤਾ ਅਰਥੁ ਇਹ ਪੰਡਤਿ ਸਪਥ ॥ ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਣੋ ॥ ਜੌਂ ਨਹਿ ਜੌਂ
ਲਛਨ ਕਰ ਜੋ ਬਾਦ ਪਛਾਣੋ ॥ ਗਿਆਨ ਜੌਂ ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜਨਕ ॥ ਵਿਚਾਰ ਦੂਜਾ ਰਸੀ ਦੇਹ ਨਤਨਕ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਕਹੋ ਤੂੰ ਦੇਖ ॥ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਕ ਭਾਵ ਸੁ ਪੇਖ ॥ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸੁਣ ਹਨ ਕੇ ਨਾਮ ਤ
ਪੰਡਿਤਾ ॥ ਪ੍ਰਾਪਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਕਾਰਣ ਪੰਡਿਤਾ ॥ ਜੋ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ॥ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਰੂਪ ਕਹੇ ਕੇ
ਵਿਦਸੋਇ ॥ ਜਾ ਕੋ ਹੋਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਵਿਧਿ ॥ ਪ੍ਰਾਪਕ ਕਹੇ ਸ੍ਰੁਤਾ ਕੇ ਧੀਰ ॥ ਵਿਚਾਰ ਅਧਿਕਾ
ਰੀ ਕਾ ਤੂੰ ਜਾਣੋ ॥ ਕਰਤਾ ਕਰਤ ਭਾਵ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ਚਤੁਸੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਭਾਖੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਲਖ
ਰੂਪ ਨਹੀ ਆਖੇ ॥ ਗਿਆਨ ਸ੍ਰਵਣ ਗੁਰੂ ਪਹਿ ਕੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਤਬ ਉਤਰ ਸਿਖ ਕੋ ਦੀਨਾ ॥ ਕਾਰਣ ਹਿਜਾ
ਨ ਸਰੂਪ ਕਹੇ ਜਾਂ ਹਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇ ਭਾਖੇ ਤਹਾਂ ॥੪॥ ਦੋਹਾ ॥ ਕਾਰਣ ਸਾਧਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆ ਹੋਨਿ
ਵਿਰਤੀ ਜੋਇ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਣ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸੋਇ ॥੫॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ਤੋ ਪੂਛ ਦੀਨ ਦ
ਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਿਧਿ ਹੋ ਅਨ ਬੰਧ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਆਪ ਉਚਾਰੇ ॥ ਤਾਕੇ ਸਰੂਪ ਅਨ ਪਾਇ ਬਿਚਾਰ ਸਸਾਰ ਸਬੇ ਗਾਏ

ਰੂ ਹੋਇ ਦਇਆਲਾ ॥ ਤਬਿ ਦੇਂਹ ਮੁਕਤ ਕਹੁ [illegible] ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥੨੫॥ ਐਸੇ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕਹੋ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹ ਮੁਕਤ
ਜੋ ਜਾਣੀ ॥ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਭੋਗ ਖ੍ਹੈ ਜਬ ਹੋਏ ॥ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣ ਸੰਬੰਧਨ ਰਹੇ ॥੨੬॥ ਬਹੁਰ ਨ ਤਾ ਕਾ ਹੁਇ ਉਤਪਾਨ
ਵਿਦੇਹ ਮੁਕਤ ਸੋ ਹੈ ਸਿਖ ਜਾਨ ॥ ਜਾ ਜੋ ਜਲ ਮੇ ਜਲ ਆਇ ਖਟਾਨਾ ॥ ਤਉ ਜੋਤ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤ ਸਮਾਨਾ ॥੨੭॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਹ ਜਾਨ ॥ ਤਉ ਸਿਖ ਨੀਕੇ ਉਰ ਮੈ ਆਨ ॥ ਕਹੋ ਸਿਖ ਮੈ ਹੈ ਉਰ ਧਾਰਾ ॥ ਜਾਨ ਸੁ ਹਿਰਦੇ ਆ
ਰ ਪ੍ਰਜਾਰਾ ॥੨੮॥ ਅਮੁਖ ਪ੍ਰਭ ਕਹੋ ਨ ਕਿਆ ਆਪਾ ॥ ਜੇ ਰੇ ਉਰ ਕੇ ਹਰੋ ਸੰਤਾਪਾ ॥ ਭੇਦ ਅਨਕ ਨ ਜਤਨ ਕੇ ਧਾਰਾ ॥ ਦ
ਹੇ ਮੁਕਤ ਜੋ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਜਾਰਾ ॥੨੯॥ ਤਾਂ ਕੋ [illegible] ਸੁ ਜਾਨ ॥ ਅਬ ਤੂ ਪੂਛੋ ਜੋ ਸੰਕ ਆਨ ॥ ਐਸੇ ਸੁਨੇ ਸਿਖ ਗੁ
ਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ ਪੂਛੇ ਜੋ ਉਰ ਸੰਕਾ ਜਾਣੀ ॥੩੦॥ ਸੁਮੁਖ ਕ੍ਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੁ ਹਈ ॥ ਜੋ ਕਰਣਾ ਨਿਧ ਮੁਹ ਕੂ ਪ੍ਰਭ ਕ
ਹੀ ਜੋ ॥ ਅਲਖ ਬਿਖੇਮ ਦੋਖ ਤੇ ਗਹਿ ਤਾ ॥ ਚਤੁ ਸਾਧਨ ਜੋ ਹੈ ਸਾਹਿਤ ॥ ਅਵਰ ਣ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰਣ ਨਿਮਿਤ ॥੩੧॥ ਦ੍ਰਿਣ
ਰਹੇ ਜੋ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ॥ ਕਰ ਪ੍ਰਜਤਨ ਜੇ ਸੁ ਮੋਖ ਨਿਮਿਤਾ ॥ ਹਰ ਜੋ ਦੇਖ ਜਿਤ ਮਲਾਨਿ ਆ ਚਿਤ ॥੩੨॥ ਵਿਖੇਪ
ਅਵਰਨ ਦੋਖ ਦੋਰ ਹੋ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਹਰੀਆ ਜੋ ਚਿਤ ਚਹੋ ॥ ਧਮ ਸੋ ਸਿਖ ਤੂ ਉਰ ਜਾਨਾ ॥ ਹਰੀਆ ਜੋ

ਅੰਦ ਸੋਕ ਕਰੋ ਬਖਾਨ ।੨੩। ਧ੍ਯਾਂ ਬ੍ਯਾਧਿ ਸਜੀਸੁ ਬਾਦ੍ਵਾ ਜਿਸ ਤਪਾ ਗਿਆ । ਸੋ ਖਨਿ ਮਿਤ੍ਰ ਜਨ ਨਮੇ ਲਾਗਨ ਸਦਿ
ਧਾ ਦੋਖ ਜੋ ਉਰ ਮੈ ਭਾਰੇ । ਚਾਹੇ ਤਿਨ ਕੋ ਬੇਗ ਨਿਵਾਰੇ ।੨੪। ਸੋ ਸੋ ਸੋ ਅਜਾਨ ਤੂੰ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ । ਅੰਦ ਮੁਖ
ਤਾ ਜਿਸ ਉਰ ਜਾਗੀ । ਅਬ ਬਡੈ ਪੁਰ ਸੈਂ ਸੁਣ ਵ੍ਰਿਤਾਂਤ । ਤੇਰੇ ਉਰ ਕੀ ਮਿਟੈ ਭ੍ਰਾਂਤ ।੨੫। ਨਨ੍ਹ ਕੇ ਤੀਨ ਸੁ
ਫਰੇ ਜਾਨ । ਖੇਤੀ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਛਾਨ । ਕੰਨ ਜਾਤੀਨ ਬਸੂ ਪੁਨ ਤੀਨ । ਦੇਕਰ ਬੁੱਧ ਤੂੰ ਦੇਖ ਪ੍ਰਬੀਨ ।੨੬
ਦੋ॰ । ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਹਿਤ ਸੁਮੁਖ ਤਾਕਉ ਨੀਆਪਦ੍ਰ ਸੋਧ । ਤਾਕੋ ਕਹੁ ਕਰਤ ਬਿਆਪ੍ਰਨ ਹੇ ਸੁ ਜਿਸ ਤੇ ਬੋਧ
।੨੭। ਚੌ॰ । ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੁਮੁਖ ਹੋਇ । ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਭੇਟਾ ਧਰ ਸੋਈ । ਕਰ ਡੰਡੌਤ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ । ਕ
ਰੇ ਪ੍ਰਸਨ ਪੁਨ ਏਹ ਗੁਰ ਆਗੇ । ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ । ਬੀਜ ਸਾਕੋ ਕੋ ਕਾਜਾਨ । ਇਹ ਤੀ ਧਰ ਉਰ ਧਯਾਨ ਪਛਾਨ ।
੨੮। ਕਬਿਤੁ । ਦੁਖ ਸੈ ਸਾਰ ਸੁ ਤੈ ਨਾਸੇ ਤੈ ਅਪਾਰ ਗੁਰੁ ਤਾਂ ਕੇ ਨਾਸ ਹੇਤ ਸੁਭ ਸਾਧਨ ਉਚਾਰੀਏ । ਜਾਤੇ
ਇਹ ਨਾਸੇ ਫੇਰ ਫਿਰ ਕੇ ਨ ਭਾਸੇ ਸਿਖ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਗਿਆਨ ਸਾਉਰ ਧਾਰੀਏ । ਜਿਗਯਾਸਾ
ਸਰੂਪਆ ਬਤਾਈਏ ਅਨੂਪ ਪ੍ਰਭ ਜਾਂ ਕੋ ਗਹਿ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਦੁਖ ਆਰ ਮਾਰੀਏ । ਸ੍ਰਹੁ ਹੋਇ ਜਿਗਯਾਸਾ

ਚੰਦ੍ਰਉਤਮ ਅਧਮ ਅੰਦ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਰਕ ਹੋਤ ਤਾਂਨਿ ਹਾਰੀਏਂ ॥੩੯॥੨੪॥ ਸੋ ਤੋ ਹੈ ਅਜਾਨੀ ਸਭ ਮੂੜ੍ਹ ਏਨ ਭੂਲਾਨੀਅ .
ਭ੍ਰਿਤਨ ਕੇ ਕਰਤੱਬ ਚਾਰ ਭ੍ਰਿਤ ਨਿਭ੍ਰਿਨ ਨਸੁਣਾ ਜੋ ਹੈ ॥ ਅੰਦ ਅਧਮ ਕੇ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਭਆ ਨੇ ... ਨੇ ਉਤੱਮ ਕੇ ਗਜਾ ਨਲਖ
ਨੇ ਬੇਦਨ ਮੇਂ ਗਾਜੋ ਹੈ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੂਪ ਅਬਕਾਸੀ ਏ ਅਨੂਪ ਖਭੂ ਜਿਨ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਪਾਰ ਸੂ ਭੂਪ ਗਜਾਨ
ਪਾਯੋ ਹੈ ॥ ਕਹੋ ਗੁਰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਇ ਸਿਖ ਸੁਣ ਅਬ ਜੈਸੇ ਗੁਰ ਗਿਰ ਤਨ ਮੇਂ ਰੂਪ ਸੋ ਦਿਖਾਯੋ ਹੈ ॥੪੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰ
ਮਉਤਮ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਭ੍ਰਿਤ ਤਾਂਨਿ ਬਿਧ ਪ੍ਰਪਰੇ ਉਰ ਧੀਰ ॥ ਭ੍ਰਿਤ ਸੋਈ ਜੋ ਕਾਨੇ ਕਹੇ ॥ ਨਿਤ ਨਮਿਤ ਪ੍ਰਾਸ
ਚਿਤ ਸੋ ਅਹੇ ॥੪੧॥ ਨਿਜ ਦਸੋ ਈ ਜੋ ਰੀਤ ਜਨਾਏ ਆਪੇ ॥ ਚੰਦ੍ਰਉਤਮ ਦਾਦਸੋ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਥਾਪੇ ॥ ਭਿਧ ਸਕਾ
ਮਸਾਹ ਸੋ ਸਤੁ ਹਰੇ ॥ ਨਿਤ ਨਮਿਤ ਮੰ... ਸੋ ਕਰੇ ॥੪੨॥ ਸਨਾਂਨ ਸੰਧਜਾ ਆਦਿ ਸੁਨਿਤ ॥ ਜਗਜ ਸਰਾਧ
ਬਿਆਹ ਨਮਿਤ ॥ ਹੋਏ ਪਾਪ ਕੇ ਨਾ... ਨਮਿਤ ॥ ਕਰੇ ਕਰਮ ਸੋ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ॥ ਦ੍ਰਿਬਾਤ ... ਨਿਖੇਧ
ਬਿਸੰਦ੍ਰੀ (+ਕਾ) ਜਾਣੋ ॥ ਸਿਖ ਤੂ ਨਿਕੋ ਰਿ ਪਛਾਣੋ ॥੪੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰਮ ਰੂਪ ਮੈ ਜਾਨ ਕਾ ਸਾਹਿਤ ਦ੍ਰਿਸਾਤਾ ਬਿ
ਚਾਰ ॥ ਕਹੋ ਕਰਮ ਅੰਦ ਭਗਤ ਕਾ ਬਿਜ ਬਹੁ ਨਰ ਨਾਰ ॥੪੪॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਦਵਾਰੇ

੫

ਮੋਕਸ਼ੁ ਜੋ ਪਾਵਤ ਸਾਧੋ ॥ [illegible] ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਹਿ [illegible] ਗੁਸਾਂਈ ॥ ਜਾ ਬਿਧਿ ਅੰਤਰ ਰੀਤ ਕੇ

ਨਾਈ ॥੪੫॥ ਐਸੇ ਸਾਕਤ ਦੁਜਨ ਨੇਮ ਧਾਰੇ ॥ ਨਿੰਦਕ ਪਤਿਤ ਸੋ ਜਾਣਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਕਰਮ ਇਹ

ਭੁਗਤ

ਕਬ ਲਗ ਕਰਨੀ ॥ ਕਹੀਏ ਗੁਰ ਜਾਤੋ ਸਾਧੂ ਬਰਨੀ ॥੪੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਲਗ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਬਿਰਤ

ਸੁਧ ਨਹੀ ਹੋਇ ॥ ਕੋਟ ਗਊ ਤਬ ਲਗ ਕਰੇ ਮੰਦ ਅਭਾਗੂ ਦੋਇ ॥੪੭॥ ਲਖਣ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਧ ਕਾ ਕਹੀਏ

ਗੁਰ ਸੋ ਆਪਾ ॥ ਹੋਇ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਧ [illegible] ਖਤਨ ਮਨ ਹੋਇ ਅਪਾਪਾ ॥੪੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਸ ਉਪਰੰਤ

ਕਰਮ ਨ ਕੋ ਕਰੇ ॥ ਕਾਇਕ ਬਾਇਕ ਜੋ ਸਭ ਕਰੈ ॥ ਆਨ ਸ੍ਰਤਾ ਕੋ ਹੈ ਕਰਤਬ ਜਾ ॥ ਕਹਿ ਤਾਹਿ ਬ ਗੁਰ ਜੇਤੇ

ਭੂੰਥਾ ॥੪੯॥ ਤਨਾਅ ਸ੍ਨਾਨ ਜੋ ਪੂਜਾ ਹਈਏ ॥ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਸੰਧਿਆ ਤਰਪਣ ਲਹੀਏ ॥ ਬ੍ਰਤ ਕਥਾ

ਤੀਰਥ ਹੈ ਜੇਤੇ ॥ ਆਨ ਸ੍ਰਾਧ ਕਥਨ ਨਖਤੇ ਤੇ ॥੫੦॥ ਸੁਨਹੁ ਅਬ ਕਉ ਸੁਨਾ ਕਰ ਜੀਆ ॥ ਇਨਕ ੦

ਜਹਿ ਨਿਖੇਦ ਹੈ ਕੀਆ ॥ ਸੰਤ ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਕੇ ਜਾਨ ॥ ਸ੍ਰੋਂ ਅਧ [illegible] ਤਾ ਸੇ ਖਾਸਿਆ ਨ ॥੫੧॥

ਕੁੰਡਨੀਆ ਆਸ ਆਰੰ ਪੁਤਨਾ ਤਨ ਪੂਰੀ ਸ ਕੀਥਾ ਨਾਤ ਜਾਇ ਨ ਕਾਅ ਤੈ ਮਾਨ ਸੇ ਧਾ ਦ੍ਰਿਸਾਅ ੫

ਨਾਤਮਜਾਨ। ਸਦ੍ਰਿਸਆ ਨਾਤਮਜਾਨ ਹੀ ਗਤਾਈ ਸਕਤਿ ਜੋ। ਸਤਾ ਹਿਤ ਆਨੀ ਦ੍ਰਿਰੂਪ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸੋ
ਤੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਤ ਸੀਤ ਨਿਰਬਾਣੁ ਨਾ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ਸਾਸਾ। ਤਬ ਫਾਹ ਹੋਵੈ ਸੁਫਲਿਆ ਨਾਤਮਤ ਨਾਹ ਰੂਮਾਸ
੫੨। [illegible] ਚਉਪਈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੁਰਵਾਕ ਪਛਾਣਾ। ਸੋਅਬ ਸਿਖਨ ਨੀਕੇ ਆਨਾ। ਜਲ ਪਵੈ ਬਹੁ ਦੇਹਅਨੀ
ਤਾ। ਸੂੰਪਕ ਗਾ ਹੋਇ ਇਕਾ ਚੀ ਭੂਤਿ। ੫੩ ਨਾਵਣ ਚਲੇ ਤੀਰਥੀ ਮਨ ਖੋਟੇ ਤਨ ਚੋਰ। ਇਕ ਭਾਉ ਲਥੀ ਨਾਤਿਆ
ਦੋ ਭਾ ਚੜੀਆ ਹੋਰ। ਬਾਹਰ ਧੋਤੀ ਤੂਮੜੀ ਅੰਦਰ ਵਿਸ ਨਿਕੋਰ। ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣ ਨਾਤਿਆ ਚੋਰ ਸੁ ਚੋਰਾ ਚੋਰ
੫੪। ਜੋ ਪਾਤਿ ਨਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ਸੋ [illegible] ਨ ਅਜਾਈ ਜਾਇ। ਜੋ ਪਾਹਨ ਕੋ ਕਰਤੇ ਦੇਵਾ ਤਾ
ਕੀ ਨਿਹਫਲ ਹੋਵੈ ਸੇਵਾ ੫੫ ਸੀ ਪਿਆ ਸੋ ਜਮੀ ਪਛਾਣੇ ਮਨ ਪਸਰੇ ਕੋ ਪਦ ਮੈ ਆਣੇ। ਗਾਇਤ੍ਰੀ
ਮੈ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਖੇਵੈ। ਤ੍ਰਿਪਣ ਸੋ ਜੋ ਤ[illegible]ਕਨਾ ਹੋਵੈ। ਵ੍ਰਤ ਨੇਮ ਕਰੇ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ੫੬। ਨਹੀ ਤ ਨਰਾਮ
ਨਾਮ ਬੀਚਾਰ। ਕਬਕ ਬਬਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ। ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀ ਲਦੀਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਰੀਐ ਖਾਤ
ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੇੜੀ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀਐ ਸਾਥ ੫੭। ਪੜੀਐ ਜੇਤੇ ਬਰਸ ਬਰਸ ਪੜੀਐ ਜੇਤੇ ਮਾਸ
ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ ਪੜੀਐ ਜੇਤੇ ਸਾਸ। ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ ਹੋਰ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਤੀਰ

੬ ਥਕੁ ਦ੍ਰਿਆ ਤੇ ਤੇਲ ਦ੍ਰਿਆ ... ਜਨੀ ... ਪਿਤ੍ਰਨਾ ਨੇ ਕਉ ਮੁ... ਦਿਆ ਸਰਾਧ ਕਰਾਈ ਸੀ ... ਤ੍ਰਿਬੀਬ ਪਰੇ
ਰਹੁ ਕਿਆ ਪੁਤੁ ਤੈ ਕਉ ਤ੍ਰਿਆ ਕੂਕਰਾ ... ਦੀ ੫੮ ਕੁੰਡਲੀਆ ਆਨਾ ਮਨਾ ਸਿਉਕ ਹਿੰਤੇ ਹੈ ਸੋਹਣੇ ਦੇਦ ਜਗ
ਕੂਪਾ ਅਨੂਵ ਫਿਰਨ ਤੇ ਹੈਤਾ ਕਿਆ ਜੇਤੂ ਨਾਲ ਖੇ ਨਿ ਜਰੂਪ ਜੇਤੂ ਨਾਲ ਖੇ ਨਿ ਜੈਤੈ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸਕੁ ਬੋਬੀ ਰੂਪ
ਕੇਵਲ ਲੈ ਹੈ ਚਕ ਬਾਦ ਖੇਲ ਕਰ ਪਨੂ ਜੋ ਪ... ਬੀ ਕਿ ਤਿਗ ਰਿਪਰ ਕਾਂ ਦ੍ਰਿਸਾਈ ਹੋਤਾਂ ਤੇ ਨ ਕਾ ਮੁਖ ਕਾਲਾ
ਜੋ ਪ੍ਰਿਤ ਕ ਬ੍ਰਧ ਸਆ ਭ੍ਰਿਨਾ ਗਿਆਨਾ ... ਨ ਫਿਰਤ ਆਲਾ ੫੯ ਰਾਠ ਕੀਰੁ ਦ੍ਰਾਸ ਕੀ ਸੁਤ੍ਰ ਕੀਆ
ਲਾਤਾ ਹੀ ਫਿਰਾਈ ਕੈ ਉ ਕਾਜ ਨ ... ਤੈ ॥ ਸਹਿਤ ਆਦਰ ਸੁਦ੍ਰਦ੍ਰ ਕਾਂ ਦ੍ਰਿਸਾਰਾ ਮਿਰਦ ਜਾਗਿ
ਜਾਸੂ ਕੋ ਬ੍ਰਿਦ੍ਰਹਾਰ ॥ ਕਾ ਇਕ ਬਾਇ ਕਿਹ ਸੋ ਜੋ ਤਾ ਗਰੀਆ ਨਿ ਛੁਦਾਈ ਨੈ ਮੇ ਤੇਤਾ ੬੦ ॥ ਅਧਮ ਕੇ
ਉਪਾਯਨ ਜਾਣੈ ॥ ਸੋ ਤ੍ਰਸੁਣੁ ਆਪ ਕੋ ਰ ਥਖਾਣੇ ਆਨ ਸੀਤਾ ਮੈ ਹੇ ਬ੍ਰਿਦ੍ਰਹਾਰ ॥ ਕਰਨੇ ਜੋ ਗਮੇ ਸਹ ਤਾਪਿ
ਆਰ ੬੧ ॥ ਨਿਪਿੰਡ ਰਚੂ ਮੈਂਡ ਦ੍ਰਿਖੇ ਤੂ ਜਾਣੇ ॥ ਚਾਰ ਪਕਾਰ ਸੋ ਪਿਆਨ ਪਛੁਣੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦ੍ਰਿਖੇ ਤੂ ਸੁਣਾਇ
ਜਗੀਤਾ ॥ ਕਰੋ ਪ੍ਰਿਆਨ ਸੋ ਲਾਈ ਪਰੀਤ ੬੨ ॥ ਦ੍ਰਿਸਾਦ੍ਰ ਟੀ ਸਕਾਮੀ ਸਅਕਾਸਾ ॥ ਚਰਨਾ ਤ੍ਰਾਸ ਤੇ ਕੀਨ
ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਦਸਾ ਦਿਸਆ ਸੋ ਪਰਬਤ ਅਸਨਾਗ ਨਦੀਆ ਨਾਨੂ ਰੋਮ ਬਨ ਦ੍ਰਸਤ ੬੩ ॥ ਸੀਸ ਪਉਦ੍ਰਰ ਸਖ ੬

ਸਿਰੀਆਸਾ ॥ ਜਲਹੈ ॥ ਰਕਤ ਪਵਨ ਹੈ ਸਾਸਾ ॥ ਏ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਵ ਏ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਾਨ ॥ ਨਦੰਗ ਪਾਂਸਤ ਤੇ ਆਦ ਪਛਾਨ ॥ ੬੫ ॥ ਬਧ ਬ੍ਰਹ
ਮਾ ਚਿਤ ਵਿਸ੍ਨੁ ਜਾਨੁ ॥ ਹੰਕਾਰ ਰੁਦ੍ਰ ਮਨ ਚੰਦ੍ਰ ਪਛਾਨੁ ॥ ਐਸੇ ਈਸ ਦ੍ਵਾਰ ਦਕੋ ਪਿਜਾਨ ॥ ਕਰਨ ਜੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸੋ ਜਾਨ
॥ ੬੫ ॥ ਅਬ ਸੁਣ ਸਿਖ ਤੂੰ ਪਿੰਡ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਕਰੇ ਪਜਾਨ ਤੇ ਰੈ ਦ ਸਮਾਹੀ ॥ ਪਾਦ ਰੂਪ ਜੋ ਰੂਪ ਅਤੀਤਾ ॥ ਕਰੇ ਨਾਮ
ਅਬ ਸੁਣ ਤੈਂ ਰੀਤ ॥ ੬੬ ॥ ਬੈਠ ਕਨਾਰੇ ਆਸਣ ਮਾਰ ॥ ਤਨ ਮੇ ਖਟ ਚਕ੍ਰ ਸੋ ਬਿਚਾਰ ॥ ਤਾਂ ਮੇ ਬਿਮਲਾਦਿਕ ਜੇ ਧ
ਯਾਨ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਰੂਪ ਸਤ ਪਛਾਨ ॥ ੬੭ ॥ ਓਂ ਆਦਿ ਜੇ ਨਾਮ ਪਜਾਈਏ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਣ ਪਦ ਸੁ ਸੋ ਗਾਈਏ ॥ ਲਖ ਜੋ ਇ
ਨ ਮੇ ਪਰਮ ਅਨੂਪ ॥ ਸਾਖੀ ਪਜਾਨ ਸੋ [illegible] ਰੂਪ ॥ ੬੮ ॥ ਅਧਮ ਕਰੇ ਪਜਾਨ ਇਹ ਚਾਰ ॥ ਚਿਤ ਇਕਾਗਰ ਹੇਤ
ਬਿਚਾਰ ॥ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਨ ਜਾਈ ॥ [illegible] ਤਾਂ ਬਿਚਾਰ ਲੀਜੈ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੬੯ ॥ ਮਧਮ ਭਗਤਿ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਕਰੇ ਸੋ ਅਧਮ ਸਹਿਤ ਪਿਆਰ ॥ ਤਾਂ ਮੇ ਅਬ ਸੁਣ ਦ੍ਵਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ॥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀਨ ਬਖਾਣ ॥ ੭੦ ॥ ਸਾਚ ਕਹੋ ਸੁ
ਣ ਲੇਹ ਸਭੀ ॥ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਯੋ ॥ ਗੁਰ ਗਿਰਬਾ ਇਹ ਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਏਕੋ ਜਾ
ਨਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋਤ ਬਤੂ ਲਗਨ ਸਭ ਹੀ ਪ੍ਰਰ ਧਾਰਾ ॥ ਐਸੇ ਸੁਸੰਦ੍ਰ ਸ੍ਵਾਸ ਕਹੇ ਸਾਤ ਧਾਰ ਰਿਦੇ
ਗੁਰੂ ਗਿਰਬਾਣ ਉਚਾਰ ॥ ੭੧ ॥ ਨੀਰ ਬਿਨਾ [illegible] ਮੀਨ ਨ ਰਹੇ ਅਰ ਦ੍ਵਾਰ ਬਿਨ ਜਜੋ ਹੀ ਸਨ ਬਹੇ ॥ ਤੈਸੇ ਤਿਨ ਬਿਨ ਰਹੇ

ਨਸੋਈ ॥ ਕਹੈ ਗੋਹੇ ਸੋ ਉਤਮ ਹੋਈ ॥੧੨॥ ਸਬਦ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀਰਤਨ ਨਾਨਾ ॥ ਪਾਦ ਸੇਵਨਾ ਅਰਚਨ ਮਾਨਾ ॥ ਸਰਬ
ਸਮਰਪਣ ਬੰਦਨ ਜੋਈ ॥ ਦਾਸ ਸਖਾ ਭਾਵ ਜੋ ਹੋਈ ॥੧੩॥ ਇਹ ਨਵਧਾ ਲਖ ਗੁਰਮੇ ਪਰੇ ॥ ਸੁਨ ਅਬ ਕਹੋ ਸੁਜੈ ਸੋ ਕਰੇ
॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਖ ਸੋ ਵਾਕ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਬਚਨ ਬਸਤ ਤੇ ਧ੍ਯਾਨ ਲਗਾਵੈ ॥੧੪॥ ਸਬਦ ਭਗਤ ਤੂ ਜਾਹਿ ਸਿਖ ਜਾਣੁ
॥ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮ੍ਰਿਗਾਦਿ ਸ੍ਰੰਤ ਪਛਾਣੁ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਛਾਣੁ ॥ ਸੁਣ ਸਿਖ ਆਗੇ ਕਰੋ ਬਖਾਨੁ ॥੧੫॥ ਸਾਧੂ ਸੰਤ
ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰ ਨਾਥ ॥ ਸਾਣੀਐ ਧਰਤ ਪੌਣ ਅਕਾਸ ॥ ਸਿਮਰਨ ਭਗਤਿ ਤੂ ਜਾਹਿ ਸਿਖ ਧਾਰ ॥ ਨਿਸਦਿਨ
ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨਾ ਬਿਚਾਰ ॥੧੬॥ ਕੈ ਸੋ ... ਕੀਰਤਨ ਪੂਰਿ ਹਿਸਾਦਾ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਰ ਅੰਤਰ ਧ੍ਯਾਵਦਾ ॥ ਦੂਸਾ
ਤਅੰਜਾ ਕਾਇ ਇਸ ਕੇ ਆਹੀ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦ੍ਰਿੜਾਹੀ ॥੧੭॥ ਅੰਨ ਪਾਵੈ ਸੋ ਖਦੂਆਰ ॥ ਅੰਨ ਪ੍ਰਵਾਰੇ
ਸਾਧਾਰ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਨ ਜਸ ਮੰਗਾਵੈ ॥ ਸੁਕਦੇਵ ਪੂਜਾ ਸਜਤੋ ਨਿਸਦਿਨ ਪਤਾਵੈ ॥੧੮॥ ਕੀ
ਰਤਨ ਭਗਤ ਜਹਿ ਉਰ ਧਾਰ ॥ ਦ੍ਰਿਸਾਂਤ ਪਰਮਾਣੁ ਕਰੋ ਸੁ ਉਚਾਰ ॥ ਦ੍ਰਿਸਾਂਤ ਦਾਤੀ ਕਾ ਜਾਮਦੇਵ ॥
ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾ ਪੇਖ ॥੧੯॥ ਗਾਵੈ ਕੇ ਜਾਪੇ ਦਿਸੇ ਦੂਰ ॥ ਗਾਵੈ ਕੇ ਵੇਖੇ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰ ॥ ਸਤਿ
ਗੁਰੂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਿਤ ਮਨੋ ॥ ਆਨਦ ਮਨ ਉਰ ਤੇ ਦਲੋ ॥੨੦॥ ਜੋ ਸੇਲ ਪਖਮੀ ਨਿਸਦਿਨ ਰਕੇ ੧

ਅਨਤੀਰਥੇਸੁਉਰਮੈਧਰਕੈ। ਪਾਦਸੇਵਨਾਇਹਭਗਤੀਜਾਨ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਪ੍ਰਮਾਣਸੁਕਰੋਬਖਾਨ ॥੮੧॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂ
ਤਜਾਅਕਰੂਰਉਰਦੇਖਾ। ਪ੍ਰਮਾਣਗੁਰੂਨਾਨਕਕਾਪੇਖਾ। ਪਾਦਅਨੈਦਅਨਅਨਪੋਦਪ੍ਰਖਾਦੇਰੀਹਰਜਨਕ੍ਰੀ
ਪੀਸਣਪੀਸਪਕਾਵਾ ॥੮੨॥ ਸੀਵਰਸੀਪੁਕਰਨਗੁਰੂਪੂਜਾਕਰੈ। ਪ੍ਰਿਥੁਸਮਾਨਗੁਰੂਉਰਮੈਧਰੈ। ਅਰਚਨਭਗ
ਤੀਕਾਜਹਿਰੂਪਾ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਪ੍ਰਮਾਣਕਹੋਅਨੂਪਾ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਾਇਸਥਾਨਕਾਜਾਨ। ਜੋਮੈਗੁਰੂਗੁਰ
ਪ੍ਰਮਾਨ। ਅਨਿਦਿਨਪੂਜੇਗੁਰਕੇਪੈਰ। ਪਰਗੁਰੂਕਥਨੋਇਉਰਖੇਰ ॥੮੩॥ ਅਸਟਾਂਗਡੰਡ
ਵਤਗੁਰੂਕੇਕਰਨੀ। ਜਜੋਅਕਰੂਰ[illegible]ਧਰਨੀ। ਬਿਦਰਨਭਗਤੀਭੂਉਰਦੇਖਾ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਦੀਨ
ਪਰਖਕਾਪੇਖਾ ॥੮੪॥ ਕਰਡੰਡੌਤਪੂਨਦਨ[illegible]ਕੋ। ਪ੍ਰਮਾਣਗੁਰੂਨਾਨਕਕਾਅਹੇ। ਸਤਿਗੁਰੂਆਗਜਾਨੇ
ਸਾਂਦਿਨਆਨੇ। ਜਜੋਗਨੂਆਨਰਖੂਤਜਾਨੇ ॥੮੫॥ ਦਾਸਭਗਤਕਾਏਹੁਬਿਵਹਾਰ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਪਤਿ
ਬ੍ਰਤਭਿਤਕਾਧਾਰ। ਠਾਕੁਰਕਾਸੇਵਕਆਗਜਾਕਾਰੀ। ਪ੍ਰਮਾਣਬਿਬਗੁਰਦੇਤਉਚਾਰੀ ॥੮੬॥ ਗੁਰਕੇਜਾਨ
ਕਰੇਉਰਮੀਤ। ਕ੍ਰਿਸਨਸਖਾਜਿਉਅਰਜਨਚੀਤ। ਸਖਾਭਗਤਿਤੁਜਾਹਿਸੈਖਜਾਨ। ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਾਇਸ
ਦੀਖਰਖਖਛਨ। ਗੁਰਦੇਵਸਖਾਅਗਜਾਨਤਿਜਨਗੁਰਦੇਵਬੀਓਪਸਰੋਦਕਾ ॥੮੭॥ ਸਤਿਗੁਰੂਆਗੇ

੮

ਸਰਧਾਨਿਵੇਦਾਧਨਜੋਕਰਜੋਹੈਦ੍ਵਿਜਖੇਦਾ ਸਰਧਾਨਿਵੇਦਨਭੁਗਤਾਇਹਕਾਣੀ ਸਦ੍ਵਿਸੰਤਪਆਦ੍ਵ
ਕਹੌਸੁਖਦਾਣੀ ॥੯॥ ਰਾਜਪੁਤ੍ਰਾਦ੍ਰਿਸੰਤਸੁਜਾਮੇ ਗੁਰੂਰਸ੍ਰੀਬੁਧਪ੍ਰਮਾਣਸੁਤਾਮੇ ਤਨਮਨਧਨਅਰਪੈ
ਤਿਸੇਜੋਪ੍ਰਭੂਮਿਨਾਦ੍ਵੈਸੇਗਨਾਨਕਭੁਗਅਤਉਕਾਣੀਐਚੁਕੈਜਮਕੀਜੋਹ ॥੧੦॥ ਤਨਸੰਤਨਕਾਮਨ
[illegible]ਸੰਤਨਕਾ ਸੰਤਨਕੈਕੀਆ ਜੋਜੋਸਰਨਪਰੈਸੈਨਕੀਸੈਪਾਰਗਰਾਮੀਬੀਆ ਸਇਤੀਨਦ੍ਵਪਾਭਧਤੀ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਸੋਸਤਿਗੁਰਕਰੈਧਿਆਨ ਏਕਚਿਤਉਸਚਿਤਜਕਾਗਰਹੋਇਨ ਜਬਤਉ ਚਿਤਫਕਾਗਰ
ਕਚਿਇਹਜਾਨੇ ਦੇਖੇਜਬੈਅਰਥਿਬਦਾਨੇ ॥੧੧॥ ਤਉਪਰੰਤਉਪਾਸਨ ਨਾਹਿਕਰੈਬਿਚਾਰਸੋ
ਊਰਕੇਮਾਹਿ ਸਇਸਪ੍ਰਕੋਇ ਪ੍ਰਮਾਣਦਿਖਾਵੈ ਜੋਗੀਬਸੰਤਕਹੌਉਰਮੈਸਜਾਵੈ ॥੧੨॥ ਸੀ
ਸਅਭੇਦਨਾਚਿਤਮੈਧਰੈ ਅਰਅਰਮਰੈਗਰਭਪੁਨਪਰੈ ਆਗੇਕਹੌਕਰੂਲੀਆ ਜਾਨ ਸੰਤਦ੍ਵਾਕਸ
ਭਸਤਿਪਛਾਨ ॥੧੩॥ ਅਪਾਸਉਪਾਸਕਭਾਦ੍ਵਜੋਏਤੈਮਾਨੇਭੇਦ ਜਨਮਅਗਤਿਭਦ੍ਵਕੈਨਹੋਧਿ
ਕਾਰਕਰੈਤਿਹਥੇਦਾ ਸਿਕਾਰਕਰੈਤਿਨਥੇਦਦੇਦ੍ਵਸਭਕਰੈਅਨਾਦ੍ਰ ਤਤਬਿਤਨਕੀਸਭਆਹਿਨ
ਸਿਪ੍ਰਾਦੂਤਆਦ੍ਰ ਕਹਿਗੋਰਪਰਕਦ੍ਵੀਰਾਇਆਪਕੋਆਪੈਨਾਸਕਾ ਏਤੈਮਾਨੇਭੇਦਜੋਭਾਦ੍ਵਊਪਾ ੮

ਸਤਿ ਪਾਸਕਾ ੬੪ । ਧਰਿ ਓਕਾਰ ਚਸੈ ਭੂਖ ਮੈ ਰਤਨ ਚੁਰਾ ਹੋਡਾ ਗ । ਕੁਤੀਆ ਲੈ ਪਾਰ ਮੈ ਬਧੀ ਦੀਨੀ
ਪੇਨ ਨਿਕਾਰ । ਦੀਨੀ ਪੇਨ ਨਿਕਾਰ ਬੇਤੁ ਬੁਧਵਾਨ ਕਹਾਂਵੈ । ਰਤਨ ਕਹਿ ਮੈ ਮੈਲ ਚਾਮ ਕੇਦਾਮ ਚਲਾਂ
ਵੈ । ਕਹਿਗਿਰ ਧਰ ਕਵੀਰ ਸਇ ਰਤਨ ਨਿਜਾਣੈ ਜਾਨ ਖਹਰਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧ ਕਰਤ ਵ੍ਰਿਦੇ ਮੈਦੂ
ਖ ਮੈ ਪਾਰਿ ਜੋ ੬੫ ਚੌ ॥ ਤੇ ਤੇਉ ਤਮਕੇ ਤੂ ਜਾਣਾ । ਔਰ ਕਰਤੱਬ ਨ ਕੋਇ ਪਛਾਣਾ । ਗਿਆਨ [illegible] ਤਾਂ ਕੋ ਹੈ ਕਰ
ਤੱਬ ਸੂਛਜ ਤੇ ਰੇ ਉਰ ਮੈ ਸੁੱਬਾ ੬੬ । ਹੇਤੁ ਕਰਣਾ ਕਰ ਸੋ ਬਤਾਵੈ ਹੈ । ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਫਲ ਔਪਾਵੈ
ਪਾਵੈ ਹੈ । ਉਤਮ ਗਤੀ ਕਾ ਜੋ ਰੂਪ [illegible] ਬਖਾਨੋ ਸੁਣੋ ਅਨੂਪ [illegible] । ਸਭ ਮੈ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਜੁ ਜਾਨੇ
ਰਾਮ ਆਪ ਕੂ ਸਭ ਕਾ ਮਾਨੇ । ਜਲ ਈ [illegible] ਸੌ ਰਿਦ ਅੰਤ । ਗਿਆਨ [illegible] ਹੇਤੁ ਫਲ ਸੁਣ ਬਿਨ ਭ੍ਰਾਤ ੬੮
ਚਤੁਸੇ ਸਾਧਨ ਸਹਿਤ ਪਛਾਨ । ਚਾਰ ਸਰਵ ਵਰਣ [illegible] ਕਾਰਨ ਮਾਨ । ਬਾਂਕ ਸੁਵਣ ਸੋ ਟੇਪ ਕਰਾ ਕੇਵ
ਲਏ ਕਤੂਰਿ ਰੇਧਾਰ ੬੯ । ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾਸਨ ਸਹਿਤ । ਬਿਚਾਰ ਰੂਪ ਸੋ ਦੂਸਰ ਕਹਿਤ
ਆਸਾ ਬਿਪਰੀਤ ਭਾਵ ਹੈ ਜਾ ਕੇ । ਦੂਸਰ ਸੁਵਣ ਚਾਹੀਏ ਤਾ ਕੇ ੭੦ । ਸਿਖ ਗਿਆਨ ਜੋ ਇਨ ਤੇ ਰਹਿਤ
ਪ੍ਰਥਮ ਸ੍ਰਵਣ ਤੇ ਗਿਆਨ ਸੋ ਨਾਹਿ [illegible] । ਸੀ ਦੇਹ ਬਿਖ ਜੇਹ ਹੋ ਸੋ ਸਾਰੇ ਸੋਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਆਪ [illegible] ਨਿਹਾਲੇ

੨੦੧ ॥ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭੇਦ ਬਤਾ ਜੋਈ ॥ ਸ੍ਰੁਤਿ ਮਲ ਵ੍ਰਤ ਜਾਹਿ ਉਰ ਹੋਈ ॥ ਦੋਹਾ ॥ ਤਮ ਦ੍ਰਿਤਾ ਗਿਆਨ ਸੁਤਾ ਕੋ
ਦੋਹਾ ਤਮ ਅਰਿ ਨਿਰਭਿ ਗਿਆਨ ਸੁਤਾ ਕੋ ॥ ੨੦੨ ॥ ਸਿਖ ਜਾਨ ਯਹਿ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ॥ ਫਲ ਲਖ ਮੁਕਤ ਜੋ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੂਪ ॥ ਸਾਧਨ ਤਤ੍ਵ ਭੂਮਿ ਜੋ ਦੂੰਦਾ ॥ ਤੀਨ ॥ ਔਪ ਸਮਝ ਸਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗੀਤਾ ॥ ੨੦੩ ॥ ਬੀਰਜ ਜਨਮ
ਅਵਸਥਾ ਜੋਈ ॥ ਬਾਮਣ ਸਿਖਾਦਿ ਸੰਤ ਸੁਹੋਈ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਏਉ ਰਜਾਹੋ ॥ ਸਹਿਤ ਤਾੜ੍ਹਿ
ਸੰਤ ਸੋਕ ਲੇ ਪਛੁਨੋ ॥ ੨੦੪ ॥ ਚਤੁ ਸੋ ਪਾਨਿ ਹੋਂ ਗੁਰੁ ਜਥਿ ॥ ਕਹਿਏ ਆਪ ਸੋ ਕਰਨ ਭਉਨਾ ॥ ਬ
ਦੇਕ ਲੈ ਕਦੇ ਰਾਗ ਸੁੰਦੂ ਜੋ ॥ ਘਟ ਸੰਪਤੀ ਖਾ ਸਿਖ ਤੀਜੋ ॥ ੨੦੫ ॥ ਸੋ ਖਾ ਇਛਾ ਚਤੁਰਥ ਹੈ ਸੋਈ
ਕਹੂਅ ਬਰੂਪਾਤਿ ਨਾਕੇ ਜੋਈ ॥ ਕਾਰਨ ਫਲ ਅਰ ਔਧੀ ਸਹਿਤਾ ॥ ਸੁਣਅ ਧਾਜਿ ਵਾ ਬਿਵੇਕ ਕੀ ਕਹਿ
ਤਾ ੨੦੬ ॥ ਅੰਤਹਿ ਕਰਣ ਸੁਧਿ ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਹੋ ਬਿਵੇਕ ਕਾ ਕਾਰਨ ਸੋਈ ॥ ਅਸਤਿ ਜਗਤ ਲਖ ਆਤਮ
ਸਤਿ ॥ ਬਿਵੇਕ ਸਰੂਪ ਜਾਣਾਂ ਇਹ ਮਤਿ ॥ ੨੦੭ ॥ ਜਾਨਿ ਨਿਰਭਿਅ ਸਤਿ ਜਗਤ ਸੋ ਤਜੋ ॥ ਜਾਨਿ ਨਿਰਭ ਸਤਿ
ਸੋ ਆਤਮ ਭਜੋ ॥ ਫਲ ਬਿਵੇਕ ਕਾ ਹੈ ਇਹ ਭਾਈ ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਤ ਹਿਸ ਕਾ ਗਹੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੨੦੮ ॥ ਅਸੱਤਿ
ਬੰਧਨ ਸੱਤਿ ਕੇ ਨਾਹੀ ॥ ਅਸੱਤਿ ਸੈ ਸੱਤਿ ਨ ਜਬ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਾਹੀ ॥ ਔਧੀ ਬਿਵੇਕ ਕੀ ਏਸ ਖਜਾਨ

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਸੁਨਾਵਾਧੂਮਪਛਾਨ॥੧੦੯॥ਜਾਹਿਬਿਬੇਕਸਭਸਾਧਨਮੂਲਾ॥ਲਖੇਨਨਰਜੇਹਠਬਹੁ ਸਭਭੂਲਾ।
ਸੋਜਾਹਿਪ੍ਰਸ਼ਨਜਾਇਅਕਰੇਗਾ॥ਵਾਸਤਵਤਿਜਾਗਕੇਕਲਪੂਰਹੇ॥੧੧੦॥ਜੇਕਹੁਵਾਸਤੁਵਤਬੰਧਉਆਖੋ'
ਵੈਤਾਂਪੰਤੀਤੂਸ੍ਰਤਭਾਖੇ॥ਚਾਰਅਗਿਗੀਕਾਰੇ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ਅਨੂਵਨੁਬਰੇਸੋਠਗੋਬੁਤਾ॥੧੧੧॥ਜੇਕਹੁ
ਕਲਪਤਤਬੰਧਿਅਨਾਵਹਿ॥ਉਪਰੰਤਨਸਾਧਨਬਣੇਬਤਾਵਹਿ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਸੁਕਰਤਿਰੰਜਤਕਾਵੇਤੋ॥ਬਿ
ਨਹਿਸਮਹੈਬਕਤਸੁਤੇਤੋ॥੧੧੨॥ਅਹਿਉਹ੍ਰਸੋਜਾਹਿਭਾਖੋ॥ਕਬਨਸਧਾਰਨਧੀਹੰਆਖੋ॥ਅਨੈ
ਥਹੇਕਕਹੇਨਹਿਕੀਆ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ[illegible]ਨੇਰੀਆ॥੧੧੩॥ਅਨੈਥਹੇਕਨਜਾਨਤਸੋਈ॥ਕਰ
ਸੰਤਿਸੰਗਸੋਬਣਤਕੋਈ॥ਬਹੇਕਕਹੇਤੀਨਪ੍ਰਕਾਰਾ॥ਨਿਤਾਨਿਤਜੀਵਹੈਸ੍ਰਠਪਾਰ॥੧੧੪॥ਸਾਧਨਾ
ਕਹੇਤੀਸਰੇਸੋਈ॥ਕਹੁਅਬਹੂਪਸ੍ਰਬਾਰਨੇਜੋਈ॥ਦੇਹਆਦਕਜੋਦੇਖਨੈਲੋਕਾ॥ਅਸਾਤਿਜਾਣਸਤਜੇ ਰਹੈ
ਅਸੋਕਾ॥੧੧੫॥ਆਤਮਠਿਰਸੁਸੋਸੋਪਾਵੇ॥ਤਪਤਪੁਰਸਜਿਉਜਨਕਉਜਾਵੇ॥ਆਤਮਅਪਰੋਖਜਨ
ਤਕੇਪੋਇ॥ਵਾਸਤੁਵਨੇਕਾਤਿਆਗਕਰਸੋਇ॥੧੧੬॥ਵਾਸਤੁਵਤਿਆਗਕਰੇਨਹੀਬਣਦਾ॥ਕਹੇਜੋਸੋਹੈ
ਮਿਥਜਾਭਨਦਾ॥ਵਾਸਤੁਵਸੋਕਨਹੈਕਿਸਿਕਾਲਾ॥ਮਿਠਨਾਸ੍ਰਿਸਟਿਜਿਉਇੰਦ੍ਰਜਾਲਾ॥੧੧੭॥ਵਾਸਤੁਵਆਤ

ਮਜੋਹੈਏਕਾ।ਤਿਸਕਾਤਿਆਗਨਕਿਸੀਬਿਬੇਕਾ।ਜੀਵ ਸ ਬਿਬੇਕਾਬਿਖੈਤੂੰਜਾਣ।ਕਲਪਤਾਤੇਜਾਗ
ਹੋਇਸੌਖਪਛਾਣ॥੧੧੮॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਹੈਤਾਕੇਮਾਹੀ।ਸਭਆਚੀਨਸੋਭਿਬਿਆਨਾਹੀ।ਸਭਅੰਤਬ
ਦ੍ਰੈਬਿਖੇਨਹੀਤਿਆਗ।ਸਭਦ੍ਰਿਸਟਾਂਸੌਖਹੂਸੋਬਡਭਾਗ॥੧੧੯॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਦ੍ਰਿਸਟਕਾਤਾਮੈਜਾਨ।ਸਭਬਿ
ਆਤਿਆਗ ਪਛਾਨ।ਕਹਿਜੋਬਿਬੇਕਜੋਆਪਨਮਾਨੀ।ਸੋਸਭਆਪਨਮੈਸਮਝੂਨ॥੧੨੦
ਬ੍ਰਿਛਦਾਸਸਭਆਪਨਜਾਨ।ਫਲਤਾਂਪਛਿਜਾਨਜਬਾਰਬਖਾਨ।ਸੌਪਬਿਬੇਕ ਜਸਿਔਖਿ
ਤੇਜਾਨਔਪਪੂਜੀਤਸੋਬਾਖੀ॥੧੨੧॥ਤਾਹਿਬਿਬੇਕ ਹੋਸਭਦੇ।ਸਭਆਨਬਸਮੈਜਾਨਾਬਿਨਖੇਦ
ਸਹਿ।ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਬਿਬੇਕਮੈਜਾਨਾ।ਜੋਸੋਆਪਸੋਖਭੂਬਖਾਨ॥੧੨੨॥ਬੋ ਰਾਗਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਸੁ
ਭਾਈ।ਜੀਤਮਾਨਦ੍ਰਿਕ ਸੁਖਦਾਈ।ਤੀਜੋਇਕਾਈਦ੍ਰਿਤੂਜਾਣ।ਚੌਬੇਦਸੀਕਾਰਪਾਹਿਚਾਨੂ
੧੨੩॥ਬਸੀਕਾਰਮੈਜਾਹਿਕੈਭੇਦਾ।ਅੰਦਤੀਬ੍ਰਤੀਧੂਰ ਦੇਦ।ਜਾਹਿਸੰਸਾਰਜਾਨਦੁਖਰੂਪਾ॥ ੦
ਤਸਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਅਨੂਪਾ॥੧੨੪॥ਸੌਤਨ ਕਰੇਸੰਗਾਤੀਜਾਣੇ।ਬਈਰਾਗਮਾਨਜੀਤਏਹੀਕਹ ੦
ਹੇ।ਬਿਚਨਾਅਰਬੀਦੇਸਤ੍ਰਿਆਗ।ਨਖਾਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਤੂਏਹਬਡਭਾਗ॥੧੨੫॥ਸੰਤਨਕੀਕਰ

ਸਾਰੇ

ਤਿਸਮਿਤਾ॥ ਸੰਪਤਦੇਵੀਗੁਣਧਰਚੀਤਾ॥ ਆਸੁਰੀਸੰਪਤਕੇਗੁਣਹੋਇਕਾਮੰਕਰੋਧਲੋਧਾਰਦਜੋਹਰਗੇ॥੧੨੬॥ ਦ੍ਵੈਕਬੈ
ਰਾਗਏਲਖਾਬਿਨਭ੍ਰਾਤਾ॥ ਏਇਸੁਅਨਿਏਪਰਖਾਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਾ॥ ਅਉਰਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਬਾਰਾਕਾਜਾਣਹੁ॥ ਏਕਾਈਦੇਰੋ
ਕਰੋਧਖਾਣਹੁ॥੧੨੭॥ ਬਾਹਜਾਈਦ੍ਵੈਜੋਹੈਂਦੰਸਾ॥ ਜੋਸਭੁਕੀਤੇਆਪਹੁਦੰਸਾ॥ ਅੰਤ੍ਰਇੰਦ੍ਰਾਜੋਕੁਸਹਾਇ॥ ਸਜੀਉਤਿ
ਨ ਉਦੈਸਕਰੇਪੁਨਸੋਈ॥੧੨੮॥ ਕਰੇਜੋਗਭ੍ਰਮਤਭ੍ਰੂਜਾਣਹੁ॥ ਏਵਿਦ੍ਵੈਕਵਰੋਗਪਛਾਣਹੁ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਦੇਸਦੂਰਗ
ਹੇਜਾਣਹੁ॥ ਤ੍ਰਜਨਾਧ੍ਰਿਨੀਤਿਉਔਰਪਛਾਣਹੁ॥੧੨੯॥ ਲੋਕਚਤਰਦਸਕੇਹੈਂਜੇਤੇ॥ ਛਿਰਦਸਮਾਨਦ੍ਵਿਖੇਲਖ
ਤੇਤੇ॥ ਸੋਹੈਦਸੀਕਾਰਦੈਸੀਰਾਜਾ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਜਾਣਹੁਸਜਾਪੁਆਗਾ॥੧੩੦॥ ਦਾਰਾਸੁਤਾਬਿਤਰ੍ਹਨਿਰਹੋਨ
ਥਜੋਮੁਸਾਸਿਉਐਸੇਕਹੋ॥ ਅਬਗ੍ਰਹਿਤਜੋਹਰਿਕੇਚਰਣੀਦੈ॥ ਅੰਤਰਦ੍ਵੈਰਾਗਜੋਸਿਖਕਹਾਵੈ॥ [struck]॥ ਤਹਿ
ਗਾ
ਸੰਨ੍ਯਾਸਨਭੇਦਬਤਾਵੈ॥੧੩੧॥ ਫਲਸਗਏਬ੍ਰਿਛਜਿਉਪੰਛੀਤਜੋ॥ ਨਿਰਧਿਆਨਾਜਿਉਪੁਰਸਨਭਜੋ॥ ਕੁਸਟ
ਰਾਜਾਜਿਉਪ੍ਰਿਤਿਆਗੋ॥ ਸੂਦਸੂਨਹਿਸਾਜਿਉਭਾਗੋ॥੧੩੨॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਚਾਰਏਤਾਖਜਾਣਹੁ॥ ਸੁਣਤੀਖਅਥ
ਸੰਕਰੋਥਖਾਣਹੁ॥ ਦਾਰਾਸੁਤਾਬਿਤਾਸਿਰਦਾਕੂਲਾ॥ ਏਹੀਹੰਗਬਿਸਜੋਸੁਖਕਾਮੂਲਾ॥੧੩੩॥ ਜਾਣਤੁਛਏਸਭਹੀ
ਤਿਆਗੋ॥ ਜਤਨਪ੍ਰਲੋਕਮੋਖਸੇਲਾਗੋ॥ ਤ੍ਰੈਬਿਨਾਸਏਸਜਾਣਅਕੰਤਾ॥ ਸੁਦੇਸਥਦੇਸਰਾ॥ ਜਾਨ੍ਹਿਸਟਾਂਤ॥੧੩੪॥

੨੮ ਦੋਸੀ ਸਿਨਿਆਸ ਕਰਤੋ ਇਹ ਹੇਤੁ ॥ ਕੁਚੀਰ ਬਹੂਦਕ [illegible] ਬ੍ਰਿਧ ਮੇਤ੍ਰ ॥ ਦੇਹਾ ਵਿਖੇ ਜਬ ਅਕਤਨ ਹੋਇ ॥ ਤੀਰਥ ਜਾਵ੍ਰ
ਕਰੇ ਨ ਕੋਇ ॥੧੩੫॥ ਕੁਟੀ ਬਾਂਧ ਸੋ ਬੈਠਾ ਅਕਾਂਤ ॥ ਭਿਖਿਆ ਜਾਇ ਸੋ ਬਿਨ ਗੀਭ੍ਰਾਂਤ ॥ ਕੁਟੀਚਰ ਜਾਨ ਤਿਹ ਸਿੰਨਿਆਸ
ਬਹੂਦਕ ਕਰਹੂ [illegible] ਸਤੁ ਬਿਸਮਾਸ ॥ ਦੇਹਾ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸਕਤੀ ਕੇ ਪਾਇ ॥ [illegible] ॥ ਤੀਰਥ ਫਾਰ ਕਰੇ ਜਪ ਜਾਇ ॥੧੩੬॥ ਜਾਹ
ਬਹੂਦਕ ਏ ਸੀ ਨਿਆਸ ॥ ਭਿਖਿਆ ਜੋ ਸੋ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਅਉਖਧ ਸੀ ਕਰ ਜਾਣ ॥ ਕਰੈ ਕਬੂ ਪ੍ਰਤੁ ਏਕ ਪਹੁ
ਉ ਭਿਖ ਲੈ ਕਰ ਕੇ ਜੇਤੇ ਭੋਗ ॥ ਤਜੇ ਜਾਣ ਸਭ ਭਿਖ ਸੋਗ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀ ਯ ਜਾਣੋ [illegible] ਵੈਰਾਗ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੋ ਮੇ
ਭਿਹੂਨ ਰਾਗ ॥੧੩੭॥ ਦੋਇ ਸਿਨਿਆਸ ਕੇ ਹੈਂ ਜੋਗ ॥ ਖਿਮਾ ਹੰਸ ਹੰਸਾ ਬਿਨ ਭੋਗ ॥ ਚਤੁਰਥ ਸਾਧਨ ਕਰ ਜ
ਗਿਆਸੀ ॥ ਵਿਵੇਕ ਤੁ ਜਾਣ ਤਿਸ ਸਿਨਿਆਸੀ ॥੧੩੮॥ ਤਤਾ ਗਿਆਨ ਉਪਜੇ ਉਪਰੰਤ ॥ ਕੀਵੇਦ ਮੁਕ
ਤਿਹ ਤੇ ਜੇ ਸੰਤ ॥ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਸਨਿਆਸੀ ॥ ਮੁਕਤੀ ਜਿਸ ਮੈ ਗ ਕੀ ਫਸੀ ॥੧੩੯॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਪਾਰਨ
ਦੀਏ ਜਾਣ ॥ ਵੈਰਾਗ ਸਰੂਪ ਕੀਆ ਬਖਾਣ ॥੧੪੦॥ ਦੋ॥ ਵਿ [illegible] ਰਾਗ ਸੀ ਰਿਜਾਸ ਸਰੂਪ ਗੁਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕ
ਰ ਜੋ ਆਪ ॥ ਕਾਗਨ ਫਲ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਪ ਅਤਾਪ ॥੧੪੧॥ ਚੌ॥ ਦੇਖ ਦ੍ਰਿਸਟ [illegible] ਸਿਖ ਕਾਰਣ ਦੇਖੋ
ਕਰ ਕਰ ਹੋਤ ਅਪੇਖਾ ਆਪ ਬੀਤੂ ਚਰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ॥ ਚਿੰਤਾ ਸਹਕ ਰਤ ਪਟਾ ਸੋਕ ॥੧੪੨॥ ਆਪ ਸਮੈ [illegible] ੧੮

ਧਕਰਨੀ ॥ ਜਗੁ ਕੋ ਦੇਖਮਾਨ ਉਰ ਧਰਨੀ ॥ ਸਤਿਅਸਤਿ ਨਾਂ ਅਤ ਸਹਿਤਾ ਜਾਣੁ ॥ ਛੀ ਦੁਨ ਅਗੇ ਕਰੋ ਬਖਾਣੁ ॥੪੩॥
ਖਿਨ ਖਿਨ ਛੀਨਾ ਦ੍ਰਿਸ ਹੋਇ ॥ ਜੈਤੀ ਛੀਣੁ ਅਨਿਤ ਦੇਖ ਸੋ ॥ ਤੈਤੀ ਧਾਰ ਬਧ ਪਤਿਕੈ ਪਾਛੋ ॥ ਦ੍ਰਿਸ ਰੋਹ ਨਹੀ ਸਮਤੋ
ਆਛੋ ॥੪੪॥ ਨਾਸ ਦੋਖ ਏਹੋ ਦ੍ਰਿਸ ਮੈ ਜਾਣੁ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸਮਗਰੀ ਦ੍ਰਿਸ ਪਛਾਣੁ ॥ ਦੀਨ ਹਦੀਨਨਿ ਦ੍ਰਿਸਤੀ ਸੋਈ
ਫਲ ਤੂ ਜਾਣੁ ਸਿਖ ਹੇ ਸੋਈ ॥੪੫॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੋਗ ਕੀ ਰਿਖਿਆ ਮਹਿ ॥ ਕਰੇ ਜਤਨ ਨਅ ਦੀਨ ਕਹਾਵਹਿ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਸ
ਅਧੀਨਤਾ ਥੀਗ ॥ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਚਾਹਤ ਜਾਕੇ ਚੀਗ ॥੪੬॥ ਔਬੁਨੀ ਸਿਤ੍ਰ ਕਾ ਹੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ॥ ਜਾ ਮੈ ਲਖਣੁ ਬਿਨਾ ਭ੍ਰਾਂਤ
ਸੋਕਧ ਲੋਕ ਕਿਨਾ ਦਿਤ ਭੋਗ ॥ ਗਲਾਨੀ ਤਾਸੋ ਸਮ ਧਰੋਗ ॥੪੭॥ ਸੁਆਨ ਦ੍ਰਿਸ ਕੀਨਿ ਆਈ ਦੇਖ ॥ ਅਪ੍ਰ ਵੈਰਾਗ ਇਓਂ ਅਉ
ਖਦੇਖ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਗੁਲਰ ਕਾ ਜਾ ਮੈ ਹੋਈ ॥ ਰਕੇ ਬੁਧ ਤੂ ਲਖ ਲੈ ਸੋਈ ॥੪੮॥ ਦੋਹ ॥ ਭਵਨ ਚਤੁਰਦਸ ਕੇ ਲਖੇ
ਜਾ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਾ ਦ੍ਰਿਤ ਭੋਗ ॥ ਫਰੇਨ ਤਾ ਮੈ ਚਿਤ ਜਬ ਭਏ ਸੀ ਜੋਗਾਦਿ ਪਯੋਗ ॥੪੯॥ ਯਤੀ ਐਪ ਵੈਰਾਗ ਕੀ ਜਾਨ ਸਰ
ਸੁਖ ਧਾਮ ॥ ਸਮ ਸੁਖ ਤ੍ਰੁ ਕੇ ਹੋਇ ਜਬ ਚਿਤ ਬਿਨ ਬਿਸੇ ਅਰਾਮ ॥੫੦॥ ਚੌ ॥ ਬਿਵੇਕ ਵੈਰਾਗ ਕਹੇ ਜੇ
ਦੇਖ ॥ ਖਟ ਸੰਪਤ ਸੋ ਕਾਰਨ ਪੇਖ ॥ ਤਾਕੇ ਰੂਪ ਵਿਖੇ ਖਟ ਭੇਦ ॥ ਸੁਣੁ ਅਬ ਕਹੁ ਜਿਉ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ॥੫੧॥ ਦੇਹ
ਆਦਕ ਜੋ ਚੌਦਾ ਲੋਕ ॥ ਸਭ ਹੀ ਦੇਖੇ ਅਸਤ ਸੋਕ ॥ ਤਿਨ ਸਿਓ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤ ਹਟਾਈ ॥ ਆਤਮ ਟੇਕੋ ਜੋ ਸਮਨ

੨੨ ਛਾਣਿ ॥੨੫੨॥ ਸੋ ਅਸਰੂਪ ਏਹੋ ਸਿਖ ਜਾਣੁ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੀਪਕ ਕਰੋ ਪਛਾਣੁ ॥ ਤਥਾ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰਤੇ ਗਿਰਥ ਕੇਰਾ
ਸੰਮਣਾ ਸਿਖ ਏ ਆਖਿਆ ਮੇਰਾ ॥੨੫੩॥ ਸੋ ਪੂਰਣ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ਜੇਤੀ ॥ ਆਤਮ ਠਉਰ ਰਹੁ ਈਜ ਘਰ ਤੇਤੀ ॥ ਤਤਿ
ਸਿਦ੍ਰੇ ਸਚ ਤਬ ਰੂਕ ਗਏ ॥ ਦੰਮ ਸਰੂਪ ਏਹੋ ਵ੍ਰਿਰਲਾਲਏ ॥੨੫੪॥ ਅਦਾਰੀ ਪੁਤਲੀ ਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਰਾਜ ਸੈਨ
ਕੋਲ ਖਾਧਿ ਨ ਭਰਾਤ ॥ ਸੋ ਅਦਮ ਸਾਧਨਾ ਦਿਨੂੰ ਨਾ ਪਾਇ ॥ ਬ੍ਰਿਤ ਕਾਉ ਰਮੇ ਹੋਇ ਠਰਾਇ ॥੨੫੫॥ ਏਹੋ ਹੀ ਜਾ
ਏਉ ਉਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪਾ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੀਤ ਤਪਤ ਅਨੂਪਾ ॥ ਸੂਧ ਦੁੱਖ ਕਾਮ ਹਾਜੇਈ ॥ ਜਾਣ ਰੂਪ ਤਤਿ ਖਾ ਸੋਈ
ਬ ॥੨੫੬॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹਸਤੀ ਮੰਦ੍ਰ ਤਿਆਰਾ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੁਣ ਦ੍ਰਿੜ ਭਾਗ ॥ ਘਸਦਾ ਖਨੇ ਚੰਨਣ ਲੇਪਾ ॥ ਜਿਉ ਪ੍ਰ
ਮਾਨ ਤਿੰਨ ਤਿਹ ਚਿਤ੍ਹਿਆ ॥੨੫੭॥ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਦੇ ਦੋ ਜੋ ਏਈ ॥ ਦ੍ਰਿਨੁ ਭਿ ਸੂਆ ਤਿਨਾ ਮੇ ਹੋਈ ॥ ਸਰ ਦਾ ਰੂਪ ਇਹੀ ਸਿਖ ਜ
ਣੁ ॥ ਦੇਦ ਵਾਕ ਅਧਕਰੋ ਬਖਾਣੁ ॥੨੫੮॥ ਦੇਪ੍ਰਕਾਰ ਕੈ ਸੋ ਤੂ ਦੇਖ ॥ ਹੈ ਮਹਾਵਾਕ ਅਵੰਤਰ ਪੇਖ ॥ ਮਹਾਵਾਕ ਹੈ ਚਾਰ
ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਸੁਣ ਤੂ ਮੋਰਿ ਏਅੰਤ੍ਰ ਧਾਰ ॥੨੫੯॥ ਤੱਤ ਅਸੀ ਮਹਾਂਵਾਕ ਸੁ ਜੋਈ ॥ ਸਾਮ ਬੇਦ ਕੇ ਮੇ ਰਾਜੇ ਸੋਈ ॥ ਅ
ਤਮ ਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਮੀ ਜੁਜਰ ਮਲਾਵੇ ॥ ਪ੍ਰਗਿਆਨ ਮਾਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਗ ਸਮਾਵੇ ॥੨੬੦॥ ਅਯਮ ਆਤਮਾ [illegible] ਬ੍ਰਹਮ ਅਥ੍ਰ
ਬਣ ਕਰੇ ॥ ਅਖੰਡ ਅਗਬਿਤਾ ਕੋ ਸੰਦਰਭੇ ॥ ਮਹਾਂਵਾਕ ਏ ਚਾਰ ਜੋ ਭੇਦ ॥ ਸੋ ਸੇ ਜਾਣੇ ਗੁਰ ਨਿਰਖੇਦ ॥੨੬੧॥ ੨੨

ਅਰਥਜੁਤਾਕਾਮੁਝੇਸੁਨਾਵੋ।ਮੇਰੇਗੁਰਸੰਦੇਹਗੁਵਾਵੋ।ਤੱਤ੍ਵੰਅਸੀਤੈਂਵਾਕਸਿਖਜਾਨ।ਕੌਂ[illegible]ਤਿਸੀ
ਕਾਅਰਥਪਛਾਨ।੧੬੨।ਤੱਤ੍ਵੰਨਾਮਈਸਕਾਦੇਖ।ਤਿਉਂਤ੍ਵੰਨਾਮਜੀਵਕਾਪੇਖ।ਅਸੀਨਾਮਏਕਤਾ
ਜੋਈ।ਸੋਤੂਹੀਔਰਨਹਿਕੋਈ।੧੬੩।ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਅਸ੍ਮੀਵਾਕਜੁਦੇਖ।ਤਿਸਕਾਅਰਥਕਹੌਂ
ਅਬਪੇਖ।ਅਹੰਨਾਮਜੀਵਕਾਆਖੋ।ਬ੍ਰਹਮਨਾਮਸੀਵਕਾਭਾਖੋ।੧੬੪।ਅਸ੍ਮੀਨਾਮਏਕਤਾਜਾ
ਨ।ਸੋਹੰਬ੍ਰਹਮਤੂਆਪਪਛਾਨ।ਪ੍ਰਗਿਆਨਮਾਨੰਦਵਾਕਕਾਅਰਥ।ਸੁਨੇਜੁਪਰੇਸੋਹਰੇਅਨਰਥ
।੧੬੫।ਪ੍ਰਗਿਆਨਨਾਮਜੀਵਕਾਧਾਰ।ਆਨੰਦਨਾਮਈਸਵੀਚਾਰ।ਬ੍ਰਹਮਨਾਮ[illegible]ਏਕਤਾਕੇਹੋਨ
ਕੁਸਮਏਕ।ਧਿਜਾਪਕਹੋਂ।੧੬੬।ਅਯੰਆਤਮਾਬ੍ਰਹਮਜੋਵਾਕ।ਸੁਨਿਅਬਅਰਥਸੁਹੋਂਸੁਸ
ਕਾਤ।ਅਯੰਨਾਮਜੀਵਕਾਭਾਈ।ਆਤਮਨਾਮਸੀਵਸੁਖਦਾਈ।੧੬੭।ਬ੍ਰਹਮਅਰਥਏਕਤਾਹ
ਦ੍ਰਿੜੈ।ਪਾ[illegible]ਈਆਜਿਗਸੁਕਥਨਏਗਹੀਏ।ਅਯੰਤੂੰਜੋਅਹਿਧਾਰਗਿਆਨ।ਪਦਅਰਥਬ੍ਰਹਮਾਰਦੇਜੀਵ
ਪਛਾਨ।੧੬੮।ਤਤਬ੍ਰਹਮਆਨੰਦਆਤਮਾਦੇਖ।ਚਾਰਪਦਾਰਥਦੇਈਸੁੰਪੇਖ।ਬਿਨਉਪਾਸਤੂ
ਐਸੇਜਾਨ।ਜੋਹੈਤ੍ਵੰਸੋਤੂੰਪਛਾਨ।੧੬੯।ਤੂੰਜੋਈਸੋਈਤਤਰੂਪ।ਅਹੰਅਰਥਏਸੋਅਨੂਪ

ਧਜ

ਜੋਹਿ

੨੩ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਇ ਸੋਇ ਹੈ ਪੇਖ ॥ ਅਹੰ ਜੋਇ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇਖ ॥ ੭੦ ॥ ਅਨੰਦ ਜੋ ਪ੍ਰਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋਇ
ਪ੍ਰਗਿਆਨ ਹੈ ਸ੍ਰੁਅਨੰਦ ਹੈ ਜੋਇ ॥ ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਆਪ ਹੈ ਆਤਮਾ ॥ ਅਭੇਦ ਅਰਥ ਸਮਝ ਪ੍ਰਤਾਤਮਾ
੭੧ ॥ ਘਟ ਮਠ ਨਦੀ ਬੂੰਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ॥ ਉਨਕ ਸਮਾਨ ਅਗਨ ਬਿਨ ਕ੍ਰਾਂਤ ॥ ਤਤ੍ਵਮਸੀ ਵਾਕ ਰੂਪ
ਦੇਖ ॥ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਮੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥ ੭੨ ॥ ਪ੍ਰਗਿਆਨ ਆਨੰਦ ਹੈ ਇਸ੍ਰੁਤੀ ਜਾਣ ॥ ਵੇਦ
ਏਕ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਣ ॥ ਆਪ ਜੀ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾਕ ਜਾਣ ਤੂ ਸੋਈ ॥ ੭੩ ॥ ਅਵਰ
ਵਾਕ ਮਾਹਿ ਤੂੰ ਭੇਦ ॥ ਸੋ ਅਰਥ ਕਹੋਂ ਸਮਝ ਨਿਰਖੇਦ ॥ ਅਹੰ ਵਾਕ ਕਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਤਾਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਤਪਾਦ
ਕ ਸੋਈ ॥ ਜਾਤੇ ਕਹੇ ਸਹਾਇ ਕਾਇ ਤਿਨਕੋ ॥ ਸੁਣ ਅਰਥ ਸਿਖ ਕਹੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ॥ ੭੪ ॥ ਘਟ ਵ੍ਰਿਤ ਆਇ ਅ
ਜੀਵਤੀ ਨੀਭੂਤਾ ਨਿਜ ਆਪ ਹੀ ਤੇ ਪੇਨ ਜਾਤਾ ਨੀ ਪਤ ਪ੍ਰੀਤ ਅਭੀ ਮੈਂ ਵਿਸਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮਯ ਵ੍ਰਿਤ ਤ ਬ੍ਰਹਮ ਇਤਿ ਆਦੀ
ਏ ਵ੍ਰਿਤ ਦਰਜ ਥਾਮ ਹੰਮਤ ਸਤੋ ਭੇਕੂ ਨੇ ਸੰਚਰਤੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ॥ ਸੁਪਤ ਜਾਗ੍ਰਤਿ ਇਤਿ ਆਦੀ ਯਾਹਿ ਕਹਿ
ਯੇ ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਵਾਕ ਜਾ ਸਤ ਜੰਗ ਯਾ ਨਿਮਨ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਇਤਿ ਆਦੀ ॥ ਯੋ ਯੀ ਵਿਗਿਆਨਮ ਯਾਪ੍ਰ
ਵਿਖ੍ਯਾਤਿ ਦਰਯੰ ਤ੍ਰਯੋ ਤੀ ਇਤਿ ਆਦੀ ॥ ਇੰਡੀ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਵਾਕ ਜੀ ਅਰਥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਵਾਕ ਜਕੋ ੧੩

ਨਿਨਰੋਧਨਚੇਤਅੱਤਿਰਨਦ੍ਵੈਧੋਨਚਸਾਧਕ ।ਨਸੁਮਖਰਨੈਦ੍ਵਿਕਤਾਇਤ੍ਰਏਖਪਰਆਰਬਤਾਇਤਸੂਤੋਏ
ਤੀਖ੍ਰਕ੍ਰਿਤਦ੍ਵਾਕਰਜੀ ॥੨੭੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ।ਬੇਦਵਾਕਗਰਅਗੁਜੋਭਾਖੋ ।ਸੋਮੈਸਮਝਹਿਰਿਦੇ
ਮੈਰਾਖੋ ।ਸਆਧਾਨਰੂਪਹੈਜੋਈ ।ਭਾਖੇਸਤਿਗੁਰੁਮੋਪ੍ਰਿਤਿਸੋਈ ੨੭੬ ।ਜੀਵਈਸਏਕਰੂ
ਜਾਗਿਆਨ ।ਤਾਤੇਹੋਇਜੋਮੋਖਪਛਾਨ ।ਜੈਵਖੇਪਤੇਕਰਕੇਨਿਜਾਰੀ ।ਤਾਕੋਵਿਖੇਬ੍ਰਿਤਿਜੋਸਧਾ
ਰੀ ੨੭੭। ਸਆਧਾਨਤਾਏਜਿਸਪਾਈ ।ਮੋਖਆਨਤਾਹਿ ਜਾਨਭੁਲਾਈ ਸਆਧਾਨਤਾਕਾਜੋਰੂਪ
ਮੋਉਰਧਾਰਿਓਸਮਝਅਨੂਪ ੨੭੮। ਆਨਅਤੇਕੀਜਾਵਤਮੋਖ ।ਦੋਖਸਹਤਕੇਕਹੇਅਦੋਖ ।ਸੁਣ
ਅਬਸਿਖਸੋਤੁਹਕੇਭਾਖੋ ।ਤਿਨਕੇਦੋਖਅਨਪਸੋਆਖੋ ੨੭੯। ਕਰਅਧਆਦੂਤੇਕਹਿਸ੍ਰਿਸਟੀ
ਵਾਸਤੂਭੇਦਸੋਗਹੇਆਨਿਸਟੀ ।ਅਰੁਦ੍ਵਾਰਪਦਵਾਮਸੋਆਖੋ ।ਦ੍ਰਿਸਾਂਤਕੁਸਾਨਸੋਤਾਮੈਭਾਖੋ
੨੮੦। ਜੋਐਸੋਜਾਣਹਿਮਾਂਸਕਭਾਈ ।ਕਰਮਾਂਤੋਤਿਨਮੋਖਘਤਾਈ ।ਕਰਮੋਕਾਫਲਪਦਵਤਨਾਸੀਸੁ
ਵਰਗਸੁਤਾਕੋਕਹਿਅਬਨਾਸੀ ੨੮੧। ਦੋਖਸੋਤਾਮੈਬਹੁਤੇਰੇਖਾ ।ਜਗੀਤੇਪ੍ਰਮਾਣਨਪੇਖਾ ।ਐਕੀਸੁਦੁਖ
ਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਜੋਈ ।ਆਨਤਮੋਖ ।ਨਿਜਪਦਵਿਕਸੋਈ ੨੮੨। ਅਰਾਇਦ੍ਵੀਕੇਦੋਖਪਛਾਣ ।ਅੰਤਹਿਸੋਦੁਖਦੂਤੇਸੇ

੧੪ ਜਾਣ॥ ਖਟ ਬ੍ਰਿਧ ਸਾਹਿਤ ਅਠਾਂਗੰ ਦੇਖ॥ ਸੁਖ ਦਖ ਦੇ ਦੇਹ ਇਕੀ ਪੇਖ॥੧੩॥ ਇਕੀ ਦੁੱਖ ਜਬ ਦੇਹੰ ਨਾਹਿ

ਆਪੇ॥ ਤਬ ਜੋ ਆਤਮ ਮੁਕਤ ਅਲਾਪੇ॥ ਮੋਖ ਕਾਲ ਆਤਮ ਜਨੁ ਮਾਨੈ॥ ਅਨਸੀ ਬੰਦੀ ਚੇਤਨ ਜਾਨੈ

੧੪॥ ਅਰਿ ਬ੍ਰਿਧ ਵਾਦ ਤਿਨੈਂ ਮਤ ਮਾਹੀ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕੁਲਾਲਾਦਕ ਦ੍ਰਿਸਾਹੀ॥ ਜੀਵ ਅਸੰਕ ਹੋਹ ਦ੍ਰਿਸ ਵ੍ਰਿਖੇ ਈ

ਦਾ॥ ਜਾਤੀ ਤੇ ਮਤ ਬਰੋਧੀ ਭੇਦਾ॥੧੫॥ ਆ ਸੰਗਤ ਤਾਤੇ ਗ੍ਰਹਣ ਨ ਜੋਗ॥ ਤਥਾ ਬਮੇਸ ਕੱਸੰਤ ਅ

ਜੋਗ॥ ਪੰਚ ਕਨੇ ਸਤੇ ਆਤਮ ਰਤਾ॥ ਹੋਇ ਸੁ ਮੋਖ ਪਤੈ ਜਲ ਕਹਤਾ॥੧੬॥ ਪੰਚ ਕਨੇਸਕਾ

ਜੋ ਹੈ ਰੂਪਾ॥ ਸੁਣ ਅਬ ਸਿਧ ਮੇਕ ਪੂਅਲਪਾ॥ ਆਦਿ ਦਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂ ਜਾਂਣ॥ ਮੂਲਾ ਤੂਲ

ਰਿਦੇ ਪਛਾਣ॥੧੭॥ ਮੂਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਹੋਈ॥ ਅਸਤ ਅਭਾਨੈ ਪਾਦਕ ਸੋਈ॥ ਤੂਲਾ ਚਾਰ ਪ੍ਰ

ਕਾਰ ਹੈ ਜਾਨ॥ ਤਨ ਅਸੁੱਚ ਮੈ ਸੁਚ ਬੁਧ ਮਾਨ॥੧੮॥ ਅਨਾਤਮ ਦੇਹਾਦਿ ਦ੍ਰਿਸਟੈ ਜੋਈ॥ ਆ

ਤਮ ਬੁਧ ਜੋ ਤਿਨ ਮੈ ਹੋਈ॥ ਅਨਿਤੰ ਚਤੁਰਦਸ ਚਉਦਾ ਭੁਲਨ॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਤ ਬੁਧ ਹੈ ਜਲਨ

੧੯॥ ਦੈਖੇ ਭੋਗ ਜੋ ਸਭ ਦੁਖਦਾਈ॥ ਸੁਖ ਬੁਧ ਤਾਂ ਮੈ ਆਈ॥ ਅਵਿਦਿਆ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕ

ਾਰੈ ਕਾਰਜਾ॥ ਪਾਂਡਵ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੋ ਆਰਜਾ॥੨੦॥ ਭਾਗ ਨਾਮ ਲਖਾਇ ਸਕਲ ਬਾਣੀ॥ ਸ੍ਰਿ ਦੂਜਾ ੧੪

ਣ ਤਾਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਬਢਾਈ ॥ ਪ੍ਰਿਤਕੂਲਾ ਦ੍ਰਿਖੇ ਜਾ ਹੋਇ ਗਲਾਨੀ ॥ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪ ਸੋਕ ਬੇਗ ਜਾਨੀ ॥੧੬੧॥ ਜਾਸੋਂ ਕੂ

ਰਕਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤਾ ॥ ਕਹੋ ਅਸਮਤਾ ਨ ਲਖਾ ਬਿਨ ਭ੍ਰਾਂਤਾ ॥ ਦ੍ਰਿਸਾ ਦ੍ਰਿਸ ਜੋ ਉਰ ਮੇ ਹੋਈ ॥ ਅਸਮਤਾ ਰੂਪ ਜਾਣ

ਹੁ ਸੋਈ ॥੧੬੨॥ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਏ ਉਤਮ ਨੀਚਾ ॥ ਸੂਖਮ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਯਾ ਬੀਚਾ ॥ ਐਦਕ ਭੇਦ ਰਾਗੀ ਨੇਰੂ ਦੇਖਾ

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸਮਝਾਵੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਖਾ ॥੧੬੩॥ ਸਬਦਾਦਕ ਜੋ ਵਿਸੇ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਾਮੈ ਬੁਧ ਅਸਕਤ ਜੋ ਮਾਨਾ ॥ ਅ

ਭਿਨ ਦੇਸ ਕਾ ਹੈ ਏ ਰੂਪ ॥ ਸੁਣਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹੂੰ ਜੋ ਉਨੂਪਾ ॥੧੬੪॥ ਨੀਰ ਖੀਰ ਰਸੀ ਏਕਾ ਦੇਖਾ ॥ ਕਰਕੇ ਬੁਧ ਭੂਅਪ

ਦੀਪੇਖਾ ॥ ਪੰਚਕ ਲੇਸ ਏ ਜਬ ਲਾ ਭਿਆਨੇ ॥ ਤਬ ਸੋ ਆਤਮ ਮੁਕਤ ਅਲਾਪੇ ॥੧੬੫॥ ਮਾਣਿਆ ਈਸ ਤੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟ ਬਖਾਨੇ

ਖਣਾਮਵਾਦ ਸੋ ਨਿਜ ਮਤ ਆਨੇ ॥ ਦੂਖ ਦਪੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੋ ਆਖੇ ॥ ਬੀਰ ਜਾ ਬ੍ਰਿਛ ਅਉਰ ਬਹੁ ਭਾਖੇ ॥੧੬੬॥ ਈ

ਸ ਜੀਵ ਮੈ ਵਾਸ ਭੂ ਭੇਦਾ ॥ ਕਹੇਅ ਸੰਗਤ ਬ੍ਰਿਪੀ ਬੇਦਾ ॥ ਯਾ ਹੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨ ਜਾਣਾ ॥ ਸਾਖੀ ਕਹੇ ਸੋ ਕਰੈ ਬਖਾਣਾ

॥੧੬੭॥ ਛਵੀ ਤੱਤ ਮਾਇਆ ਤੇ ਰਹਤਾ ॥ ਸਾਂਖੀ ਸੋ ਖਾਤਮਾ ਕਹਤਾ ॥ ਚਵੀ ਤੱਤ ਅਬ ਕਰੈ ਬਖਾਨਾ ॥ ਦੇਖੋ ਪੰਚ ਪੁਨ

ਪੰਚੋ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥੧੬੮॥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦਸ ਕਰ ਏਤਰ ਚਾਰਾ ॥ ਚੌਵੀ ਅੰਤ ਤਤੁ ਏਹੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਚੌਵੀ ਤੱਤ ਜਾ ਬਏ ਨਾ ਥਿਆ

ਪੰਤ ਬਾਰਿ ਜਾ ਮਤ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਬਾਪੈ ॥੧੬੯॥ ਕੇਵਲ ਮਾਣਿ [illegible] ਤੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਹੇ ॥ ਖਣਾਮਵਾਦ ਨਿਜ ਮਤ ਮੇ

ਗਹੋ ॥ ਜੀਵ ਈਸ ਮੈ ਭੇਦ ਬਖਾਨੇ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨ ਤਾਤੇ ਹੈ ਨਾਇਵਾਨੇ ॥੨੦੦॥ ਨਾਰਦ ਪੰਚਰਾਤ੍ਰੀ ਜੋਈ ॥ ਮੁਕਤ
ਚਾਰ ਕੋ ਮਾਨਤ ਸੋਈ ॥ ਸਲੋਕ ਸਮੀਪ ਸਰੂਪ ਸਜੁੰਜਾ ॥ ਰੂਪ ਪਤਿ ਨਾ ਕਾ ਕਹੋ ਅਮੁੰਜਾ ॥੨੦੧॥ ਵਿਸਨੂ ਲੋ
ਕ ਮੈ ਜਬ ਜਾ ਰਹੀਏ ॥ ਸਲੋਕ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸੁ ਕਹੀਏ ॥ ਵਿਸਨ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਸਮੀਪ ਮੁਕ
ਤ ਬਖਾਨੇ ਸੋਈ ॥੨੦੨॥ ਵਿਸਨ ਨਿਆਈ ਜੋ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥ ਸਰੂਪ ਮੁਕਤਿ ਸੁਜਾਨ ਕਹਾਵੈ ॥ ਹੋਇ ਅਭੇਦ ਭੇਦ
ਤਾ ਹਾਰੂ ਜਾ ॥ ਜਾਣ ਮੁਕਤਿ ਸਾਰੂਪ ਸਜੁਜਾ ॥੨੦੩॥ ਚਾਰ ਭ੍ਰਾਂਤ ਇਮ ਮੁਕਤੀ ਜਾਣ ॥ ਨਿਰਪ ਲੋਕ ਕਾਲ ਖਾਇ
ਸ੍ਰਾਂਤਾ ॥ ਤੇਰੋ ਓਰ ਕੀ ਮਿਟੈ ਭ੍ਰਾਂਤਾ ॥੨੦੪॥ ਵਾਸੁਦੇਵ ਮੂਰਤੀ ਚਾਰ ॥ ਉਤਪਤ ਮਾਨੇ ਸੁਣ ਸਹਾਪਿਆਰ ॥ ਸੰਕ੍ਰ
ਖਣ ਨਾਮ ਜੀਵ ਸੋ ਆਖੇ ॥ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਨਾਮ ਹੈ ਮਨ ਸੋ ਭਾਖੇ ॥੨੦੫॥ ਅਨਰੁਧ ਨਾਮ ਹੰਕਾਰ ਬਖਾਨੇ ॥ ਮੂਰਤ ਚਾ
ਰ ਸੋ ਉਤਪਤ ਮਾਨੇ ॥ ਜੀਵ ਈਸ ਮੈ ਭੇਦ ਸੋ ਆਖੇ ॥ ਤਾਤੇ ਜੋ ਲਖਿਆ ਬਿਆਭਾਖੇ ॥੨੦੬॥ ਵੈਕਾਰ ਦੋ
ਅੰਤ ਮਮਾਨੇ ॥ ਅਵਿਆ ਅੰਖ ਸੋ ਕਬੇਦਵਾਨੇ ॥ ਉਤਪਤ ਚਾਰ ਤੱਤ ਤੇ ਆਖੇ ॥ ਵਾਦ ਸੀ ਪ੍ਰਾਤ ਸੁਤਾ ਮੈ ਭਾਖੇ ॥
[illegible] ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਤਿਨ ਮਤ ਮਾਹਿ ॥ ਤਾਤੇ ਗ੍ਰਿਹਣ ਜੋ ਗ ਸੋ ਨਾਹਿ ॥੨੦੭॥ ਦੋ: ॥ ਚਾਦ ਸ੍ਰਿਸਭਾ ਰਿਸਨ
ਅਵੇਦਾ ਚਿੱਰ ਪਾਅਸੁਧਾ ॥ ਲੋਖ ਦੋਖ ਸਾਗਸਰ ਪਸੋ ਕਹੋ ਬਬੇਕੀ ਬੁੱਧ ॥੨੦੮॥ ਚੌ: ॥ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭੇਦ ਗਿਆਨ

ਤਾਂਤੇਹੋਇ ਜੈਸੂ ਕ੍ਰਿਤਿਪਛਾਨਾ ।ਸੋਨਿਰਦੂਸਨਦੂਸਨਰਹਤਾ ।ਬੇਦਅਨਸਾਰੀਪ੍ਰਵਿਰਤਕਰਤਾ ੨੦੫।
ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਗਜਅੰਦਿਉਕਾਜਾਮੇ ।ਪੇਚਸੂਨਸੰਬੀਕਾਤਿਉਤਾਮੇ ੨੦੪ ਕੁੰਡਲੀਆ ਰੂਪਜੋਖਟਸੰਪਤਿ
ਕਰਹਉਗੁਰੂਦ੍ਰਸੋਧਾ ।ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਸਹਤਮੇ ਉਗਪਰਉਭਾਇ ਉਅਦਕਅਨਮੇਦਾ ।ਭਾਇਉਅਦਕਅਨਮੇ
ਦਸੋਖਅਦੋਖਬਤਾਈ ।ਆਂਨਮਤੋਕੀਸੋਖਆਪਅਸੰਗਤਗਾਈ ।ਭ੍ਰਾਂਨਿਤਮੈਤਾਨਿਰਬਾਣਾ ।ਸਿਖਜੋ
ਪ੍ਰਸਅਨੂਪਾ ।ਖਟਸੰਪਤੀਧਾਰਰਿਦੈਸਮਸਜੋਰੂਪਾ ੨੦੬। ਕਾਰਣਸਹਤਸਰੂਪਸੋਨਿਓਸੋਗੁਰ
ਉਰਧਾਰਾ ।ਫਲਜੋਤਾਕੀਅਉਪਧਾਸੋਪ੍ਰਿਤਕਰਉਚਾਰਾ ।ਸੋਪ੍ਰਿਤਕਰਉਚਾਰਸਾਰਸੋਸੈਉਰਧਾ
ਰੋ ।ਜਾਕੋਪਾਇਸੁਖੇਨਆਪਣਾਆਪਾ ।ਨਿਹਰੋ ।ਭ੍ਰਾਂਨਿਤਬੈਤਾਨਿਰਬਾਣਣ ਪੂਛਣਾ ।ਬਿਨਾਬਚਾਰਣ
ਰੂਪਅਵੰਤਜਾਣਸਹਤਫਲਸੋਧੀਕਾਰਣ ੨੦੭ ਦੋ॰ ।ਜਦਪ੍ਰਕਾਰਣਬੀਚਹੈਰੂਪਫਲਾਦਪੀਤੀਨ
ਤੁਚਪਸੋਹਿਪ੍ਰਿਤਕਹੋਸੋ ।ਜੋਸਪ੍ਰਿਥਮਉਤਭੇਪ੍ਰਬੀਨੋ ੨੦੮ ਫਲਲਖਾਚਿਤਅਕਾਗਰਤਾ ।ਖਟਸੰਪਤਕਾਜਿਤ
ਸੋਖਦਾਸਨਾਦ੍ਰਿਨਹੁਦੈਸੋਧਧਾਰਸੋਚੀਤਾ ੨੦੯ ਚੌ॰ ।ਸੋਖਦਾਸਨਾਤਾਕਾਨਾਮਾ ।ਉਰਜਬਤਜਸਭ
ਕਾਮਨਕਾਮਾ ।ਸੋਖਾਦਿਬੇਕਰਸੋਸੀਰਤਾ ।ਜੈਸੇਜਲਸੋਅੱਛਨੀਪ੍ਰੀਤਾ ੨੧੦ ਚੌ॰ ਦਿਬੇਬਕੋਰਕੀ

ਜੈਸੇ ।ਚਕਵੀ ਚਾਹੇ ਦਿਨ ਜਿਉ ਤੈਸੇ ਸਿਖ ਵਿਖੇ ਏ ਸੋ ਚਿਤ ਲਾਵੈ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤ ਉਤੰਮ ਸੋਈ ਕਹਾਵੈ ॥
੯੮ ੨੯੩ ਸਮ ਧਾਰ ਕਰ ਧਰ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸਾ ॥ ਜਾ ਕਰ ਕਰੈ ਸੋ ਪਹ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਹੇਤੁ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਨੋ ਦੀ
ਨ ਨ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੋਨੋ ॥੨੯੪॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨਿਰਪਾਤ੍ਰਿ ਤੁੰ ਕਾਜਾਨਾ ॥ ਛਪਾ ਜੁਗਤ ਦਾਤੇ ਕਾ ਆਨਾ ॥ ਸਿਖ
ਸਬਨਾ ਫਲ ਦੇ ਦੇਖਾ ॥ ਅਉ ਧਾਰਿਓ ਆਨ ਨਿਰਮੀ ਸੇ ਪੇਖਾ ॥੨੯੫॥ ਕਾਰਣ ਸਾਧਨ ਪੂਰਬ ਤੀਨਾ ॥ ਹੋਇ
ਜੈਸੀ ਸੇ ਪੂਛੈ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਤੀਨ ਕਾਂਤ ਕਾਜੇ ਹੈ ਰੂਪਾ ॥ ਕਹਓ ਆਪ ਮੇ ਗਹਿ ਜੋ ਅਨੂਪਾ ॥੨੯੭॥ ਦੋਹ ॥ ਬਿਰ
ਤ ਦੇਖ ਜੈ ਚਪਲਤਾ ਸਹਿਤ ਗਜ ਜਿਸ ਤੇ ਜਾਇ ॥ ਪ੍ਰਸਿਧ ਜੋ ਸਾਧਨ ਤਿਸਾ ਵਿਖੇ ਪੁਨ ਸੋ ਦਿਰਿੜ ਬਤਾਇ
॥੨੯੮॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਚਾਹੇ ਚਿਤ ਕੀ ਨਾਸ ਚਪਲਤਾ ਜੋਇ ॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਿਬ ਮੇ ਕਹਤ ਹੈ ਲਾਏ ਨਾਮ ਗੁਰ ਸੋਇ ॥੨੯੯॥
ਚੌ: ॥ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਇਓ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਹ ਕਹਾ ਕਮਾਇ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇੰਜਾਣੋ ॥ ਸੋ
ਅੰਬ੍ਰ ਆਗੇ ਕਰੌ ਬਖਾਣੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੇ ਨਾਮ ਧਨ ਦੇ ॥ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖ ਵਡਭਾਗੀ ਹੋਏ ॥੩੦੦॥ ਆਈ
ਸੇ ਧੁਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਰੇ ਧਾਵਤੁ ਨਤੇ ਛੂਟਿ ਥਕਿ ਬੈਠੋ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥ ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ
ਨਾਮ ਰਤੇ ਸਾਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥ ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੋਗ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸ ਮਾਹਿ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ੯੮

ਗੁਰਕਾਸਬਦਕੂਆਹਿ ੨੨੧ ਗੁਰਕਿਰਿਆਸਬਦਕੋਹੈਸੋਆਖੋ॥ ਸੋਹੰਜਾਣਿਸਿੱਖਉਰਰਾਖੋ॥ ਸੋਊਸੋਊਜਪੋਦਿਨਰਾਤਾ॥ ਰੇ
ਹੋਅਚਲੇਤੁਮਾਰੇਸਾਥਾ॥੨੨੨॥ ਸੋਹੰਸੱਤਿਨਾਮਹੈਸਾਰਾ॥ ਨਾਨਕਨਾਮਸੰਤਨਅਧਾਰਾ॥ ਸੋਹੰਨਾਮ ਸੱਤਿਹੈ
ਸਾ[illegible]ਗੁਰਨਾਨਕਹੈਅਰਥੁਉਚਾਰ॥੨੨੩॥ ਗੰਗਾਜਲਹੈਜੈਸੇਸਾਰ॥ ਸ੍ਰਬਨਦੀਕੇਨੀਰਅਵਾਰ॥ ਧਾਤੂਮੈਲਿ
ਉਸ੍ਰਾਇਨਾਸਾਰ॥ ਤਿਉਤੂਸੋਹੰਨਾਮਨਿਹਾਰ॥੨੨੪॥ ਸ੍ਰੀਤਾਂਕੋਹੈਨਾਮਅਧਾਰ॥ ਜੈਸੇਤਰਕੋਛਿਤਜਨੂਧਾਰ॥
ਸਤਿਗੁਰਨਾਮਪਿਆਲਾਦੀਆ॥ ਮੁਰਦਾਨਰਤਿਨਜਿੰਦਾਕੀਆ॥ [illegible] ਸੋਹੰਨਾਮਪੀਆਪਿਆਲਾ॥
ਤਾਕੋਨਹੀਬਿਆਰੀਕਾਲਾ॥੨੨੫॥ ਦੋ॥ ਜਾਰੇਖਟਾਨਿਸਾਦਿਨਰਹੇਸੋਹੰਸੋਹੰਜਾਪ॥ ਪਾਪਤਾਪਤਾਕੇਗਏਜਪੰਜੋਸੋਹੰ
ਆਪ॥੨੨੬॥ ਚੌ॥ ਸੋਹੰਨਾਮਚਪਲਤਾਹਰਤਾ॥ ਗੰਗਾਜਲਜਿਉਪਾਵਨਕਰਤਾ॥ ਸੋਹੰਜਪਤਸੋ ਈਹੋਜਾਵੈ॥
ਨੇਉਜਿਉਭ੍ਰਿੰਗੀਕੀਟਾਪਿਆਵੈ॥ ਨਾਮਗੁਰੂਇਹਜਪੀਏਕੈਸੇ॥ ਸੁਣੁਗੁਰਨਾਨਕਭਾਖੇਜੈਸੇ॥੨੨੭॥ ਦੋ॥ ਨਾ
ਭੁਸਕਾਰੇਉਠਹੈਹੈਇਹਕਾਰੇਲੀਨ॥ ਜਾਨਅਜਪਾਜਾਪਏਹਿਨਾਨਕਗੁਰੂਹਦੀਨ॥੨੨੮॥ ਦੋ॥ ਕਾਰਣਸੂਪ
ਕਹੋਖਭੁਆਪ॥ ਫਨਾਅਉਪੀਜੋਨਾਮਅਤਾਪ॥ ਨਾਮਸਰੂਪਵਿਖੇਜੁਗਭੇਦ॥ ਕ੍ਰਿਤਮਏਕਅਕ੍ਰਿਤਮਬ
ਦ॥੨੨੯॥ ਕ੍ਰਿਤਮੇਲਖਤੁਇਹਿਪ੍ਰਮਾਣ॥ ਗੁਰਨਾਨਕਜੋਵਾਕਬਖਾਣ॥ ਕ੍ਰਿਤਮਨਾਮਨਾਮਕਥੇਤੇਰੋਜੀਹਬਾ

੧੭ ਜ ਸਤਿਨਾਮ ਤੇਰਾ ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ॥ ਆਕ੍ਰਿਤ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮ ਤੂ ਹੈ ਏ ਜਾਨ ॥ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪੰ ਪਛਾਨ ਨਾਮ ਸ
ਹਤ ਰੂਪ ਜੇ ਕ੍ਰਿਤਮ ਦੇਖ ॥ ਚੇਤਨ ਸਰੂਪ ਸਭ ਕਾਰਣ ਪੇਖ ॥੨੩੧॥ ਉਪਾਧਿਨ ਨਿਮਿਤ ਸੋ ਕਹੀਏ ॥ ਸੂਤਾਰੀ
ਤਨਿ ਜਾਈ ਨ ਹੀਏ ॥ ਰੂਪ ਸੁਤਾ ਕਪਦ ਸਭ ਜਾਣ ॥ ਬਿਦ੍ਯਾ ਗਾਮੀ ਪਸਤ ਰਨ ਤੂਮਾਣ ॥੨੩੨॥ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆ
ਨੰਦ ਕਾਰਨ ਜੋਈ ॥ ਅਉਧਿ ਜਾਨੋ ਤ੍ਰਿਸਕੀ ਸੋਈ ॥ ਅਨੇਗ ਜਕ ਜੋ ਉਪਾਧਿ ਬਿਦ੍ਯਾ ॥ ਤੈ ਸੋ ਹੀ ਤੂ ਤਾ ਹਿਨਿ ਹ
ਰ ॥੨੩੩॥ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਰਨ [illegible] ਪੀ ਜੋਈ ॥ ਕਹੈ ਆਪ ਮੇ ਜਾਨੇ ਸੋਈ ॥ ਜਪਣ ਰੀਤ ਜੋ ਭਾਖੀ ਪਾਛੇ ॥ ਅਬ
ਸੋ ਕਹੌ ਗਹੌ ਮੈ ਆਛੇ ॥੨੩੪॥ ਕਾਰਣ ਸਪਤ ਜੋ ਤਾਕੇ ਚਾਰ ॥ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹੌ ਸੋ ਆਪ ਬਚਾਰ ॥ ਪੁਨ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਕੇ
ਜਾਗੇ ॥ ਸੇ ਤੀਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਗ ਲਾਗੇ ॥੨੩੫॥ ਪੂਰਬ ਬ੍ਰਿਤ੍ਯ ਮੈ ਆਸਾ ਜੋਈ ॥ ਸਅਨੇਕ ਲੇ ਸੇ ਕੀਹਈ
ਅਦੇਖ ਆਦ ਜੋ ਲਛਣ ਸਹਤਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਅਸਮੀ ਜੋ ਕਹਤਾ ॥੨੩੬॥ ਪੁਲ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਜਾਨਣਹਾਰਾ ॥ ਸੋ
ਤੈਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਤਾ ਕੇ ਆਗੇ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਜਾਣੇ ਮੂਰਤ ਹੈ ਏ ਰਾਮਾ ॥੨੩੭॥ ਪੁਨ ਸੋ ਬੈਠੇ ਜਗ ਕਰ ਜੋ
ਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਰਬ ਤਰਨ ਸਿਉ ਤੋਰ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਜਾ ਕੋ ਪਾਈ ॥ ਕਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੈ ਸੁਬ ਸੁਭਾਈ ॥੨੩੮
ਗੁਰ ਤੇ ਗੈ ਪਕਰ ਛੂਨਿ ਹਿਰਾਖੇ ॥ ਹੋਇ ਜੋ ਅੰਤ੍ਰ ਗੁਰਾ ਸਿਉ ਭਾਖੇ ॥ ਨਾਮ ਜਪਣ ਕੀ ਜੋ ਹੈ ਰੀ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹਿ ੧੭

ਗੀ

ਗੁਰਦੇਵ ਜਾਨੋ ॥੨੩੯॥ ਕਾਰਣ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੁਖ ਤੂ ਜਾਣੋ ॥ ਭੂਪ ਸੋ ਅਧਮ ਸ੍ਰੂਪ ਕਰੋ ਬਖਾਣੋ ॥ ਅੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿਸ ਬਹਿਰਜਾ ਬ
ਜਾਵੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਸੰਗ ਸਕਾਰਅ ਲਾਵੈ ॥੨੪੦॥ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੂਪ ਵਾਸ ਜਬ ਅੰਤਰ ਹੋਈ ॥ ਸਾਬਕ ਕਾਰ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਈ ॥
ਬਾਰ ਭੇਦ ਉਚਾਰਨ ਪੇਖਾ ॥ ਅਧਮ ਮੰਦ ਤ੍ਰੂ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਦੇਖਾ ॥੨੪੧॥ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਿੰਤ ਚਲ ਜਾਵੈ ॥ ਤ੍ਰਾ
ਮੇਨਾ ਕੁਛੁ ਇਸਥਿਤ ਪਾਵੈ ॥ ਅਧਮ ਅਵਸਥਾ ਇਸ ਅਰਨ ਜਾਣੋ ॥ ਅੰਧ ਸੋ ਆਗੇ ਕਰੋ ਬਖਾਣੋ ॥੨੪੨॥ ਪ੍ਰਿਤ
ਚਲਨ ਤਕੇ ਮਨ ਨਿਆਵੈ ॥ ਜਿਉ ਤਿਉ ਕਰਕੇ ਤਾ ਮੇਲਾਵੈ ॥ ਜਬ ਤਾ ਮੇ ਕਛੁ ਥਿਰ ਹੋ ਜਾਈ ॥ [illegible]
[illegible] ਨ ਕਹਾਈ ॥ [illegible] ॥ ਹਰਿਆ ਨਪ ਸ੍ਰੂਪ ਦਾਗੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾ ॥ ਜਾ ਮੈ ਸਬ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਤ੍ਰੈ ਅਕਾਂਤਾ ॥
ਤ੍ਰਿਭੇਗੀ ਹੀ ॥੨੪੨॥ ਛੰਦ ॥ ਸਾਅਰ ਨੇ ਮੇਲਾਗੇ ਬ੍ਰਿਤਨ ਭਾਗੇ ਤਾਰ ਸਆਨੇ ਜਾਨ ਖਰੀ ॥ ਜਿਉ ਬਛੁ ਰਾਂਧੀਰੇ ਮਨਿ ਸ੍ਰੂਨੀ
ਰਾਗਾ ਜਿਉ ਹੀਰੇ ਸ੍ਰਭ ਧੁਨ ਠੀ ॥ ਕਹੰ ਨਿਰ [illegible] ਅਵਸਥਾ ਜਾਣ ਅੰਧ ਅਪਛਾਣ ਦ੍ਰੇਨਾ ਸ੍ਰਪਰੀ ॥ ਜਾ ਕੇ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤ ਨਸੇ [illegible] ਪੇ ਜਾਵਤ ਆਪ ਹਰੀ ॥੨੪੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਵਸਥਾ ਉਤਮ ਭ੍ਰਜਨ ਕੀ ਭਾਖੀ
ਹੈ ਇੰ [illegible] ਨ ॥ ਰਠਨ ਤ੍ਰੂ ਲਖ ਨੈ ਤੀਸ੍ਰੀ ਅੰ ਪਚ ਤੂਰ ਬੀਆਨ ॥ ਔਧ ਛਤਰ ਬੀਆਨ ਉਪਾਸਨਾ ਹੈ ਗਰੋਹ
ਜਾ ਕੇ ਸਮ ਨਹੀ [illegible] ਉਰ ਕੈ ਸੀ ਮੈ ਅਸਾਬਲ ॥ ਭਨਿਤ ਸੀਤਾ ਨਿਰਬਾਣ ਤਿਆਗ ਸਭ ਅਉਨਾਰਸਤਾ

੧੮ ਸੋਈਸੋਭਜਨਤੂੰਭੂੰਤਅਨਹੋਅਵਸਥਾ੨੪੪। ਭੁਜਨਅਵਸਥਾਚਾਰਮੈਜਾਨੀਆਪਪ੍ਰਤਾਪਸ੍ਰਦੇਸੋ
ਆਪਖਤਾਈਏਤ੍ਰਪੇਜੋਅੰਤ੍ਰਜਾਪ। ਤ੍ਰਪੇਜੋਅੰਤ੍ਰਜਾਪਕਉਣਮੈਤਿਸਕੋਜਾਨਾ। ਜੇਚਿਤਕੁਥਨ
ਹੁਰਤਮੋਜਨਮੈਕੇਸੇਆਨਾ। ਭ੍ਰਾਨਿਤਮੈਤਾਨਿਰਥਾਣਜੋਗਾਸੋਕਥਨਾਤਜਨ। ਅਥਸੋਆਗੇਕਹੇਜ
ਕਾਰਥਕਰਤਾਕੁਜਨ।੨੪੫। ਚੇਤਨਾਚਿਦਾਅਭ੍ਰਾਂਸਾਬਿਨਫਰਤਾਬ੍ਰਿਤਜਨਤੂਜਾਣੁ। ਅਗਿਆਨਾਕਿਰ
ਆਕੁਛੁਕਰਨਕੇਅਅਰਥਨਾਹਿਪਛਾਨ। ਜਅਰਥਨਾਹਿਪਛਾਣਜਾਨਾਜੋਉਪਥਰਜਨ। ਸੂਨਾ
ਪਖਏਤਿਆਗਜੋਗਨਾਇਸਕੇਫਨ। ਭ੍ਰਾਨਿਤਮੈਤਾਨਿਰਬਾਣਹੇਤ੍ਰਿਗੁਣਜਿਸਾਬਿਨਰਜਤਨ। ਤਿਸ
ਕੀਸਤਾਪਾਇਜਾਣਲੋਬ੍ਰਿਤੀਚੇਤਨਾ੨੪੬ ਚੌ: ਅਭ੍ਰਾਂਸਾਬਿਨਾਸੋਬ੍ਰਿਤਨਾਰਹੇ। ਚੇਤਨਾਬਿਨਸੋਜੁਗ
ਨਹੀਅਹੇ। ਅਭ੍ਰਾਂਸਅਕਾਸਨਿਰਦੂਸਾਤਾ। ਸੰਅਕਸਅਣਤੂਰਿਆਕਾਂਤਾ੨੪੭। ਚਿਦਾਭ੍ਰਾਂਸਾਬ੍ਰਿਤਕਾ
ਜਾਣ। ਅਨਦੀਸਾਣਅਪਜਾਸਪਛਾਣ। ਸਾਖੀਕਾਜੋਤਿਨਕੇਸੰਗ। ਜਾਣਭ੍ਰਾਂਤਿਜਹੋਹਨਸੰਗਾ੨੪੮
ਤਹੇਜੋਜੋਹੋਗਤੰਅਪਜਾਸਾ। ਕਅਜਜਾਣੁਤੂਏਪ੍ਰਕਾਸਾ। ਭ੍ਰਾਂਤਜਨਾਸਕੇਹੋਤੇਕਾਲ। ਜਾਗਏਨਾਸਅ
ਹਿੰਚਕਜਾਲ੨੪੯। ਅਰਤਿਣੀਉਤ੍ਰਜੋਜੋਹੋਈ। ਬਾਸਅਨਾਬ੍ਰਿਤਰੂਪਹੇਸੋਈ। ਚਿਤਅਭ੍ਰਾਂਸਾਬ੍ਰਿਤਿ ੧੮

ਬਿਨ ਜਾਣਾ ਹੋਇ ਨ ਕਛੁ ਬਿਵਹਾਰ ਪਛਾਣ ॥੨੫੦॥ ਜੈ ਬਿਵਹਾਰ ਬ੍ਰਿਤਿ ਤੇ ਕਰੈ ॥ ਸੋ ਨਹਿ ਭੇਦ ਜਥਾਰਥ ਨੈ
ਹੈ ॥ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜਾਣ ॥ ਸਹਤ ਅਭਾਸ ਤੂ ਸਾਰੇ ਮਾਨ ॥੨੫੧॥ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦੇਖ ॥ ਘਟਾ
ਦਕ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਤ ਪੇਖ ॥ ਅਭਾਸ ਸਹਤ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗਿਆਨ ॥ ਤਬ ਘਟਾਦਕ ਵਿਖੇ ਪਛਾਨ ॥੨੫੨॥ ਅੰਤ
ਸਕਰਨ ਸਭਾਸ ਜੋ ਜੀਏ ॥ ਗਿਆਤਾ ਤਿਨ ਮੇਤਾ ਕੋ ਕਹੀਏ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਏਹ ਪ੍ਰਕਾਸ ਤਤੀਨ ॥ ਸੋ ਤੂ ਸਾਖੀ ਲਿਖੋ ਪ੍ਰ
ਬੀਨ ॥੨੫੩॥ ਅੌਵਿਦਿਆ ਹਿ ਨ ਸੁਆਮੀ ਭਾਖਤਾ ॥ ਜਾਣ ਸਚ ਮੈ ਸੂਖਮ ਆਖਤਾ ॥ ਜਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜੋ ਏਹ ਗਿ
ਆਨ ॥ ਅਭਾਸ ਸਹਤ ਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਮਾਨ ॥੨੫੪॥ ਜੋ ਕਹੇ ਘਟ ਪਟ ਜਾਨਾ ॥ ਜਾ ਮੈ ਰੂਪ ਟੀ ਸੁਣ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸੋ
ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਗਿਜਾਤ ॥ ਘਟ ਪਟ ਕੋ ਜੌਨ ਤੂ ਤਾਤ ॥੨੫੫॥ ਅਗਿਆਨ ਤੀਸਰਾ ਜਾਨ ॥ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਸਾਖੀ ਤੇ
ਮਾਨ ॥ ਜਾਵਤ ਰੂਪ ਟੀ ਹੈ ਸਭ ਬੀਰ ॥ ਸਾਖੀ ਬਿਨ ਨ ਭਾਗਿਆਨ ਨ ਪੀਰ ॥੨੫ ਘਟ ਨਦ ਹੀ ਕਾਸ ਘਟ ਨਾ ਬਿਦ
ਆ ॥ ਸੋ ਭੀ ਬਹੁਤਨ ਹੈ ਬਿਨਚਾਰ ॥ ਸਭਾਸਾ ਬ੍ਰਿਤ ਸਾਖੀ ਤਨ ਜੋਈ ॥ ਅਗ੍ਰਿਤਿ ਤਨ ਕੀ ਜੋ ਜੋ ਹੋਈ ॥੨੫੭॥ ਤਿਨ
ਮੈ ਕੋਈ ਟੇਕ ਨ ਹੋਇ ॥ ਤਾ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਜੋ ਨ ਨਹੀ ਆਨੋ ॥ ਸੋ ਸੋ ਸਭ ਤੂ ਜਾਣ ਦੇਵਨੇਸ ॥੨੫੮
ਸੁਖਮ ਭੂਲ ਕੇ ਹੋਇ ਬਿਜੋਗ ॥ ਨ ਹੀ ਕਾਸ ਬਿਨ ਕਟ ਹੋ ਭੋਗ ॥ ਸਭਾਸਾ ਬ੍ਰਿਤਾ ਬਿਨ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਤੇ ॥ ਸੁਣੇ ਸੁਦੇ

੮ ਖੇਤਬਗਾਹਿਬਰਤੋ ੨੫੬॥ ਮੂਰਛਾਨਿਦ੍ਰਾ ਮੈ ਤਜੋ ਦੇਖ॥ ਸਭ ਸਾਖੀ ਰਤਾ ਬਿਨ ਗਜਾਨਨ ਪੇਖ॥ ਜੇ ਦ੍ਵੈ ਹ
ਕਹੇ ਸ੍ਰੁਤੀ ਬਿਵ੍ਹਾਰ॥ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਧਰਮ ਬਿਚਾਰ ੨੬੦॥ ਅਰਨ ਮੂਰਛਾ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮਾਹੀ॥ ਅੰਤਹਕ੍ਰ
ਨ ਤਸੁ ਲੈ ਹੋ ਜਾਹੀ॥ ਤਿਨ ਕਾ ਕ੍ਰਿਆ ਗਿਆਨ ਬਿਵ੍ਹਾਰ॥ ਸੋ ਨਾ ਦੇਖੈਂ ਕੋਈ ਬਿਚਾਰ ੨੬੧॥ ਸਾ
ਖੀ ਕਿਉ ਅਣਪੂਰਣ ਮਾਨੋ॥ ਐਸੇ ਜਬ ਤੂੰ ਹੇਜ ਬਖਾਨੋ॥ ਤਾਂ ਕਾ ਰੂਪ ਨਾਹਿ ਬਿਵ੍ਹਾਰ॥ ਕਹੁ ਤੂੰ ਮਤ
ਕੋ ਕੀਆ ਬਿਚਾਰ ੨੬੨॥ ਜਬ ਉਐਸੀ ਕਰਹੈਂ ਸੰਕਾ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਛ ਤੂ ਹੋਹਿ ਨਿਸੰਕਾ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਰੂਪ ਬਿਵ੍ਹਾ
ਰ ਹੈ ਜੋਈ॥ ਹੋਂ ਜਾਨਤ ਕਿ ਨਹੀ ਤੂ ਅਸ ਏਈ ੨੬੩॥ ਜੇ ਦ੍ਵੈ ਕਹੇ ਅਹਿ ਜਾਨਤਾ॥ ਪੂਛ ਤਿਨ ਸੋ ਕਿਉ ਨਹੀ
ਮਾਨਤਾ॥ ਜੇ ਦ੍ਵੈ ਕਹੁ ਤੂੰ ਮਨ ਹੀ ਜਾਨਹੋ॥ ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਹਮ ਲੈਨ ਹੀ ਮਾਨੋ ੨੬੪॥ ਤਬ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਿ ਉਚਾਰੂ
ਐਸੇ ਮਾਨਤ ਨਿਪਟ ਗਵਾਰ॥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਦਿਅਰਥ ਹੈ ਜੋਈ॥ ਪਹਿਲੂ ਦ੍ਵੈ ਬਿਨ ਲਖੇ ਨ ਕੋਈ॥ ਪੁਨ
ਸੋਹਿ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰੇ॥ ਹੈਨ ਮੁਖ ਸੋ ਤਿਨ ਉਚਾਰੇ॥ ਤਾ ਕਾ ਕਥਨ ਝੂਠ ਸੋ ਜਾਨੋ॥ ਸੰਤ ਬਚਨ ਏ ਸਤ ਪਛਾ
ਨੋ ੨੬੫॥ ਪਰ ਕਾ ਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਬਿਵ੍ਹਾਰ॥ ਗਿਆਨ ਤਨ ਰਸ ਭ੍ਰਕਮ ਨ ਈਚਾਰ॥ ਗਾਢ ਰੂਪ ਰਸ ਜੋ ਬਿਵ੍ਹਾਰ॥ ਸ
ਸੈਨ ਨਹੀ ਜਿਉ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ੨੬੭॥ ਪੁਨ ਉਤ ਬਾਖੇ ਹੈ ਨਹੀ ਸੋਈ॥ ਇਹ ਬਕਾ ਕਥਨ ਜਿਉ ਤੇ ਸਕਾ ਹੋਇ ੧੬

ਸਧਿ੍ਦਵਾਨਨਕੀਸਭ੍ਰਾਅਗ੍ਯਾਰ। ਤੈਸੇਸੰਤਆਨਿਜਨੇਹੁਨਿਹਾਰ॥੨੬੮॥ ਸਾਖੀਰੂਪਾਬ੍ਰਿਹਮਰਜੋਇ। ਜੇਤਅਪਾਰ
ਸੋਊਸੋਇ। ਗੁਰਤਤ੍ਵਗੁਰਮਗਸੀਸਾਨਿਵਾਵੇ। ਨਿਜਮਤਿਬੁਧਲਖਵੁਨਗਵਾਵੇ॥੨੬੯॥ ਤਾਹੀਕੇਮਤਿਬੁਧ
ਅਨੁਸਾਰ। ਗਹੁਤਸਾਖੀਨਹੋਨਿਹਾਰ। ਨ੍ਰਿਤੇਮੂਨਤੇਮੂਨਹਿਗਹੋ। ਸੰਤਨਅਤਏਸਤਤੁਅਗਹੋ॥੨੭੦॥
ਦੋ: ਐਸੇਗੁਰਾਸਿਖਕੋਕਹਿਓਜੋਲੀਜੋ। ਸਿਖਉਰਧਾਰ। ਅਬਸੋਸੁਣਗੁਰਕੌਜੋਸਿਖਕੋ ਸਹਿਤਪਿਆਰ॥੨੭੧॥
ਚੌ: ਔਰਨਸੰਗਾਕਿਆਪਨਾਬਿਬਾਦ। ਤੌਸਿਖਸੁਣਅਬਤਿਆਗਬਖਾਦ। ਤਾਕਾਰੂਪਜੋਤੌਬਿਦ੍ਵਾਰ
ਸੋਅਬਕਹੋਤੁਸੁਣਸੋਧਾਰ॥੨੭੨॥ ਅੰਤਸਕਰਨਾਬ੍ਰਿਤਸਹਜਿਤਨਾ। ਜੋਸੁਸੁਪਤਸੇਦੇਖੋਤਿਤਨਾ। ਤਾਕਰ
ਧਰਿਅੰਤਰਾਬਿਦ੍ਵਾਰ। ਕ੍ਰਿਆਗਿਆਨਨਾਕੋਈਨਿਹਾਰ॥੨੭੩॥ ਤੇਸੁਖਸਆਪਸਾਸਿਬ੍ਰਿਤਜੋ ਲਖੈ
ਸਾਨਤਾਕਿਸਤੇਹੁ ਅੰਤਹਕਰਨਤੇਜੋਇਆਨੋ। ਬਉਰੇਜਾਨਸੋਕਹਾਨਿਸਿਆਨੋ॥੨੭੪॥ ਅੰਤਹਕਰਨ
ਬ੍ਰਿਤਕੇਸਹਤ। ਸਭਸੋਕਰਤਨਾਤੁਸੋਰਹਤ। ਬਿਨਅਨਭਉਸਿਬ੍ਰਿਤਨਹੀਹੋਇ। ਅੰਤਹਕਰਨਤਹਾਂ
ਨਹੀਕੋਇ॥੨੭੫॥ ਤਾਤੇਤੂਅਬਹਿਬਿਚਾਰ। ਅੰਤਹਕਰਨਨਾਸਾਬਿਦ੍ਵਾਰ। ਅਨਭੌਜਿਸਾਤਿਸਸਾਖੀ
ਜਾਣੀ। ਜਗ੍ਰਤਸੋਸੋਕੋਰਬਖਾਣੀ॥੨੭੬॥ ਜੋਅਨਭਈਜਾਹੋਵੈਬੀਰ। ਸੋਸਮਰਈਆਜਾਣੋਧੀਰ

ਇਤ੍ਯਾਦਕਬਹੁਵਾਕਪ੍ਰਮਾਣ॥ਮਨੈਂਗੁਰੀਖਤੁਮਨਹੋਇਪਛਾਣ॥੨੭੭॥ਅਨਭਉਜਿਸਤੇਸਾਸਿਮਰਨਹੋਇ
ਪ੍ਰਸਿਧਆਗ੍ਯਾਨਜਾਇਨੇਕਮੇਜੋਂ॥ਸਾਖੀਕਾਏਗੋਜਾਨਾਇਵਿਦ੍ਵਾਨ॥ਅੰਤਹਕਰਨਾਧਿਨਸੁਪ੍ਰਚਾਰ॥੨੭੮
ਸਾਵਿਦ੍ਯਾਬ੍ਰਿਤੀਸੋਹੈਅਰੂਨ॥ਅਨਭੌਕਰੇਤਾਸਾਖੀਗੁਨ॥ਸੋਅੰਤਹਕਰਨਾਦਿਤਅਰੂਨ॥ਨਸਿਅਰੁ
ਰਨਪੋਨਾਮੂਨ॥੨੭੯॥ਕਨੂੰਨਲੀਆਸੁਉਦਾਸੀਨਸਮੀਪਾਚਿਦਜੋਸੋਸਾਖੀਜਾਣ॥ਏਨਨਛੁਏਤੇਸਹਿਤਜੋ
ਸਾਖੀਨਹੀਪਛਾਣ॥ਸਾਖੀਨਹੀਪਛਾਣੈਲੋਕਏਦੇਖਨਿਆਂਵੇ॥ਤਿਨਨਛੂਏਕਰਜੁਗਤਸੋਸਾਖੀਲੇਤ
ਘਨਦੇਹ॥ਰਚਨਤਸੈਂਤਾਨਿਰਬਾਣਾਗਿਜਾਨਏਪੀਤੂੰਸੁਪਨ॥ਚੇਤਨਏਕਸਮੀਪਤੂੰਸਾਖੀਸੀਨਹੋਉਦਾ
੨੮੦॥ਸਾਖੀਨਾਮਪਰਕਾਸਣਾਕ੍ਰਿਆਅਰੋਪਤਜਾਣੁ॥ਅੰਤਹਕਰਨਾਆਗਿਜਾਨਕੀਉਪਾਧਾਦਿਸਤੇ
ਸਾਨਉਪਾਧਾਦਿਸਤੇਮਾਨਨਵਸਹੁੰਸੈਕੂਟੀ॥ਸਾਖੀਸਾਖਜੁਗਤੇਦਉਪਾਧਕਿਜਾਨੇਸਏਹੀ॥ਭਨ
ਤਸੈਂਤਾਨਿਰਬਾਣਾਦਿਸੁਅਭੇਦਏਆਖੀ॥ਸੁਬਰੂਪਸਭਪਰੇਉਪਾਧਕਨਾਮਹੈਸਾਖੀ॥੨੮੧॥ਇਤਿ
ਸਾਨਬ੍ਰਤਰਅਜਾਸਿਖਹੈਸੁਚੇਤਸਵਦਪਾਨ॥ਚੇਤਨਭਿੰਨਨਹੈਕਢੂੰਜਾਦਤਾਦਿਸੁਪਛਾਨ॥ਜਾਦਤਾਦਿ
ਸਪੰਡੂਨਨਿਰਕੀਪਤਲੀਨਿਆਈ॥ਨੀਰਰੂਪਸੋਬੀਰਨੀਰੇਤੁਜੁਦੀਸੋਨਾਹੀ॥ਕਨਨਸੈਂਤਾਨਿਰ ੨੦

ਚਾਹੂ ਤੇ ਰੀਤ ਦ੍ਰਿਗਨ ਤੇ ਦੇਹੀ। ਸ੍ਰੁਤਿ ਸੇ ਸ੍ਰਵ ਅਰੋ ਪਤ੍ਰ ਗਮ ਜਾ ਸਿਖ ਸਮ ਭ੍ਰਮ ਸਿਖ ਏਹੀ ੨੯੨। ਦੋ॰। ਕੇਵਲ
ਕਤਾ ਘ੍ਰਿਤ ਤੀਯੈ ਖਪੰਡ ਕੀਆ ਆਪ। ਸੋ ਸੋ ਜਾਨਿ ਜੋ ਉਗ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਕ੍ਰਾ ਸਾਘ੍ਰਿਤ ਕਰੈ ਜਾਪ। ੨੯੩। ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ
ਕਰੈ ਦੁਖ ਤਨੁ ਸੋ ਘ੍ਰਿਤਾ ਦੇ ਰਿਖ ਪਤਾਇ। ਏਤੇ ਤਾ ਸੁਰਤਾ ਖਿਯਾ ਲਜੋ ਧਿਆਨ ਨਾਮ ਕਹਾਇ। ੨੯੪। ਸੋ॰:
ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਏਤਨ ਔਰ ਨ ਕੋਈ। ਯਾ ਤੇ ਹੁਇ ਅਕਹਾ ਏ ਸੋਈ। ਏਤਾ ਸੁਰਤ ਖਿਯਾ ਲਾ ਧਿਆਨ। ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ
ਕੋ ਏਕ ਹੋਇ ਅਗਿਆਨ। ੨੯੫। ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਵਾਕ ਸੁਣਨ ਕਾ ਜਾਨ। ਸੁਸੁਪਤ ਉਦ੍ਰਿਤ ਪੁਰਸ ਕਾ ਮਾਨ। ਨਾਮ ਕਾ ਦੇ
ਸਵ ਸਤ ਜੋ ਕਾਨ। ਕਹੀਏ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਹੋਇ ਦਿਆਲ। ੨੯੬। ਨਾਮ ਦੂ ਸਤ ਹਮ ਕਰੀ ਬਖਾਨ। ਯਾ ਤੇ ਹੁਇ ਦੋ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਛਾਨ। ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਸੋ ਕੋ [illegible] ਦੇਸ ਨ ਕਾਲ। ਸ੍ਰਿਸਟ ਭਾਂ ਔਰ ਪਤਤਾ ਸੋ ਨਾਲ। ੨੯੭। ਕ੍ਰਿਤਮ ਕੇਤੂ
ਸੋ ਸੋ ਜਾਣ। ਦਸੋ ਦਸਾ ਤੇ ਦੇਸ ਪਛਾਣ। ਪਕਨ ਹੋਤ ਤਾ ਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ। ਆਤਿਅਕ ਤ੍ਰਿਦਿਕ ਇਕ ਲੋ ਧਾਰ
੨੯੮। ਅਰਨ ਸੂਰਛਾ ਸੋ ਹੋ ਜੋਇ। ਸੁਸੁਪਤੀ ਆ ਦਕ ਥਲ ਬਰ ਹੋਇ। ਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਨ ਖਲੋ ਤੂਕ
ਸੋ ਅਤਿ ਜੋ ਤਾ ਅਘ ਤ੍ਰੂ ਸੁ ਦ ਕਰਗ ਖਿਆਲ। ੨੯੯। ਕਰਣ ਸਤ ਤਮ ਪੰਚ ਬਖਾਣੀ। ਅਤ ਯੰਤਾ ਬੂਪ
ਨ ਕਾਤ ਬਣਾਇ। ਸਾ ਅਭੋ ਦੂਨ ਵਿਰਤੀ ਨਾਮ ਏਕਾਨ। ਪ੍ਰਜਾ ਸਬਦ ਏਤੀ ਨੋਲਾਨ। ੩੦੦। ਸਬ

੨੯ ਨ ਨਾਮ ਕਰੰਗ ਜੁਆਲੋਂ ॥ ਸੋਆ ਸੇਗਾ ਬਿਨ ਸਮ ਅਦੇਭਾ ਕੋ ॥ ਸਬਜ ਪਉ ਦੁਕਾਰੰਗ ਜਣ ਦੇ ॥ ਸੋ ਦੇ ਕੀ
ਸੇਜ ਪਾਤਸ਼ਿਆ ਦੇ ॥ ੨੬੧ ॥ ਅਉਰ ਰੰਗ ਜੋ ਤੰਤਾ ਕੇ ਗੋ ॥ ਤਾਕੇ ਦੇਖੇ ਜੋ ਸੋ ਹੋਗੇ ॥ ਹਰਤਰੰਗਾ ਅਜ ਠਾਤ
ਤੇ ਭਾਖਾ ॥ ਸੋ ਸੈ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਰਦੇ ਰਾਖਾ ॥ ੨੬੨ ॥ ਜਪੀਏ ਨਾਮ ਏਕੋ ਇਕਕਾਲਾ ॥ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਸੇ ਕਰੋਂ ਦਿ
ਨਾਲ ॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਸਿਉਂ ਪਹੁ ਜੋਗਾ ॥ ਅਜਪਾ ਜਾਪਨ ਨਾਇ ਸਕਤੋ ਗੋ ॥ ੨੬੩ ॥ ਗਦ੍ਹੂ ਸੰਤਨ ਦੀ ਕਾਜ ਸੇ ਦੇਖ
ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੇਖਾ ॥ ਉਨਤ ਬੇਅੰਤ ਸੋ ਦਤਨ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇ ਸਰਦਕਾਮ ॥ ੨੬੪ ॥ ਲਖ
ਲਾਗਨ ਮੇ ਲਾਗ ਹੈ ਲਖ ਖੂਬਨ ਮੇ ਖੂਬ ॥ ਬੰਸ ਰੰਸ ਮੇ ਰਸ ਰਜਾ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਖੂਬ ॥ ਲਖ ਲਾਗਨ ਮੇ
ਜਿਉ ਕੋਈ ਲਾਗ ॥ ਅਧਕ ਜਿਉ ਸਭ ਮੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਪਾਲ ॥ ਤੈ ਸੇ ਸੂ ਬਉਪਾਸਨ ਮਾਹੀ ॥ ਉਨਮਤੰਗ
ਰੰਗ ਏਕੰ ਕਹਾਹੀ ॥ ੨੬੫ ॥ ਲਖ ਖੂਬਨ ਮੇ ਖੂਬ ਹੈ ਜੈਸੇ ॥ ਉਤਮ ਸਭ ਮੇ ਏਹੋ ਤੈਸੇ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਅਰ
ਬਉਚਾਰ ॥ ਸੋ ਸਬੂਬ ਲਖ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ ॥ ੨੬੬ ॥ ਰੰਗ ਰੰਗ ਮੇ ਜੋ ਹੈ ਰੰਗ ਦਿਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਈ ਕਿਸੇ ਦਿਤ
ਲੋ ਨਾਦਿ ਆ ॥ ਰਕ ਚਕਰ ਸੇ ਕੇ ਸਉਗਾਈਏ ॥ ਸੁਤੇ ਸਮਾਏ ਸੋ ਦਿਤਾਈਏ ॥ ੨੬੭ ॥ ਅੰਦਰ ਪਾਇ
ਜਬ ਬਾਹਰ ਜਾਵੈ ॥ ਸਖ ਮਰੋ ਮਾਸਾਹ ਸ੍ਰਪਾਵੈ ॥ ਬਾਹਰ ਪਾਇ ਜਬ ਅੰਦਰ ਆਵੈ ॥ ਸਖ ਮਾਤ ਉਤੇ ੨੯

ਸੋਗਮਤਪਾਵੈ॥੨੯੮॥ਜਨਨਾਨਕਸੰਗਮਗੁਨਕਾਜੈਸੋ॥ਸਭਕਛਦੂਰਰਚਨੇਹੈਤੈਸੋ॥ਏਕਸ੍ਵਾਸਸੰਗਭਜਨਜੋਕਰੈ
॥ਸੁਣਿਅਬਫਲਜੋਤਾਕਾਧਰੈ॥੨੯੯॥ਸਭਕਰੋਨੂਫਲਨਾਅਤੈਹੋ॥ਨਾਹੀਗੋਰੂਉਪਾਸੂਕਰੇਜਿਕੋਇ
ਸੌਰੰਤੀਨਕ੍ਰੋਨਕਚਤਨਮੈ॥ਸਭਹੀਭਜਨਕਰਤਲਖਮਨਮੈ॥੩੦੦॥ਆਗੇਸੁਣਿਅਬਕਰੋਪ੍ਰਮਾਣ॥ਗੁਰ
ਨਾਨਕਜੀਕੀਕਥਬਖਾਣ॥ਗੁਰਮੁਖਰੋਮਰੋਮਹਰਧਿਆਵੈ॥ਗੁਰਮੁਖਸਗਲੀਗਿਣਤਮਟਾਵੈ॥੩੦੧॥
ਗੁਰਮੁਖਪਤਸੇਤੀਪਰਜਾਵੈ॥ਗੁਰਮੁਖਬਹੁਨਜੂਨੀਆਵੈ॥ਜਾਣਨੂਤਾਹਿਏਫਲਲੋਈ॥ਸੌਮ੍ਰਸੁਣਿਪ੍ਰਮਾ
ਣੁਹੋਏਜੋਈ॥੩੦੨॥ਏਕਸਮੇਕੁਮਾਲੇਤਾਈ॥ਭੂਜੋਦੂਰਾਗਰਾਗਨਜੋਨਾਹੀ॥ਸੁਤਾਚਿਤਨਾਰਗੈਹਿਕੇਸੰ
ਗਾ॥ਬਸਨਤਿਆਗਾਗਿਉਬਨਨੰਗਾ॥੩੦੩॥ਪੰਜਾਅਤਾਨਿਜਨਧਾਰਾਮਾਧੋ॥ਰੋਨੂਬਛਾਕਰਕਸਟਅ
ਰਾਧੋ॥ਤਬਕੰਧਾਰਮਨਅਤਿਦੇਆਲਾ॥ਕਹਿਕਮਾਲਨਭਜਕਿਸ੍ਰਗਪਾਲਾ॥੩੦੪॥ਕਹਿਤਕਬੀਰਤੂਸੁਣੀ
ਕਮਾਲਾ॥ਕਾਹੇਕੋਬਨਫਿਰੇਬਿਹਾਲਾ॥ਨਾਮਰਮਾਜਣਪੀਤੂਪਿਆਲਾ॥ਨਿਰੰਕਸਮੁਖਲਹਪ੍ਰਮਸੁਖਾਲਾ॥੩੦੫॥
ਕਹਨਕਮਾਲਨਮੈਗੋਹਸ੍ਰੂ॥ਆਪਦਿਖਾਇਏਹਿਮੂਦਕੋਵਸ੍ਤੂ॥ਤਬਕ੍ਰੀਬੀਰਕੀਆਉਪਦੇਸਾ॥ਗਿਰਦੇਤਾਕੇਭ
ਏਆਪਦੇਸਾ॥੩੦੬॥ਤਬਕਰੰਓਰਿਆਨੰਦਭਾਇਓ॥ਸੁਣਿਅਬਜੋਜੋਤਿਸਨੇਕਾਹਿਓ॥ਜਨਨਾਨਕਧਾਰਾਪੰਜ

ਅਗਨੀ ਆਦ॥ ਸਾਧਤਰ ਕਾਮੇ ਅਹਤ ਪ੍ਰਮਾਦ॥੩੦੭॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ॥ ਨਾਮ ਵਸ੍ਤੂ ਮੋ ਇਆਦ
ਨ ਦੀਨੀ॥ ਹੌਸੀ ਮੇਰੇ ਭਿਖੇ ਮਝਾਰ॥ ਗੁਰ ਬਿਨ ਮੋ ਨਾ ਨਈ ਨਿਹਾਰ॥੩੦੮॥ ਤਾ ਹੀ ਤੇ ਮੈ ਬਹੁ ਦੁਖ ਪਾਏ
ਨਰਕਿ ਨਾਰੇ ਜੋਨ ਨਰਾਧਿ ਆਏ॥ ਅਬ ਮੁਹਿ ਹਿਰਦੇ ਆਈ ਸਾਂਤ॥ ਕਰ ਉਪਾਸਨਾ ਬੈਠਾ ਅਕਾਂਤ
੩੦੯॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਰ ਮੇਰੀ ਦੂਟੀ ਜੰਜੀਰ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਸਾਲਾ ਪਰ ਬੈਠ ਕੁਸੀਰ॥ ਕੁਸਮਾਨ ਕਰੇ ਏਗੀ ਗਾ
ਸਾਧਰ॥ ਪ੍ਰਾਣ ਚਲੇ ਜੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ॥੩੧੦॥ ਤਾ ਕੇ ਸੰਗ ਜੋ ਨਾਮ ਧਿਆਵੇ॥ ਜਤ ਨਾ ਬਿਨਾ ਆਨੰਦ ਅਬ
ਪਾਵੇ॥ ਜਲ ਧਾਰਾ ਜੋ ਕਸਟ ਜੰਜੀਰ॥ ਮੇਰੇ ਹਰੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਬੀਰ॥੩੧੧॥ ਤਨ ਰੂਪੀ ਏਹੋ ਮ੍ਰਿਗ ਸਾਲਾ॥ ਤਾ
ਮੈ ਭਜੇ ਸੋ ਮਨ ਗੋਪਾਲ॥ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਫਲ ਨਾ ਔਧੀ ਜੋਈ॥ ਜਪ ਵਣ ਨਾਮ ਸੇ ਜਾਨੀ ਸੋਈ॥੩੧੨॥ ਤਾ ਮੈ ਜੋ ਦ੍ਰਿ
ਸੁੰਤ ਪਰ ਸੰਗ॥ ਸੋ ਮੇਲ ਤੇ ਗੁਰ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗ॥ ਦੇਹ ਆਸਰੇ ਕਿਸ ਕੇ ਹੋ ਹੋ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਝ ਪ੍ਰਿਤ
ਤ੍ਰਿਸਕ ਕਰੋ॥੩੧੩॥ ਨਾਮ ਆਸਰੇ ਦੇਹ ਤੂ ਜਾਣ॥ ਤਾ ਮੈ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਪਰਮਾਣ॥ ਨਾਮ ਕੇ ਪਾਰੇ ਸੇ ਮੇਰ
ਤੇ ਜੰਤ॥ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਏ ਧਾਰਿਆ ਕੰਤ॥੩੧੪॥ ਨਾਮ ਕੇ ਪਾਰੇ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ॥ ਦਾਸ ਨੂ ਸਾਤਿ ਚਿਤ ਨਾਮ ੨੨
ਅਖੰਡ॥ ਘਟ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾਕਾਲ ਖਾਦ੍ਰਿ ਸਾਂਤ॥ ਕਰ ਕੇ ਧੁਪ ਦੂਤ ਤਿਆਗ ਭ੍ਰਾਂਤ॥੩੧੫॥ ਜਨ ਨਾਮ ਨਿਤ੍ਰ ਪਨ

ਪਾਪ ਜੁ ਕਹੀਐ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੁ ਇਹ ਕਾ ਤੇ ਲਹੀਐ ॥ ਅਵਿਦਿਆ ਨਮਤੋ ਤਤ ਤੇ ਸਿਖ ਜਾਣੋ ॥ ਵਾਸਦੇਵ ਤੁਝ
ਮੈ ਨਹੀ ਪਛਾਣੋ ॥੨੧੬॥ ਨਗਰ ਬਗੀਚੇ ਜੈਂਦ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ॥ ਤਾ ਮੈ ਸਮਝ ਤੂ ਬਿਨਾ ਕੁਤਾਂਤ ॥ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮੈ
ਭੇਉ ਰਜਾਨੀ ॥ ਕਿ ਸਤੇ ਹੈ ਗੁਰ ਦੇਹ ਬਖਾਨੀ ॥੨੧੭॥ ਪੰਚ ਤਤ ਤੇ ਉਪਜੈ ਜਾਣੋ ॥ ਸੋ ਅਬ ਸੁਣ ਸੋ ਕਰੋ
ਬਖਾਣੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਰੰਗ ਜੋਈ ॥ ਗੁਣ ਸਭ ਤਾ ਦੁ ਧਰਮ ਲਖ ਸੋਈ ॥੨੧੮॥ ਅੰਕਾਸ ਜੋ ਤਾ ਕੇ ਹੈਨ
ਦੁਵਾਰੇ ॥ ਏਕ ਏਕ ਜਿਉ ਪੰਚ ... ਸਾਰੇ ॥ ਆਕਾਸ ਪੌਣ ਅਗਨ ਜਲ ਜਾਣ ॥ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਏ ਪੰਜ ਨਾਮ ਪ
ਛਾਣੋ ॥੨੧੯॥ ਗਰਭ ਸਿ ਪਜਾਹਿ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਤਨ ਮੈ ਕਹੁ ਜਿਉ ਅਣ ਕੋ ਭਾਸੇ ॥ ਤਨ ਮੈ ਸਿਖ ਜੋ
ਹੈ ਅਵਕਾਸਾ ॥ ਸੋ ਤੂ ਜਾਣ ਰੂਪ ਆਕਾਸਾ ॥੨੨੦॥ ਅਰ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ ਜਾਵੈ ॥ ਬੇਗ ਸਰੂਪ ਸੋ ਪੌਣ
ਕਹਾਵੈ ॥ ਅੰਤਰ ਤਨ ਮਨ ਤਾ ਜੋਈ ਪਚਾਵੈ ॥ ਸਾਹ ਕਰੂਪ ਅਗਨ ਕਹਾਵੈ ॥੨੨੧॥ ਰਕਤ ਪਸੀਨਾ ਜੋ ਤਨ
ਮੈ ਬੀਗ ਦ੍ਰਵਤਾ ਰੂਪ ਜਾਨ ਸੋ ਨੀਰ ॥ ਤਨ ਮੈ ਅਸਤੀ ਜੋ ਹਡ ਪੇ ॥ ਕਠਨ ਰੂਪ ਏ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਹਿਏ
॥੨੨੨॥ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਤਤ ਜਿਉ ਐਸੇ ॥ ਦੇਖਤ ਸਿਖ ਏ ਜੈਸੇ ਤੈਸੇ ॥ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜੋ ਆਕਾਸਾ ॥ ਦੂਰਿ
ਆ ਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਲਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥੨੨੩॥ ਤੈਸੇ ਤਨ ਕਾ ਭੀ ਤੂ ਜਾਣ ॥ ਸ੍ਰੋਤ ਦੁਆਰ ਸਾਹਿਲਿਆ ਪਛਾਣ ॥

ਜਾਕੀਚਾਰਤੂਐਸੇਦੇਖ॥ਬਾਹਰਜੀਤ੍ਰਿਅਨੇਸੁਪੇਖ॥੩੨੪॥ਸਾਮਰੰਗਅਕਾਸਕਾਜਾਣ॥ਸੂੰਦੇਐਸੇਕਰਿ
ਉਚਪਾਣ॥ਸਬਜਪੌਣਤੜਕਾਰੰਗ॥ਸੁਰਖਅਗਨਕਾਜਾਣਨਸੰਗ॥੩੨੫॥ਸ੍ਵੇਤਨੀਰਤੱਤਆਜਾਣ॥
ਛਿਤਕਾਤੈਸੇਪੀਤਪਛਾਣ॥ਸਬਦ ਅਕਾਸਕਾਗੁਣਤੂਦੇਖ॥ਦ੍ਵਰਣਅਰਪੁਨਿਰੂਪਸੋਪੇਖ॥੩੨੬॥ਸਪਰਸ
ਪੌਣਕਾਤ੍ਰਿਧਾਪੁਰਖ॥ਅਨੁਮਨਾ ਸੀਤਉਸਨਨਿਹਾਰ॥ਰੂਪਅਗਨਕਾਹੈਜੋਗੁਣ॥ਸਪਤਪ੍ਰਕਾਰ
ਕਾਹੈਤੁਸੁਣ॥੩੨੭॥ਰਕਤਪੀਤਸ੍ਵੇਤਹਰਤਸਆ॥ਹੋਰਧੂਮਰਲਖਸਬਰਾਅ॥ਅਥਸੁਣਜਲਕਾਗੁ
ਣਹੈਜੋਈ॥ਖਟਪ੍ਰਕਾਰਪਛਾਨੋਸੋਈ॥੩੨੮॥ਕਟਕਮਧੁਤਰਸਜੋਖਾਰੀ॥ਤੀਛਨਅਉ
ਲਖਟਕਰੋਬਿਚਾਰੀ॥ਛਿਤਕਾਗੁਣਲਖਗੰਧਹੈਜੋਈ॥ਸੁਰਭੀਅਸੁਰਭੀਦੁਧਾਹੈਸੋਈ॥੩੨੯
ਅਥਸੁਣਾਸਿਖਤੂਤਤਸੁਭਾਈ॥ਏਸੋਜਿਨਕੇਤਿਨਕੇਲਾਈ॥ਅਨਤਨਕਰਕੇਇਸਤਤਜੋਆ
ਕਾਸਤਤਕਾਲਖਹੈਸੋ॥੩੩੦॥ਤਨਮਨਕਰਕੇ ਠਨਹਾਜੋਈ॥ਪੌਣਤਤਕਾਜਾਨੋਸੋਈ॥ਅਨਤਨ
ਕਰਕੇਤਪਣਪਛਾਣੋ॥ਅਗਨਸੁਭਾਵਏਨਿਸਚੇਜਾਣੋ॥੩੩੧॥ਅਨਤਨਕਰਕੇਸੀਤਲਰਹਿਏ॥ਜ

ਜਲ ਸੁਭਾਵ ਏਵੇਂ ਨੇਂ ਕਹੀਏ॥ ਅਨਤਨ ਕਰ ਕੇਂ ਹੋਇ ਇਕਠੋਂ॥ ਗੁਣ ਸੁਭਾਵ ਏ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜੋਂ॥੨੩੨॥ ਅ
ਘਸੁ ਵਾਇ ਇਨ ਕੇ ਜੋਂ ਹੈ ਪਰਮਾ॥ ਆਤਮ ਸਭ ਮੈ ਦੇਖ ਅਭਰਮਾ॥ ਕਾਮ ਮੈ ਦੂਕ ਪੌਣ ਮੈ ਦੇਖਾ॥ ਇਨ ਕਾ ਦ੍ਰਿ
ਸ਼ਟਾਂਤੁ ਮੋਂ ਪੇਖਾ॥੨੩੩॥ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨ ਕਾਅ ਗਨ ਮੈ ਜਾਣ॥ ਤੂੰ ਨਿਰਬਾਣ ਸਰੂਪ ਪਛਾਣ॥ ਓਹ ਨੀਰ ਕਾ
ਨੀਰ ਮੈ ਦੇਹਿ॥ ਤੂੰ ਨਿਰਬਾਣ ਸਰੂਪ ਘਰੇ ਹਿ॥੨੩੪॥ ਛਿਤ ਕਾ ਭੌ ਮੌ ਛਿਤ ਮੈ ਹੋਵਨੀ॥ ਅਸੰਦੇ ਹਮ
ਸੁਖ ਸੋਵਨੀ॥ ਅਭੂਤ ਸੁ ਅਸਥਾਨ ਤੁ ਵਾਰੇ॥ ਏ ਸਅਰਪੰਜ ਪੰਦੇ ਰੰਗ ਸਾਰੇ॥੨੩੫॥ ਅਸਿ ਵਾਸ ਹੈ
ਸੁਖ ਆਕਾਸ॥ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਵਾਕ ਦੂਰ ਦੇ ਤ੍ਰਾਸ॥ ਨਾਭ ਵਾਸ ਤੂੰ ਮੈ ਏਕਾ ਦੇਖ॥ ਤੁਛਾ ਪਾਨ ਦੇ ਛੂਹ ਰੇ ਪੇਖਾ॥੨੩੬॥
ਅਗਨਿ ਵ[illegible] ਨੈਤ ਪਛਾਨ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਪਾਦ ਦੂਵਾਰ ਜੁਗ [illegible]॥ ਨੀਰ ਵਾਸ ਸੁਖ ਅਸੁਕ ਨਾਹਿ॥ ਰਸਨਾ
ਲਿੰਗ ਸੁਰ ਵਾਦੂ ਰਕ ਹਾਂਹਿ॥੨੩੭॥ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵ ਸਕਟ ਸੁਖ ਜਾਣੋ॥ ਘ੍ਰਾਣ ਗੁਦਾ ਸੁ ਭਾਗ ਦੁਆਰ ਪਛਾਣੋ॥
ਅਸਥਾਨ ਦੂਰ ਵੇਕ ਰੇਯ ਪਾਣ॥ ਆਪ ਆਪ ਮੈ ਥੀ ਪਾਇ ਇਹ ਜਾਣ॥੨੩੮॥ ਅਕਾਸ ਆਪਨੇ ਦੁਆਰੇ ਆ
[illegible] ਸਬਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤਾਪ॥ ਸ੍ਰਿਗ ਸਬਦ ਮੈ ਜੈਸੇ ਜਾਣੋ॥ ਤੈਸੇ ਹਿ ਤੂੰ ਤਿਸ ਮੈ ਪਛਾਣੋ॥੨੩੯॥
ਪਵਨ [illegible] ਸਪਰਸ ਮੈ ਪੇਖਾ॥ ਤੁਚਾ ਦੂਵਾਰੇ ਬੀ ਪੀ ਦੇਖਾ॥ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਰਸ ਤੀ ਜਾਣ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਤਿਸ ਮੈ

ਪਛਾਣੈ ॥੩੪੦॥ ਅਗਨਿ ਅਪ ਦੋਊ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਣੀ ॥ ਤੇਤ੍ਰ ਦੁਆਰ ਬੀਖ ਹੂਇਆਣੀ ॥ ਕੇ ਸੇ ਜੈਸੇ ਦੀਪ ਪਤੀ
ਗ ॥ ਦੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਜਲ ਸੋਇ ਸੰਗ ॥੩੪੧॥ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਜਲ ਜਜੋ ਦੇਖ ॥ ਰਸ ਅਪਨੇ ਸੋ ਧੀਯਾ ਪੇਖ ॥
ਦੈ ਸੇ ਜੈਸੇ ਅਹੂਲੀ ਨੀਰ ॥ ਧਾ ਪੀਰ ਸੁ ਕਰਤ ਜੋ ਗੀਭੀਰ ॥੩੪੨॥ ਨਾਸਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜਾਨੋ ਧਾ
ਪੀ ਨੀ ਧੀ ਪੀ ਦ੍ਵੈ ਖੇ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ਕੇ ਸੇ ਜੈਸੇ ਭੌਰਾ ਲੀਪ ॥ ਸੰਗ ਸੁਗੰਧ ਕਰੇ ਸੰਬੰਧ ॥੩੪੩॥ ਏਕ ਏਕ ਭੂ
ਤਤੇ ਜਾਨੋ ॥ ਸੋਦੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਉਪਜੀ ਆਨੋ ॥ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰ ਕਨ ਕ[illegible] ਜਾਨੋ ॥ ਸ਼ਬਦ ਪਾਨ ਦ੍ਵੈ ਫੁਰਕੇ ਮਾਨ ॥੩੪੪॥
ਚਖੂ ਪਾਦ ਤੇ ਜੋ ਕੋ ਹੋਈ ॥ ਰਸਨਾ ਉਪਸਥ ਨੀਰ ਕੇ ਜੋਈ ॥ ਗੁਦਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਕਾਰਜ ॥ ਐ
ਸੇ ਕਹੇ ਸੁ ਬੇਦ ਅਚਾਰਜ ॥੩੪੫॥ ਭੂਤ ਅਸਧਾਰਣ ਸਤ ਗੁਣ ਕਾਰਜ ॥ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨਾਮ ਏਤੂ ਆ
ਰ ਜਾਂ ॥ ਭੂਤ ਅਸਧਾਰਣ ਰਜ ਤੇ ਜਾਣ ॥ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪੰਚ ਪਛਾਣ ॥੩੪੬॥ ਭੂਤ ਸਧਾਰਣ ਸਤ ਤੇ
ਦੇਖ ॥ ਅੰਤ ਸਕਰਣ ਜ ਚਾਰੇ ਪੇਖ ॥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਭੇਦ ਚਤੁਰ ਬਖਾਨੋ ਈ ॥ ਮਨ ਅਰ ਬੁਧਿ ਚਿਤ ਅਹੰ ਸੋ
ਈ ॥੩੪੭॥ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਜੋ ਤਾਂ ਮੈ ਹੋਇ ॥ ਮਨ ਸਰੂਪ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ॥ ਕੇ ਦ੍ਵਿ ਨਿਜ ਮਤ ਕੋ ਈ
ਮਾਨੋ ॥ ਸੋ ਤੂ ਲਖ ਨੌ ਨਿਪਟ ਅਢਾਨੋ ॥੩੪੮॥ ਬ੍ਰਿਤ ਪਾਂਚ ਤੂ ਮਨ ਕੀ ਜਾਣ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਬਿਪਰਜ ੨੪

ਵਿਕਲਪ ਪਛਾਣ। ਜਥਾ ਪਦਾਰਥ ਤਤ ਥਾ ਗਿਆਨ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਰੂਪ ਤੂ ਏਹ ਪਛਾਨ ੩੪੯। ਹੋਏ ਹੋਤ ਤੇ ਭਾਸੇ ਹੋਗ। ਬਿਪ੍ਰਜੇ
ਬ੍ਰਿਤੀ ਠਠ ਜਿਉ ਚੋਰ। ਰਜੂ ਹੈ ਕੇ ਤੈ ਏ ਸਰਪ। ਦੂਧਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਕਲਪ ੩੫੦॥ ਸਬਦ ਪਛਾਤ ਅਰਥ
ਕੋ ਜਾਣੋ। ਅਰਥ ਸੂਨ ਵਿਕਲਪ ਪਛਾਣੋ। ਅਗਿਆਨ ਆਸ੍ਰੇ ਕਰਤੀ ਸੋਈ। ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਬ੍ਰਿਤ ਪਛਾਨੋ ਸੋਈ ੩੫੧
॥ ਪੂਰਬ ਦੀਜੇ ਨੀਰੇ ਪਦਾਰਥ। ਤਿਨ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਜਥਾਰਥ। ਸਿਮ੍ਰਤਾ ਬ੍ਰਿਤ ਏ ਪਾਚੋ ਜਾਣ। ਅਨਕੀ
ਬ੍ਰਿਤੀ ਪੰਚ ਪਛਾਣ ੩੫੨॥ ਨਿਸਚਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇ ਜੋਇ। ਬੁਧ ਜਾਣ ਤੂ ਕਹੀਏ ਸੋਇ। ਪ੍ਰਥੀ ਅੰਸ
ਜੋ ਤਾਮਸ ਆਵੈ। ਸੋ ਨਿਰਭੇਦ ਜਥਾਰਥ ਪਾਵੈ ੩੫੩ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੇ ਬੰਧਨ ਨਾ ਰੂਪਾ। ਪਦਾਰਥ ਭੇਦ ਤੇ
ਜਾਣ ਅਨੂਪਾ। ਸੁਪਨੇ ਮੇ ਤੂ ਤੈ ਮੇ ਜਾਣੋ। ਪ੍ਰਿਤ ਭਾਸ ਕ... ਰ ਪਛਾਣੋ ੩੫੪। ਬੁਧ ਅਨਾਦ ਸਖੋਪਤੀ
ਦੇਖਾ ਅਨੁਭਾ... ਮੇ ਮਰਣ ਪੇਖਾ। ਸਮਾਧੀ ਮੇ ਬੁ... ਸਾਖਿ ਰੂਪਾ। ਬੁਧਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਏਹ ਪਾਚ ਅ
ਨੂਪਾ ੩੫੫॥ ਚਿਤ ਵਿਦ ਰੂਪ ਤੂ ਚਿਤ ਪਛਾਣੋ। ਕੇਵਲ ਪਉਣ ਤੇ ਕ... ਅਦਾਣ। ਬ੍ਰਿਤੀ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਸੋ ਭਾਖੋ। ਬਿਨ ਕਿਨੀ ਤੂ ਦਿਨਾ ਪ੍ਰਥਮੇ ਆਖੋ ੩੫੬॥ ਨੇਤ੍ਰ ਬਿਨਾ ਦੇਖਣਾ ਜੋਈ। ਅੰਧੇ ਧਾਮਾ
...ਕਹੋ ਸੋਈ। ਜਿਹਵਾ ਬਿਨ ਬੋਲਣ ਹੈ ਜੋਈ। ਗੂੰਗੇ ਸਬਦ ਕਹੋ ਸੋਈ ੩੫੭॥ ਸੋ... ਬਿਨ ਚ
ਲਣ ਸੋ ਭਾਖੋ। ਦੂਰ ਦੇਸ ਗੰਗਾ ਦਿਕ ਆਖੋ। ਹਥਾ ਬਿਨ ਕਰਨਾ ਸੋ ਭਨੋ। ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਖਨ ਕੀ ਸੋ ਨਹੀ

੨੫

ਬਨੇ ੨੫੮॥ ਸ੍ਰਿਤ ਭਾਸ ਕਾ ਰਿਪਟੀ ਤਹਾ ਜਾਣੁ॥ ਬੁਧਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭ ਕਰਤ ਬਖਾਣੁ॥ ਚਿਤਵਣ ਜੋ ਜੋ ਸਭ ਤੂ
ਦਖਾ॥ ਚਿਤ ਤਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸੋ ਸੋ ਪੇਖਾ ੨੫੯॥ ਹੰਕਾਰ ਨਾਮ ਤੂ ਤਾ ਕਾ ਜਾਣੁ॥ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੋ ਗਰਭ ਪ
ਛਾਣੁ॥ ਨਭ ਅਗਨਿ ਸ ਜੋਤ ਤਾ ਕੀ ਭਾਖੋ॥ ਸੋ ਤੂ ਲਖ ਬਿਨ ਸਮਝੇ ਜਾ ਪੇ ੨੬੦॥ ਦੋ ਹੋ ਹੈ ਏਹ
ਮਲਣੁ ਹੰਕਾਰ॥ ਹੈ ਅਵਦੇ ਕੀ ਮੈ ਤੂ ਧਾਰ॥ ਸਰਬ ਰੂਪ ਮੈ ਸੁ ਅਹੰਕਾਰ॥ ਵਦੇ ਕੀ ਮੈ ਤੂ ਏਹ
ਬਚਾਰ ੨੬੧॥ ਅਲਖ ਅਗਮ ਪ੍ਰਬਗਨ ਜਾ ਮੈ ਕੋਈ॥ ਰ ਵਕਲਪ ਚਿਰ ਦਲ ਖ ਹੈ ਸੋਈ॥ ਸਧਾ
ਰਣ ਕਾਰਜ ਸਾਤ੍ਰਿਗੁਣ ਏਹ॥ ਸ੍ਰੁਤੋ ਕਾ ਲਖ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ੨੬੨॥ ਸਧਾਰਣ ਰਜ ਗੁਣ ਤਿਨ ਮੈ
ਜੋਈ॥ ਪ੍ਰਾਣ ਪੰਚ ਦਸਾਤ ਸੰਤੋ ਹੋਇ॥ ਨਾਮ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਤਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ॥ ਸੁਣ ਅਬ ਕਹੋ
ਰੋ ਕਾ ਚੀਤਿ ਧਰਿਆ ੨੬੩॥ ਅਪਾਨ ਨਾਮ ਪਉਣ ਕਾ ਜਾਣੋ॥ ਵਾਸਾ ਗੁਦਾ ਮਾਹ ਪਹਚਾਣੋ॥ ਕ੍ਰਿ
ਯਾ ਤਾ ਕੀ ਮਲ ਤਿਆਗ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਅ ਬਸੁ ਦੂਤ ਜਾਗ॥ ੨੬੪॥ ਵਾਸਾ ਤਾ ਕੰਠਿ ਦੇਖ ਛਣੁ
ਛਪਾਲ ਗਾਵਣੁ ਕ੍ਰਿਆ ਮਾਣੁ॥ ਸਮਾਨ ਨਾਮ ਪੌਣ ਜੋ ਘਜੀਏ॥ ਨਾਭ ਕੌਲ ਤਿਸ ਵਾਸਾ ਕਹੀਏ॥
੨੬੫॥ ਰਸ ਪਚਾਵਣੁ ਕਿਰਆ ਉਸ॥ ਉਦਾਨ ਨਾਮ ਤੂ ਸੁਣੁ ਸ੍ਰੋਤੇਸ॥ ਵਾਸਾ ਤਾ ਕਾ ਕੰਠ ਅਸਥਾ ੨੫
ਨ॥ ਨਿਗਲਨ ਉਗਲਨ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਨ ੨੬੬॥ ਵਿਆਨ ਨਾਮ ਪੌਣ ਹੈ ਜੋਈ॥ ਵਾਸਾ ਤਾ ਕਾ ਸਭ ਥਾਂਈ

ਗਹੋਇ॥ ਸਭਅੰਗਾਮੇਬਸਦੇਭਾਈ॥ ਕ੍ਰਿਆਤਾਕੀਹੈਇਗਾਈ॥੩੬੭॥ ਨਾਗਨਾਮਪੌਣਤੂਜਾਣੋ॥ ਵਾ
ਸਾਉਦਰਮਾਹਪਛਾਣੋ॥ ਹਿਚਕੀਤਾਕੀਕ੍ਰਿਆਭਾਈ॥ ਕੂਰਮਪੌਣਜਾਣਸੋਗਾਈ॥੩੬੮॥ ਵਾਸ
ਤਾਕਾਨਾਭਮੇਦੇਖ॥ ਪਲਕਰਮਾਵਣਾਕ੍ਰਿਆਪੇਖ॥ ਕ੍ਰਿਕਲਨਾਮਪੌਣਹੈਜੋਈ॥ ਵਾਸਾਤਾਕਾਹਿਰਦੇ
ਹੋਈ॥੩੬੯॥ ਛਿਕਉਪਜਾਵਣਾਕ੍ਰਿਆਮਾਨ॥ ਦੇਵਦਤਹੈਪੌਣਸੁਜਾਨ॥ ਵਾਸਾਤਾਕਾਕੰਠਮੇਦੇ
ਖ॥ ਉਬਾਸੀਤਾਕੀਕ੍ਰਿਆਪੇਖ॥੩੭੦॥ ਧਨੰਜੇਨਾਮਪੌਣਹੈਜੋਈ॥ ਵਾਸਸੀਸਲਖਤਾਕਾਹੋਈ॥ ਦੇ
ਹਿਮ੍ਰਿਤਕਫੂਲਾਵਣਾਕ੍ਰਿਆ॥ ਤਿਸਗਏਫੂਲੇਨਾ[illegible]ਨਾਗੇਰਆ॥੩੭੧॥ ਕਬਿਤ॥ ਉਪਾਨਸ
ਸਮੂਤਜੇਤਾ[illegible]ਉਦਗਾਰਭਜੋਪ੍ਰਤੀਤਸੁਕਾਰਜਾਏ[illegible]ਪੌਨਹੈਕਹੀ॥ ਸਮਾਨਸਮੇਕੋਪਚ[illegible]ਕੂਰ
ਮਪਨਕ[illegible]ਨਿਰਤਤਕਾਰਜਾਏਦੋਨੋਜਾਨਨਹੈਸਹੀ॥ ਪ੍ਰਾ[illegible]ਕਰਭੂਖਹੋਈਕ੍ਰਿਕਲਤੇਛਿਕਜੋ
ਈਦੇਵ[illegible]ਤਤਕਾਰਜਾਏਦੋਨੋਪੌਣਹੈਨਹੀ॥ ਆਸ੍ਵਾਸਉਦਾਨਕਰਦੇਵਦਤਤੇਜੰਭਾਈਪੌਣਤਤਕਾ
ਜਾਏਆਗੇਕਹੂੰਜੋ[illegible]॥੩੭੨॥ ਚੌਪਈ॥ ਬਿਆਨਸਰਬਪਾਂਗਮੇਦੇਖ॥ ਬਨਕੋਦੇ[illegible]ਸੋਤੁਪੇਖ॥
ਸਧਾਰਨਪਖਏਨਹੀਬਣੇ॥ ਆਨਸਧਾਰਣਕੋਈਗਣੇ॥੩੭੩॥ ਸੁਣਅਬਦੇਵਾਇੰਦ੍ਰੀਭਾਈ॥ ਜੀ

ਸਿਤਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਗਿਆ ਜਾਣੀ। ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਦੁਵਾਰਕਾ ਇੰਦ੍ਰ ਰੀ ਜਾਨ। ਦਿਗਿਆ ਅਗਨੇ ਵ ਦੇਵਤਾ ਆਨ ੩੭੪। ਤ ਤੰਬਾ

ਨ ਸ੍ਰੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਖ। ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵ ਤੈ ਪੇਖ। ਚਖੂ ਪਾਦ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਾਣ। ਅਰਕ ਧਿਪੰਚ ਦੇਵ ਰ

ਪਛਾਨ ੩੭੫। ਮਨਾਣਿਕ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੋਈ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਰੁਣ ਦੇਵ ਤੇ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਾਣ ਗੁਧਾ ਇੰਦ੍ਰੀ

ਜਾਣੀ। ਸਨੀ ਜਮ ਤੌ ਆਕਰਾਣੀ ੩੭੬। ਅਨਕਾ ਤਾ ਚੰਦ੍ਰ ਪਛਾਣ। ਰਹੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦਾ ਸੋ

ਕਰੌ ਬਖਾਣ। ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਖਾਣੀ। ਨਿਸਚੇ ਜੋ ਜਿਨ ਬਣਾਈ ੩੭੭। ਵਾਸਦੇਵ ਚਿਤ

ਦੇਵਤਾ ਦੇਖ। ਸੂਖਮ ਅਧਿਆਪਕ ਤਾਤੇ ਪੇਖ। ਹੰਕਾਰ ਦੇਵਤਾ ਰੁਦ੍ਰ ਜਾਣ। ਅਨੇਕਾ ਭੂਤ ਮੇਦ

ਕ ਪਛਾਣ ੩੭੮। ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਣ ਚਤ੍ਰਦਸ ਦੇਖ। ਅਧਿਦੈਵਕ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਪੇਖ। ਤਾ ਕੇ ਵਿਛੇ ਅ

ਧਿਭੂਤਕ ਜਾਣ। ਤਿਨ ਕਰਤ ਪੇਸੋ ਤਾਪ ਪਛਾਣ ੩੭੯। ਦੋ॰। ਸਾਤ ਰਜਾ ਅੰਸ ਜੋ ਭੂਤਕੀ ਅੰਧਕਾਰ

ਸਧਾਰਣ ਹੋ। ਸ ਸਮ੍ਰੀ ਧਿਆਈ ਇੰਦ੍ਰ ਤਨ ਸਭ ਕਾਰਜ ਜੋ ੩੮੦। ਅੰਸ ਤਮੋਗੁਣ ਭੂਤਕੀ

ਰਹੀ ਜੋ ਬਾਕੀ ਜੋ। ਦਵਿਅ ਭੂਤ ਸਮ ਭੂਤ ਸਭ ਜਨ ਤਨ ਕਾਰਜ ਤੇਤ ਨ ਕਾਮੋ ੩੮੧। ਚੌ॰ ਨਾ ਅਤਿ ਨ

ਕਾਮ ਸੁਣ ਅਬ ਜੋਈ। ਸਿਮਲੋ ਪਰਸਪਰ ਜੋ ਸੋ ਸੋਈ। ਲੋ ਘਰ ਕਾ ਮਕੋ ਧਮ ਤ ਸ ਜਾਣ। ਨਭ ਕਾ ਕਾਰਜ

ਪੰਚ ਪਛਾਣ ॥੩੮੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਧਾਵਨ ਪਸਰਨ ਉਛੰਲਨ ਚੰਚਲਨ ਪੁਨ ਸੀਕੋਰ ॥ ਪੌਣ ਅੰਸ ਏ ਪੰਚ ਹੈ ਬੂਝ ਲ
ਤ ਨਏ ਸੋਰ ॥੩੮੩॥ ਛੁਧਾ ਪਿਪਾਸਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਲਸ ਦੇਖ ਕਾਂਤਾ ॥ ਏਹ ਨੀ ਕਾਰਜ ਤਨ ਬਿਖੇ ਹੋਤ ਰਿ
ਦੇ ਕਰ ਭ੍ਰਾਤ ॥੩੮੪॥ ਚੌ॰ ॥ ਰੇਤ ਪਿਤ ਸ੍ਰੋਤ ਨਾ ਨਾਰ ਕਤਾ ॥ ਕਾਰਜ ਤਨ ਰੋਚ ਲਖਤੁ ਵਕਤਾ ॥ ਅਸਤਮਾ
ਸ ਨਾੜੀ ਤ੍ਰੁ ਚਰੋਮਾ ॥ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਲਖਤੂ ਸੋਮਾ ॥੩੮੫॥ ਲੋਭ ਮੁਖ ਆਕਾਸ ਹੋਰ ਤਿਆ ॥ ਕਾਆਂ
ਸਤ੍ਰਿ ਮੌਨ ਕੋ ਦਿਆ ॥ ਪਸਰਨ ਅੰਸ ਪੌਣ ਕਾ ਜੋਈ ॥ ਲਿਆ ਆਕਾਸ ਪਛਾਨੋ ਸੋਈ ॥੩੮੬॥ ਲਿਆ
ਗਨ ਕੇ ਦੀਆ ਕ੍ਰੋਧ ਆਕਾਸ ॥ ਤਾਤੇ ਨੈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਤ ਆਸ ॥ ਲੋਭ ਕਾਸ ਤੇ ਜਲ ਕੋ ਦੀਨ ॥ ਲਾਸਾਂ
ਸਨ ਭੂਤ ਤਿਸ ਕੀਨ ॥੩੮੭॥ ਅਤ ਮੋਹ ਰਵੀ ਨ [illegible] ਕਾ [illegible] ਕਿਤ ਕੋ ॥ ਲੋਮ ਅੰਸ ਨਭ ਦਨੀ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ
ਧਾਵਨ ਸ੍ਰੁਖਮ ਪਵਨ [illegible] ਕੀਜਾਨ ॥ ਉਛਲਨ ਦਿਨਾ ਅਗਨ ਪਛਾਨ ॥੩੮੮॥ ਪਿਪਾਸਾ ਤਿਸ ਨੇ ਅ
ਨਤੇ ਲਨਾ ॥ ਚੰਚਲਤਾ ਤਿਨ ਜਲ ਕੋ ਦੀਨੀ ॥ ਜਲ ਕਾ ਸ੍ਰੋਤ ਅੰਸ ਤਿਸ ਆ ਜੋ ॥ ਸੀਕੋਰ ਸਤਾਕ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਜੋ ॥੩੮੯॥ [illegible] ਤਾ ਅੰਸ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇਰਾ ॥ ਲੀਆ ਪੂਨ ਨੇਸ [illegible] ਖਾਰੇਰਾ ॥ ਛੁਧਾ ਸੋ ਮੁਖਜ
ਅਗਨਿ ਦੇਖ ॥ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਦਯਾ ਤਿਸ ਜਲ ਕੇ ਪੇਖ ॥੩੯੦॥ ਪਿੰਤ ਅੰਸ ਤਿਨ ਜਲ ਤੇ ਲੀਓ ॥ ਆ ਨ ਸਾਂ

ਸੋਹੈਨਿਹਚਿਤਕੋਦੀਓ।ਤਾਨੂਅਸਾਤਿਨਿਹਚਿਤਤੇਪਾਯਾ।ਆਪਆਪਮੁਖਰੇਤਰਹਾਯਾ੩੬੧
ਜਾਨਨੇਦੀਓਕਰਤਾਛਿਤ[illegible]ਅੰਸਾ।ਤਿਸਤੇਲੀਨਾਜਲਨੇਅੰਸਾ।ਪ੍ਰਿਥਵੀਅਸਾਥਿਮੁਖਜਾਸੋ
ਰਹੀ।ਸੋਸੁਤਰਚਤੁਰਨਮੇਗਾਈ੩੬੨।ਐਸੋਪਰਸਪਰਮਿਲਿਪਚੀਸਾ।ਪਿੰਡਬ੍ਰਹਮੰਡਰ
ਚੋਜਗਦੀਸਾ।ਜਿਹੂੰਕੋਭਿਮੇਲਸਮਗਨਿਰਾ।ਸੋਹੰਗੁਰਏਕਰਚੋਵਿਹਾਪਰ੩੬੩।ਪਿੰਡਬ੍ਰ
ਮੰਡਾਇਹਪੰਚਭੂ[illegible]ਤਿਨਮੈਨਾਮਰੰਸਾਅਨਮੂਤਾ।ਅੰ[illegible]ਰਬਾਹਰਪੰਚੇਭੂਤਾ।ਜਿਸਤੇਇਹਤਿਸਨ
ਖੇਨਊਤਾ੩੬੪।ਜਿਸਤੇਭਾਸੇਇਹਸਹਰੰਗਾ।ਤਿਸਕੇਨਖਤੂਹੋਹਨਸੰਗਾ।ਜਿਸਤੇਭਾਸੇ
ਇਹਸਹਰੂਪਾ।ਸੋਨਪਜਰੂਪਤੂਆਪਅਨੂਪਾ੩੬੫।ਅੰਦੂਬਾਹਰਸੋਤੂਵਸਤਾ।ਸਮਝਿਖਜਾ
ਰੂਹੋਰਹੁਮਸਤਾ।ਤਾਸੋਸੁਣਿਪਮਾਣਹੈਜੋਏ।ਗੁਰਨਾਨਕ[illegible]ਕਪਛਾਨਸੋਏ੩੬੬।ਸਰਬਭੂ
ਤਆਪਵਰਤਾਰਾ।ਸੂਭਨੈਨਆਪਪੇਖਨਹਾਰਾ।ਸਗਲਸਮਾਗਰੀਜਾਕਾਤਨਾ।ਆਪਨਾਜਸਆ
ਪਹੀਸੁਨਾ੩੬੭।ਆਵਨਜਾਨਇਕਖੇਲਬਨਾਯਾ।ਆਗਯਾਕਾਰੀਕੀਨੀਮਾਯਾ।ਸਭਕੋਅਪ
ਅਲਿਪਤੋਰਹੇ।ਜੋਕਛੁਕਹਿਨਾਸੋਆਪੇਕਹੇ੩੬੮।ਸਲੋਕ।ਪੰਚਤਤਕੋਤਨਰਚਯੋਜਾਤੇ ੭

ਚਤੁਰਸੁਜਾਨਾ।ਜਿਸਤੇਉਪਜਿਆਨਾਨਕਾਲੀਨਤਾਤਿਮੈਂਮਾਨਾ।੩੯੯।ਜਿਸਤੇਉਪਜਿਆਨਾ
ਨਕਾਜੋਏਹੀਫਿਰਹੋਇਆ।ਸੂਖਮਸ੍ਥੂਲਉਭੈਤਨਜੋਇ।ਕਹੇਆਪਮੈਜਾ...।ਜਿਸਤੇਸਭਸਰੂ
ਪਪਸਾਰਾ।ਤਾਹਰੂਪਸੋਲਖਤਿਚਾਰਾ।੪੦੦।ਕੈਸੇਤਿਸਤੇਕਿਆਤਿਸਰੂਪ।ਸੁਣੋਬਤਾਜੇਅਨੂਪ
ਨੂਪ।ਸਚਿਦਾਨੰਦਸੁਸਰੂਪਪ...ਹੋ।ਲਖਸਰੂਪਅਦ੍ਵੈਤੀਸੋਜਾਣੋ।੪੦੧।ਤੌਮੈਬੂਝੀਸੋ...ਏਕਹਾਏਹੋ
ਤੋਏਕਅਨੇਕਹੋਵੈਮੈਦੇਖਾ।ਆਇਅ...ਨਾਮਕਹੰਦੇ।ਸਭਜਗਜਾਣੁਮੂ।ਸੋਖਭੈਪਾਵੈ।੪੦੨
ਤਾਕਾਕਹੋਕੈਣੈਮਨਬੁਧਿਪ੍ਰਾਣੀ।ਜੋਗਸੰ...।ਏਤਦਾਤਮਢਿਗ।ਸੰਜੋਗਸ੍ਵਬਿੰਦਨਾਮੋਬਣੋਸਮਾ
ਇਤਵਿਬਬੇਕੀਗਣੋ।੪੦੩।ਸਗੁਰੂਸੁਣਿਆਈਜਾਨ।ਹੋਕਲਪਤਕੇਤਦਾਤਮਆਨ।ਹੈਸਤਿਅ
ਸਤਉਭੈਤੇਰਹਿਤਾ।ਸਬਿਨਿਆਬਿਨਨਾਤਾਕੋਕਹਿਤਾ।੪੦੪।ਸ੍ਵੈਂਦਾ।ਦ੍ਵੈਵਉਭੈਨਹੀਹੋ।ਅਨਰਵਾਚਨ
ਕੋਹੂਕਰੀਸੋਨਹਿਸਕਤਾ।ਜਿਉਨਰਸੋਰਹੋ।ਚੇਤਨਸੋਤਿਉਜਾਣਸੋਅਤੇ।੪੦੫।ਸਮਅਸ੍ਵਾਵਿਅਸੁਜਾਗ
ਤਨਹੈਜੇਈ।ਸੁਣਅਬਜੈਸੇਤਿਸਤੇਹੋਈ।ਜਿਉਦ੍ਰਿਕਾਜਿਉਸੁਫਨਅਵਤਾਰਾ।ਧਰੇਰੂਪਨਰਏਕਅ
ਪਾਰਾ।੪੦੬।ਤੈਸੇਚੇਤਨਏਕਹੀਦੇਖ।ਹੋਏਕਅਨੇਕਸਕਤਤੇਪੇਖ।ਚੇਤਨਸਕਤਤੇਸੋਨਤ

ਜਾਣਾ ॥ ਸਤ੍ਰਿਗੁਣ ਤੇ ਕਾਰਜ ਤਾਤੇ ਮਾਨ ॥੪੦੭॥ ਰਜ ਤਮ ਸਤਿਗੁਣਾਂ ਜਿਸ ਕੋ ਕਰਣੋ ॥ ਭੂਤ ਪੰਚ ਸੋ ਤਿਸ ਤੇ
ਕਰਣੋ ॥ ਭੂਤ ਪੰਚ ਤਿ[illegible] ਗੁਣ ਕੇ ਸਾਤਿਕ ॥ ਪੰਚ ਧੀ[illegible] ਪਰਾਕਿਰਤਾ ਰਹਿਤ ॥੪੦੮॥ ਸੋ ਪੰਚੀ ਸਤ
ਤਾਂ ਤੇ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਲੈ ਭੈਆਂ [illegible] ਤਮ ਗੁਣ ਕਾਰਜ ਦੀਓ ਬਤਾਇ ॥ ਤਮ ਗੁਣ ਕ[illegible] ਰਜ ਤਮ ਹੀ ਜਾਨੋ ॥ ਰਜ
ਗੁਣ ਕ[illegible]ਜ ਕਰੋ ਬਖਾਣ ॥੪੦੯॥ ਪਵਨ ਪੰਚ ਪ੍ਰਾਨ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ॥ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੰਚ ਪਛਾਣ ॥
ਰਜ ਗੁਣ ਕ[illegible] ਸੋ ਰਜ ਰੂਪਾ ॥ ਸਤਿਗੁਣ ਕਾਰਜ ਕਹੋ ਅਨੂਪਾ ॥੪੧੦॥ ਦੇਵ ਚਤੁਰ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰ
ਆਗਿਆਨ ॥ ਅੰਤਸਕਰਨ ਚਤੁ ਸੋਈ ਜਾਨ ॥ ਸ[illegible]ਗੁਣ ਕਾਰਜ ਹੈ ਸਤਿ ਰੂਪਾ ॥ ਧੀ ਜਾ ਬਿ
ਰਛੁ ਦਿਰਸ਼ਤ ਅਨੂਪ ॥੪੧੧॥ ਪਾਣੀ ਸ੍ਰਿਤ ਕਾਰਕਾ ਤੇ ਸੋ ਜਾਨੁ ॥ ਸ੍ਰਿਤ ਪਕਾਰ ਸ੍ਰਿਤ ਮੇ ਮਾਨ ॥ ਧਿ
ਤ ਧ੍ਰਮ ਤਿ ਤਬ ਗੁਣ ਕਾਰਜਾ ॥ ਗੁਣ ਸੂ ਪਤੁ ਨਖ ਤੇ [illegible]ਰਜਾ ॥੪੧੨॥ ਉਪਾਦਾਨ ਨਿਮਿਤ
ਪਰਭ ਕੈਨ ॥ ਸੂਨੇ ਬਤਾਇ ਏਕ ਰਣ ਭਵਨ ॥ ਸਕਤ ਸਹਤ ਜੋ ਚੇਤਨ ਗਾਨਿਓ ॥ ਉਪਾਦਾਨ ਨਮਿ
ਤ ਸੋ ਭਾਨਿਓ ॥੪੧੩॥ ਜੜ ਤਾਂ ਤੇ ਤਾਨਿ ਆਈ ਜਾਨੋ ॥ ਉਪਾਦਾਨ ਨਮਿਤ ਸੋ ਮਾਨੋ ॥ ਕਾਰਜ ਕਾਰਣ
ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਗਾਇਓ ॥ ਤਾਕੋਂ ਗਿਆਨ ਭਲੇ ਸੋ ਪਾਇਓ ॥੪੧੪॥ ਪੰਚ ਕੋ ਸਕੂਪ ਹੈ ਜੋ ਇਭਨੇ 

ਸੁਆਮੀ ਦਾਸ ਕੋ ਸੋਹਣਿ। ਅੰਨ ਮੈ ਕੋਸ ਪ੍ਰਾਣ ਮੈ ਜਾਣੈ ਅਨਮੈ ਤਬ ਆਧਿਆਤਮ ਜਾਨ ਪਛਾਣ ॥੪੧੫
ਅਨੰਦ ਮੈ ਕੋਸ ਪੰਚਮੈ ਹੋਈ। ਸੁਣਿ ਅਬ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇ ਜੋਈ। ਅੰਨ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਹਾਰੋ ਸਪੇਜ
ਨੇਜ ਦੈ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਧਾਰੋ ॥੪੧੬॥ ਭੁੰਚਤ ਭੋਜਨ ਦੇਹ ਰੋਗ ਵਿਚਾਰਾ। ਕੁਸ ਮਿਤ੍ਰਿ ਜਿਨ ਲੌ ਏਹ ਚਾਰਾ। ਏਨੇ
ਕੁ ਉਪਜੇ ਤਨ ਜੋਈ। ਅੰਨ ਮੈ ਕੋਸ ਪਛਾਨੋ ਸੋਈ ॥੪੧੭॥ ਜੋ ਸੋਇ ਜਿਨ ਤੇ ਹੋਇ ਸਰੀਰਾ ਸੂਛ
ਅਬ ਰੀਤਿ ਕਹੋ ਮੈ ਧੀਰਾ। ਅੰਨ ਰਸ ਭਾਗ ਆਤ੍ਰਿਯਾ ਬਿਧ ਜਾਣੁ। ਉਤਮ ਮਧਮ ਅਧਮ ਪਛਾਣੁ ॥੪੧੮
ਉਤਮ ਮਨ ਕੋ ਪੁਹਚੇ ਜਾਇ। ਜੋ ਮਧਮ ਹੋਤ ਰਕਤ ਬ[illegible]ਇ। ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਕਰ ਸਭ ਏ ਮੈ ਜੋਗਾ
ਰਕਤ ਰੇਤ ਕਾ [illegible] ਜੋਗਾ ॥੪੧੯॥ ਤਾਤੇ ਹੋਵੈ ਤਨ ਉਤਪਤਿ [illegible] ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਤੀਜਨ ਮਤਾ ਪੀਰ
ਭੁਗ ਰਹਿਆ [illegible] ਤੂੰ ਜਾਣੁ। ਰਚਿਆ ਰਮੈ ਨ ਸੂਹਾਏ ਪਛਾਣ ॥੪੨੦॥ [illegible] ਅੰਨ ਜੋ ਭੁਖ ਵਕ ਰੋ ਤਾਤੇ
ਬਧੇ ਜਲੋ ਸੈ [illegible] ਰਹੈ [illegible] ਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਜਾਣੋ। ਕਰਣਨ ਧਰ ਸੂਤੇ ਸੇਤਾਣੋ ॥੪੨੧॥ ਆਸਪ
ਵਣੈ ਧਤੇ ਜਾਣ। ਅੰਤ [illegible] ਦੁ ਵਰੈਤੇ ਹਮਨ। ਜਸੋ ਸੁਖੁ ਪਤ ਤੇ ਹੋਇ ਵਿਰਧੁ ਪਾ। ਨਰ ਕੋ ਆਵਤ ਸਭ

ਤੁਨ ਸੁਧਾ ਸਮਾਧਾਈ ਸੋ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਦੇਹੋ ॥ ਜਨਮਾ ਬਿਕਾਰ ਸੁ ਸਿਖ ਕਰਾਵੈ ॥੪੨੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਨਮਅ
ਸਤ ਅਸ ਬੰਧ ਪ੍ਰਨਾਬੁ [illegible] ਛੇਜਤ ਨਨਾਸਾ ॥ ਖਟਾਬਿਕਾਰ ਪਾਹੈ ਦੇਹ ਕੇ ਆਤਮ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥੪੨੩॥
ਚੌਪੈ ॥ ਅਨੇ [illegible] ਕੇ ਬੀਪਨ ਛਾਰਾ ॥ ਸੁਣ ਅਬ ਸਿਖ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਬਾਸੀ ਜੋਰ ਸਪੋਕ ਸਭ ਜੋਦੇ
ਖਾ ॥ ਤੈ ਮੈ ਰਸ [illegible] ਤਰ ਬਧੇਖਾ ॥੪੨੪॥ ਦੋ॰ ॥ ਦੇਹੀ [illegible] ਕੇ ਬਾਸ ਜੋ ਬਾਲਾ ਬਿਰਧ ਅਵਿਸ ੦
ਕ. ਨਾਰੂਪ ਰੂਪ ਸਆਪੇ ਸੋ ਏਨਿਸ ਚੇਕਰ ਜਾਨ ॥੪੨੫॥ [illegible] ਸਬੀ ਪਰਸ ਦੇਕਾ ਹੋਦੈ ਜਬਾ ਈਸਿ
ਸਿਆਨਾ ॥ ਕਿਸ ਅਨੇ ਸੇ ਜਾਣ ਤੂੰ ਗਸਿ ਓਤ ਬੇਪਛਾਨਾ ॥੪੨੬॥ ਆਪਣੀ ਤਨ ਕੂ ਜਪਰਮ ਕੇ ਊਚ
ਸਰਬਤੇ ਦੇਖਾ ॥ ਦੇਖ ਅਰੋਪਤ ਔਰ ਸੋ ਰੂਪ ਸਿਜੋ ਅਨੇ ਸੇ ਪੇਖ ॥੪੨੭॥ ਦੁਸਾਤ ਸੁਪਚ ਅਰਾਬਿ
ਪ੍ਰਕਾ ਦੇਖ ਏ ਸੋ ਚੀਤ ॥ ਸੁ ਦ੍ਰਿਆਬਆ ਗੋਕਰਤ ਹੈ ਕਾਸਿਓ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ॥੪੨੮॥ ਲੋਕ ਦ੍ਰੇਦਕ
ਲਲਾ ਜਕੇ ਦ੍ਰਿਰਤੇ ਜਬ ਅਨਸਾਰ ॥ ਕੋਸ ਅਨੇ ਸੇ ਜਾਣ ਤੂੰ ਅਨਸਿਜੋ ਊਪਾਰ ॥੪੨੯॥ ਆਲਿ
ਸੁਕੀਪਤ ਨਗਾਰੀ ਹਾ ਦ੍ਰਿਬੇ ਜੈਸੇ ਨਖ ਹੈ ਚੀਤ ॥ ਤੈ ਮੈ ਅਗ ਸਭ ਜਾਣ ਤੂੰ ਬਸਰਮਗ ਸੇ ਸਰੀਰ ॥੪੩੦॥ ੨੬

੪੩੧ ਚੌਪਈ

ਜਿਨਕੋਸਸਭੁਹੋਵਤੁਮੇਲਈਦਈਪ੍ਰਭੁਆਪ॥ਬੀਰਜਮੇਪੰਚਤਤਜੋਕੈਸੇਲਖੋਅਤਾਪ॥ਅਕਾਸਅਵਕਾਸਸਭਮੇ
ਜਾਣੁ॥ਬੇਗਜੋਤਤੋਮੇਪਉਣੁਪਛਾਣੁ॥ਤੇਜਸੁਤਾਮੇਉਸਨਤਾਹੋਊ॥ਆਪਸਰੂਪਨੂੰਆਪਹੈਸੋਈ॥੪੩੨॥ਤਰਕ
ਤਸੇਤਾਮੇਪ੍ਰਿਥਵੀਦੇਖ॥ਆਦਰਸਆਗੇਪ੍ਰਾਣੋਮੇਪੇਖ॥ਪੰਚਪ੍ਰਾਣੁਪੁਨਪਾਚੋਪ੍ਰਾਣ॥ਦਾਸਿਸਮਾਦਾਇਕ੍ਰਾ
ਣੁਮੇਜਾਣੁ॥੪੩੩॥ਨਾਆਕ੍ਰਿਆਜੋਇਨਾਆਸਿਥਾਨ॥ਪਾਛੇਸੋਮੈਕਰੇਬਖਾਨ॥ਕੋਸਪ੍ਰਾਣੋਮੈਮੈਪ੍ਰਭੁਜਾਨ॥
ਕਹੋਮਨੋਮੇਕ੍ਰਿਆਪਛਾਨ॥੪੩੪॥ਪੰਚਕਰਮਾਇੰਦ੍ਰੀਜੋਦੇਖ॥ਛਿਵਾਮਨਸੰਗਤਾਕੇਪੇਖ॥ਕੋਸਮਨੋਮਜਸ
ਖਾਇਹਥੀਰ॥ਅਵ੍ਰਜਦ੍ਵੈਅੰਤਰਲਿੰਗਸਰੀਰ॥੪੩੫॥[illegible]ਭਾਸਸਹਿਤਏਹਦੇਖ॥ਕ੍ਰਿਆਪ੍ਰਲਪਮਿ
ਛਿਆਪੇਖ॥ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ[illegible]ਅੰਧਪਿਗਕਾਜਾਨ॥ਕੋਨ੍ਰ[illegible]ਰਾਡੀਕਾਮਾਨ॥੪੩੬॥ਸਈਦ੍ਰੀਮਨਜਨਕਹ
ਤਸਿਆਏਗਏਦੇਵਤਾਸਸਹਿਚੇਤਨਮਾਨੇ॥ਕੋਈਕਹਿਤਹੈਇੰਦ੍ਰਜਾਨੇ॥ਅਨਕੇਚੇਤਨਥਾਪੇਜਾਨੇ॥
੪੩੭॥ਸਿਅਜੁਗਤਿਨਜੁਗਤਿਪਛਾਣ॥ਬਿਨਸਮਣੇਸੋਕਹੈਅਜਾਣ॥ਕੋਸਮਨੋਮੇਪ੍ਰਭੁਜਾਨ॥
ਜੁਗਤਿਅਜੁਗਤਸੋਪਾਊਪਛਾਨ॥੪੩੮॥ਬਿਗਿਜਾਨਕੋਸਰੂਪਹੈਜੋਈ॥ਸਤਿਗੁਰਮੁਖੇਬਖਾਨੋਸੋਈ
ਸਭਾਸਾਬ੍ਰਿਤਸੋਲਖਲਤੂਗਿਜਾਤਾ॥ਗਿਆਨਾਇੰਦ੍ਰੀਸੰਗਾਂ[illegible]ਨਤਾ॥੪੩੯॥ਖਾਇਕਾਨਮਕੋਸਤ

੩੦ ਗਿਆਨ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਗਨਹਿ ਇਹੁ ਆਰਾਧਾਨ ॥ ਕੇਵਲ ਬੁਧ ਜੋ ਗਜਾਤਾ ਆਨੋ ॥ ਸੋ ਨਪਿ ਤੇ ਦੂਜ ਬਾਰਥ ਜਾਨੋ ॥
੪੪੦ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਬੁਧ ਉਤੈ ਜਾਨੁ ਜਾਨੋ ॥ ਚੇਤਨ ਸੀਗ ਸੁ ਚੇਤਨ ਆਨੋ ॥ ਲੋਸਟ ਅਗਨ ਸੀਗਾ ਜਿਉ ਪਾਇ ॥
ਤ੍ਰਿਣਾ [illegible] ਦਪਦਾਰਥ ਖੋ [illegible] ਜਾਇ ॥ ੪੪੧ ॥ ਗਰਹ ਨ ਜੋਗ ਪੰਛ ਛਟੇ [illegible] ॥ ਕੇਵਲ ਜਤਿਆ ਗਜੋ ਰਾਪੇ
ਜਾਨਾ ॥ [illegible] ਗੋਸੁ ਨ ਅਨੰਦ ਮੈ ਕੋਸ ॥ ਸਮ ਅਤ੍ਰ ਤਾਕੋ ਕਰ ਕੈਹੋ ਸੌ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਜੋ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅ
ਨੰਦ ਮੈ ਕੋਸ ਮੁਛ [illegible] ਮ ਚੰਦਾ ॥ ਪਛੀ ਕੋਸ ਅਨੰਦ ਜੋ [illegible] ॥ ਅੰਦੇਵ ਦ੍ਹਾਸਿ ਧਸੁ ਏਹ ਦੂ ਸਾਦਿਨ ॥
੪੪੨ ॥ ਸਖਾ ਅਸ ਥਲ ਸਰੀਰ ਜਨਾਂ ॥ ਫੋਸ ਕੋਸ ਪੰ [illegible] ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਜੋ ॥ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਤੀਸ
ਗਜੋਇ ॥ ਕਹੀਏ ਕਰ ਣਾਨਿ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ॥ ੪੪੩ ॥ ਅਨੰਦ ਕੋਸ [illegible] ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀਰ ॥ ਨਾਮ ਭੇਦ ਜੋ
ਸੁਨੁ ਸੋ ਪੀਰ ॥ ਅਨੰਦ ਭ੍ਰਾਨ ਕਹੈ ਆਸਿ ਥਾਨ ॥ ਅਨੰਦ [illegible] ਜਾਤੇ ਕੁ ਬਖਾਨ ॥ ੪੪੪ ॥ ਧਾਰ ਜੰਤ੍ਰ
ਪੁਰਿ ਮਾਯਾ ਛਾਇ ਕਜਾਤੋ ॥ ਕੇਸ ਨਾਮ ਕਹਿ ਤਤ ਤਿਸ ਤਾਤੇ ॥ ਸੂਖਮ ਥੂਲ ਫੁਰੇ [illegible] ਨਾ ਤਿਸ ਤੇ ॥ ਕਾਰਨ ਸਰੀ
ਰ ਕਹੇ ਤਾ ਇਸ ਤੇ ॥ ੪੪੫ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਹਿ ਨ੍ਰਿਜਾਮੀ ਉਚਾਰਨ ॥ ਨਧ੍ਰਾਸਿ ਧਲਖ ਸੋ ਤੂ ਕਾਰਨ ॥ ਜਾਗ
ਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤਿ ਆਹਿ ॥ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਕੋ ਲਖ ਤੂ ਆਹਿ ॥ ੪੪੬ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣ ਕਾਰਨ ਕਜਾਏ ੩੦
ਸ

ਆਨਾਗਿ ਜਾਨਿ ਤਾਹਿ ਕਾਰਨ ਨਜਾਣੋ। ਛੁਕਤੀ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸੋ ਜਾਨ। ਅਜਾਨਾਮ ਅਜੀਨ ਪਛਾ
ਨ ੪੪੭। ਕੋ ਚੇਤਨ ਐਸੇ ਕਰੇਉ ਚਾਰ। ਕੌਨ ਨਾਮ ਗਿਆਨ ਪੂਖਾ ਚੇਤਨ ਧਾਰ। ਆਪ ਤਾ ਮੈ ਖੂਦੇ
ਸੋਇ। ਪੁਰਖ ਜੀਵ ਕੇ ਈਸ ਨ ਹੋਇ ੪੪੮। ਪੁਨਿ ਜੀਵ ਜੋ ਕਹਿ ਕੋ ਜਾਨ। ਸੋ ਕਾਰਨ ਨਹੀ ਕਾਰ
ਜ ਮਾਨ। ਘਾਟ ਕਰਿ ਚੇਕਾ ਟੂਤਾ ਜਿਉ ਨਾ ਹੋਇ। ਇਕ ਣ ਤ ਕਰਿ ਘਟਾ ਤਿਉ ਨ ਖਸੋਇ
੪੪੮। ਈਸ ਮੈ ਅਗਿਆਨ ਜੋ ਆਖੋ। ਜੀਵ ਸਆਨ ਭਾਇਆ ਸੋ ਭਾਖੋ। ਅਜੈ ਨਅ
ਗਿਆਨ ਜੇ ਕੋ ਈਭਨੋ। ਦੂਵੈ ਤਾ ਪਤੀ ਟੇ ਸੁ ਸੋ ਨ ਨੋ ੪੪੯। ਸੋ ਖ ਅਭਾਵ ਦਰ ਸਿਗ ਸੋਆ
ਖੋ। ਉਠਰ ਸੁ ਆਪ ਸੋ ਜੋ ਭਾਖੋ। ਪੁਰਖ ਕੋ ਕਰੇ ਬਖਾਨ। ਤਾ ਕੀ ਛੁਕਤਿ ਕਹੇ ਆਗਿ
ਯਾਨ ੪੫੦। ਈਸੁ ਛੁਕਤਿ ਅਧੀਨ ਸੁ ਆਖੋ। ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਸੁਭਾਖੋ। ਸੋ ਨਾਹਿ ਬਣੇ
ਤੁ ਐਸੇ ਜਾਣੋ। ਆਦਿ ਆਭਾਸਾ ਚੇਦ ਈਸੁ ਮਾਨ ੪੫੧। ਸਤੇ ਗਿਆਨ ਤਾ ਤਿਸ ਆਇ ਅਧੀਨ
ਐਸੇ ਗਾਵਤ ਬੇਦ ਪ੍ਰਬੀਨ। ਆਦਿ ਦਿਆ ਚੇਤਨ ਭਾਸਹੈ ਜੋਇ। ਜੀਵ ਕਹਿਤ ਹੈ ਬੁਧ ਜ
ਨ ਸੋਇ ੪੫੨। ਆਦਿ ਦਿਜ ਅਧੀਨ ਤੂ ਤਾਕੋ ਮਾਨ। ਤੈ ਕ੍ਰਾ ਅਧੀਨਾ ਜਿਉ ਨ ਪਛਾਨ

੩੧

ਤੰਕ ਸਫਨ ਮੈ ਜਿਉ ਸੋ ਮਾਨੋ ॥ ਤੈਸੇ ਤਾਕੋ ਕਹੇ ਸਿਆਨੋ ॥੪੫੩॥ ਆਨਿ ਪ੍ਰਗਿ ਪੰਡਤ ਤੁਸੀ ਸੋ
ਜਾਨੋ ॥ ਆਵਿਦਿਆ ਕਾਰਿ ਸੋ ਲੇਵੋ ਮਾਨ ॥ ਅਗਿਆਨ ਅਧੀਨ ਨਾਈ ਸ੍ਰਹੋਈ ॥ ਕਹੇ ਸਤਿ ਵ
ਦੀ ਲਖਨ ਰ ਸੋਈ ॥੪੫੪॥ ਅਗਿਆਨ ਅਧੀਨ ਜੋ ਈਸ੍ਰ ਮਾਨ ॥ ਤੇ ਨਰ ਜਾਨ ਤੂ ਨਿਪਟਾਏ
ਵਾਨ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਧਾਰ ਤੂ ਕਾਨ ॥ ਆਖਿਆ ਬਾਤ ਸਮਾਨਿ ਅਜਾਨ ॥੪੫੫॥ ਸਦੈਵ ਜਾ
ਤੀਨ ਸਰੀਰ ਆਦ ਸਬ ਤੇ ਤੇ ਗੁਣ ਰੂਪ ਨਖੇ ਸਦ ਕੇ ਸਧਿਆਰੇ ॥ ਹੇ ਚਿਤ ਛੁਕਤ ਕ
ਕਾਰਜ ਦੇਹ ਸੋਈ ਸੁ ਜਾਨ ਜੋ ਏਹ ਭੰਰਧਾਰੇ ॥ ਛੁਕਤੀ ਅਜੀਤ ਅਨਾਦੀ ਸੋ ਅੰਨ ਨਖੇ
ਸੋ ਪੰਨ ਏਹ ਬੇਦ ਉਚਾਰੇ ॥ ਗਾਰ ਦੇਵ ਕੋਂ ਨਹੀ ਕੂਠ ਅਹੇ ॥ ਈਸੀ ਭਾਤ ਮੁਨੀ ਸ੍ਰਭਾਖ ਸਾਰੇ
॥੪੫੬॥ ਚੌ ॥ ਹੇ ਸਤਿ ਗੁਰ ਮੈ ਪੂਛਿਆ ਜੋ ਜੋ ॥ ਆਪਿ ਹੈ ਉਤਰ ਦੀਆ ਸੋ ਸੋ ॥ ਏਕ ਸਕ
ਲ ਜੋ ਵਸਤੂ ਜੀਵ ॥ ਕਹੀਏ ਕਾਰਨ ਨਾਨਿਥ ਸਤਿ ਸੀਵ ॥੪੫੭॥ ਦ੍ਰਿਸ ਤੇਜ ਧਾਗ ਨਾਮ
ਜੂੰ ਜਾਨ ॥ ਖੂਲ ਸੂਖਮ ਕਾਰਨ ਦੇਹ ਮਾਨ ॥ ਨੈਨ ਕੰਠ ਹਿਰਦਾ ਅਸਥਾਨ ॥ ਏ ਜਿਸ ਮੈ ਸੋ ੩੧
ਕਰੋ ਬਖਾਨ ॥੪੫੮॥ ਸੁਖਧਨ ਬਾਗ ਬਾਧਿ ਪੁਰ ਜੋ ਪੋਰ ॥ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨੇ ਚੇਤ ਜੀਵ ਚੋਰ ॥